

BALÁZS BÉLA
AVENTURILE
LUI
KARL

BALÁZS BELA

AVENTURILE LUI KARL

roman

EDITURA TINERETULUI

În românește de Elsa Klein

Ilustrațiile de SZŐNYI GYULA

Coperta de RÁSZLÉR KÁROLY

BALÁZS BELA

KARCSI KALANDJAI

MORA FERENC KONYVKIADO

CAPITOLUL ÎNTÂI

În care e vorba de o țigară pătată de sânge, de un Hopa-Mitică și un cuptor.

Toate acestea s-au întâmplat la Berlin, pe Ilsestrasse, la casa cu numărul 24, și anume în mai 1934, într-o joi.

Zilele erau frumoase și însorite, dar tocmai de aceea lui nenea Oskar îi era ciudă.

Îi plăcea desigur și lui să-și simtă spatele încălzit

de razele soarelui când, ascultând cum îi chiorăie mațele, stătea cu alți șomeri pe o bancă lângă canalul Landwehr.

Totuși, de multe ori se gândea cu obidă: „Ce curios, zău așa, că soarelui ăsta nu-i pasă de nimic! Naziști sau muncitori cinstiți, deopotrivă îi încălzește!” I se părea de neînțeles și nedrept că în astfel de vremuri, când naziștii îi urmăresc și-i schingiuesc pe muncitori, ba chiar îiucid pe capete – într-un cuvânt, în vremuri *îngrozitoare* ca acestea, cerul poate fi atât de senin deasupra copacilor cu frunzișul verde-proaspăt, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

În ziua aceea, nenea Oskar, mecanicul, ieși din casă pe la cinci și jumătate după-masă. Ținea între dinți țigara primită în ajun de la cumnatul său. De jos, de la parter, se auzea gălăgie. Ce s-o fi întâmplat? Privi din capul scării și o văzu pe micuța Liza Waldmann alergând nebunește pe scări în sus, de la etajul trei la patru. Gâfâia șuierat și scurt (gâfâit de tuberculoasă), iar pletele-i negre fluturau sălbatic în jurul feței prelungi și palide.

Deodată se opri, se aplecă peste balustradă și trase cu urechea spre parter. Ochii ei mari, negri, scânteiau de îngrijorare și mânie. Fata aceasta de cincisprezece ani părea o sălbătăciune hăituită.

„Ce-o mai fi cu ea?” gândi nenea Oskar și continuă să coboare.

Văzu degetele străvezii ale Lizei Waldmann strângându-se în pumn.

— Vai! suspină fetița și, sărind de lângă balustradă, porni în fugă mai sus.

Nenea Oskar tocmai cotea și se ciocniră așa de tare, încât îi scăpă țigara din gură.

— Ce e? Ce-i cu tine, Liza! bombăni cu vocea lui de contrabas. Ce fugi așa?

— Vin! găfâi Liza. Au intrat! Sunt în casă! și alergă mai departe.

O presimțire rea îl cuprinse pe nenea Oskar. Dar își ridică întâi țigara, o șterse cu băgare de seamă și trase de câteva ori din ea, să vadă dacă mai arde. „Graba strică treaba” – aceasta era deviza lui. Numai după ce se convinse că iese iarăși fum din țigară, se aplecă peste balustradă. Ce se întâmplă în fond?

Dar de acolo de unde se afla nu se vedea intrarea și nici locuința portarului. Scările erau înguste. Pe fiecare palier dădeau două uși, una spre stânga, alta spre dreapta, iar între ele, un geam mat. Dacă priveai de sus, îți făcea impresia că te uiți într-o galerie îngustă, adâncă, întunecată.

Ajuns la etajul doi, nenea Oskâr o văzu pe bătrâna doamnă Horbiger. Fiul ei se afla de o lună de zile în lagărul de concentrare de la Dachau. Tremurând de spaimă, femeia își scoase capul cărunt prin crăpătura ușii, dar, speriată, și-l trase numaidecât înapoi. Observase pesemne ceva acolo jos. Atunci nenea Oskar mai coborî câteva trepte, și de la următoarea cotitură privi la etajul unu, unde trupeșă doamnă Böhm, grăbindu-se să intre în apartament, îl tot smucea de mână pe băiețelul ei, mic de-o șchioapă.

Nostimă situație! Femeia ținea într-o mână o cană cu lapte neacoperită, iar cu cealaltă îl trăgea pe ștrengar. Copilul nu putea s-o urmeze destul de repede, fiindcă și el, la rândul lui, târa de zgarda un câine fox. Iar câinele se lăsa greu, căci de atâta smuceală se vărsase un pic de lapte din cană și nu se

cuvenea să-l lase nelins. Doamna Bohm, îndârjită, îl trăgea mai tare pe băieţel, dar cum se vărsa din ce în ce mai mult lapte, tot mai greu se urneau din loc.

— Hai o dată, pentru numele lui Dumnezeu! ţipa doamna doctor, trăgându-şi odrasla.

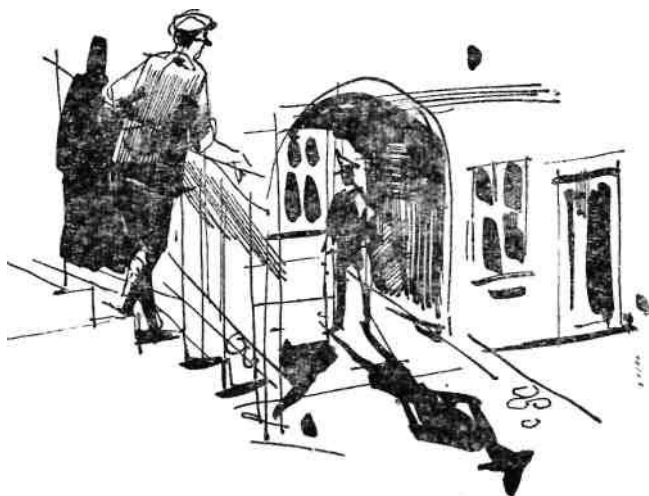
Şi iarăşi se vărsa lapte din cană, iar micul fox, încăpăţânat, îi ţinea în loc. În sfârşit intrară toţi trei şi uşa se trânti cu pocnet.

— Ce-o fi agitaţia asta?! murmură nenea Oskar. Ia să vedem! Şi porni să coboare prudent pe scări. Dinspre stradă se auzeau strigăte iritate şi lătrat de câini, dar nu putea desluşi nimic.

În sfârşit ajunse să vadă partea de jos a intrării şi uşa locuinţei portarului. Se opri şi-şi încreţi fruntea. Clipea din ochi şi asculta atent. Țigara i se stinsese – uitase să mai tragă din ea. Totul era limpede.

De sus vedea numai două picioare, restul era ascuns încă, dar aceste două picioare vârate în pantaloni bufanţi bleumarin, cu jambiere negre de piele, postate acolo provocator, ca nişte gratii, spuneau totul. Şi cum lumina se revărsa dinspre stradă, umbra întregii staturi se proiecta pe podeaua

intrării: umbra mare, întunecată a unui polițist.

Nenea Oskar mai apucă să vadă un ofițer însoțit de doi S.A.-iști¹, intrând în locuința portarului.

De sus păreau inofensivi ca niște jucării mecanice, dar nenea Oskar știa prea bine că ceea ce se pune aici la cale nu va fi de loc joacă.

Își dădea seama că nu numai bestiile astea s-au rătăcit pe-aici. Cu siguranță că un întreg detașament se află în fața casei. Dar pe cine caută? Pe cine vor să ridice? Pe cine o să-l schingiuiască la interogatoriu,

1 Membri ai detașamentelor de șoc; în limba germană, Sturmabteilung, prescurtat S.A. Astfel erau denumite gărzile fasciste hitleriste, care, împreună cu formațiile S.S., au comis cele mai sângeroase măceluri, (n.a.)

asa cum li-i obiceiul? Pe cine o sa-l zvârle în închisoare, cine va fi trimis în vreun lagăr de concentrare ori poate chiar sub securea călăului? Aceste întrebări îl frământau în clipa aceea pe nenea Oskar. Nu era timp de pierdut. Dacă mai e posibil, trebuie să-l anunțe imediat pe tovarășul respectiv. Dar pe cine oare?

Nenea Oskar locuia de cincisprezece ani în această casă și-i cunoștea pe toți locatarii. Bineînțeles că, în asemenea vremuri, fiecare se gândea bine până să scoată o vorbă, și mai ales despre politică se fereau toți să discute. Trebuia să fii prudent. Totuși îți puteai da seama cu ce fel de oameni ai de-a face.

Privirea lui nenea Oskar, scufundat în gânduri, aluneca de la un etaj la celălalt. Pe comis-voiajorul de la etajul întâi n-o să-l ia, cu siguranța. Doar e nazist. Doctorul Bohm este evreu, e adevărat, dar nu el o să-i dea insomnii comandantului poliției. Doctorul e bucuros să fie lăsat să trăiască. Cine ar putea fi suspectat ca luptător revoluționar?

Privirea lui nenea Oskar lunecă spre etajul trei, patru, apoi mai sus, la mansardă. Și se opri acolo.

Nenea Oskar avea dreptate: casa fusese înconjurată de poliție. Nu putea ieși nimeni fără să se legitimeze.

În fața clădirii se oprise o dubă a poliției, în care se aflau cinci muncitori și o tânără muncitoare, ridicați din altă parte. Ușa din spate a dubei era păzită de doi polițiști cu carabinele pe genunchi.

Vârâți unul într-altul, arestații, nemișcați și tăcuți, cu fețe întunecate și pline de sfidare, păreau că se țin strâns de mâini, deși numai fata îl ținea de mână pe unul dintre muncitori, fără să se uite la el. De pe fața zdrobită a flăcăului picura încă sânge.

Toți priveau cu încordare spre poartă, să vadă pe care dintre tovarăși îl vor scoate copoii. Privirea lor era de astă dată caldă și fermă. Ca niște brațe care sprijină pe cel ce se prăbușește, așa întâmpinau aceste priviri pe noul tovarăș.

Între timp, Vogel, portarul, trecea printr-o cumplită spaimă. Locuința lui plină de polițiști și S.A.-iști! Iar printre ei, un ofițer și un agent secret! Portarul scoase pe masă tabelul cu locatari:

— Vă-vă-vă rog... la o-ordinele dumneavoastră,

domnule locotenent, se bâlbâia el.

N-avea nimic pe conștiință. Iar cu poliția se avea bine, pezevenghiul! Totuși, de spaimă, trebuia să-și șteargă mereu sudoarea rece de pe frunte. Ori de câte ori i se adresa cineva în uniformă, fie el și factor poștal, simțea cum i se face inima cât un purice.

Toți ai casei, chiar și vecinii, toată lumea îi spunea Vogel, adică „pasăre”, fără să știe dacă acesta i-e numele adevărat ori porecla, atât de mult semăna acest om de cincizeci de ani, chel și pirpiriu, cu o vrabie zgribulită. Până și vocea-i era ca un piuit de pasăre.

— Stă aici o oarecare Hedviga Brunner? răcni la el sublocotenentul de poliție, de parcă Vogel ar fi avut de gând să nege.

— Da, sigur, s-s-sigur, bâlbâi el și scutură cu atâta zel din cap, încât îi zburară ochelarii de pe nas.

— Fostă secretară a fostei Asociații Culturale a Muncitorilor, în prezent desființată, citi cu glas domol, mios, dintr-un blocnotes, agentul secret care îl însoțea pe ofițerul de poliție. Și zâmbi. Obişnuia să zâmbească și când n-avea motiv. S-a mutat aici din

Essen, adăugă el.

— Da-da, sigur, piui Vogel ca o pasăre gătită. La mansardă, în stânga.

Și-și șterse sudoarea de pe chelie.

În clipa aceea răsună o voce atât de puternică, încât polițiștii și S.A. -iștii aflați în odaia portarului întoarseră ca la comandă capul. Aveau și ce să vadă: în ușa bucătăriei apăruse doamna Vogel, ținând în mâini o oală și-o lingură de lemn. Era de două ori mai înaltă și mai grasă decât soțul ei. Avea sprâncene negre, stufoase, o gură mare cu buze umflate și tuleie de păr pe bărbia ce se termina într-o gușă imensă.

Speriat, Vogel își trase capul între umeri și amuți, cedându-i soției cuvântul.

— E acasă! tună din nou doamna Vogel. Repede, domnule sublocotenent 1 Tocmai a venit din piață. Nu-i nicio jumătate de oră... E o bolșevică periculoasă!

Stă nopți întregi la mașina de scris! Nu știu ce tot scrie!...

În timp ce agentul secret, cu un zâmbet dulceag, îi mai adresă lui Vogel câteva întrebări, Hedviga Brunner, liniștită, bătea de zor ceva la mașina de scris.

Liniștea ei era însă numai aparentă. Pe fața-i frumoasă, deși severă, se putea citi încordare, neastâmpărul omului care, în pragul unei lungi călătorii, mai are multe de pregătit.

Fruntea înaltă, luminoasă și ochii adânci dădeau chipului ei o expresie gravă, dar în același timp plină de bunătate. Cu capul aplecat, buzele strânse și fruntea încrețită, bătea la mașină cât putea de repede. Razele blânde ale soarelui de mai cădeau prin fereastra deschisă pe părul ei blond, pe bluza albă și pe micul raft de cărți ce atârna pe peretele din fața mesei.

Totul în această cameră era luminos, curat, chibzuit și prietenos. Prin fereastra deschisă, o adiere de vânt calduț făcea să fluture perdelele de voal alb. Pe pervaz se înșirau ghivece cu zambile. Dincolo de ele se ițeau acoperișurile roșii ale caselor vecine, cu coșurile fumegânde îndreptate spre cer. Prin fereastră răzbăteau în cameră sunetele unui pian. O fetiță din vecini exersa valsul „Dunărea albastră”. În timp ce mașina de scris a doamnei Brunner țacănea tare, pianul se tânguia: „Un-doi-trei, un-doi-trei, un-doi-

trei...”

Deodată se auzi un sunet nou. Doamna Brunner își ridică fulgerător capul și ascultă atentă. Să fi sunat cineva la ușă?! sări imediat în picioare și apucă foaia de hârtie pe jumătate scrisă. Stătea așa nemișcată, cu mâna întinsă, și asculta cu răsuflarea reținută. Atunci răsună iarăși soneria de la ușă.

Hedviga Brunner smulse coala de hârtie din mașină, o înghesui într-o servietă desfăcută, aflată lângă ea pe podea, și fugi în vârful picioarelor spre vestibul. Se strecură până la ușă, ținându-și respirația, și se uită pe furiș prin vizorul ușii.

Recunoscu fața lui nenea Oskar. Deschise repede ușa, numai atât cât să încapă nasul bătrânului. Acesta murmură încet:

— Nu miroase a bine. E razie în casă!

În clipa următoare, ușa se închise la loc, cheia se învârti de două ori în broască, zăvorul alunecă, lănțisorul fu fixat. Toate acestea se petrecură în mai puțin de trei secunde și Hedviga Brunner, întorcându-se fuga în cameră, se opri chiar în mijlocul ei. Își lipi de frunte două degete de la mâna stângă, iar pe

degetele mâinii drepte părea că face o socoteală. În poziția aceasta chibzui rapid ce are de făcut.

Numai o frântură de minut... Apoi sări la masă, smulse sertarul și scoase repede toate hârtiile.

Câteva obiecte, care vădit nu-i aparțineau, căzură pe jos: o cutiuță cu vopsele, mecanismul stricat al unui ceas vechi și, în sfârșit, un Hopa-Mitică micuț cât un deget.

Un clinchet răsună, dar nu alarmant – în micuța jucărie de metal era ascuns un clopoțel. Figurina reprezenta un luptător al Frontului Roșu, cu pumnul ridicat, în timp ce se legăna vioi încoace și încolo, între cutia cu vopsele și ceasornic, micul clopoțel lăuntric clinchetea: „Cling-cling. Am căzut. Ridică-mă!” Dar nu peste mult se opri drept, liniștit, așa cum se cuvine unui vrednic Hopa-Mitică.

În timp ce Hedviga Brunner scotocea în sertar, polițiștii ieșiră din locuința portarului. Sublocotenentul și agentul secret, urmați de ceilalți polițiști, urcară în grabă pe scări. De la etajul doi se auzi un glas răgușit de om beat.

— Ura! Bravo, băieți! Trăiască S.A! Afară cu

jidanii! La moarte toți jidanii împuțiți! răcni omul beat, și la o cotitură apăru nenea Oskar, cu restul de țigară lipit de buză. Venea clătinându-se din balustradă până în perete, ca un adevărat bețiv, barând astfel scara îngustă. Când polițiștii ajunseră în dreptul lui, le căzu în brațe ca un sac, urlând cât îl ținea gura:

— Heil Hitler! Ura! Halal flăcăi, neaoși! Rasa ariană pură!

Îl îmbrățișa pe sublocotenent. Când acesta îl îndepărtă, se atârână de gâtul unui alt polițist. Nu mai aveau cum să înainteze, dar cu un național-socialist atât de entuziast nu te poți purta brutal.

— Vreo aniversare? îl înghionti prietenos unul dintre polițiști. Hai, lasă-ne în pace și fă loc!

Nenea Oskar însă zbiera înainte, aținându-le calea. Atunci agentul șopti mios, cum vorbea el întotdeauna:

— Nu duhnește de loc a alcool, și, fulgerător, păstrându-și nelipsitul zâmbet întipărit pe față, îi aplică bătrânului un upercut atât de discret, încât mai că nimeni nu-l observă. Nenea Oskar se îndoi și căzu ca un sac la picioarele lor.

Polițiștii pășiră peste trupul lui și urcară tropăind grăbit pe scări.

Nenea Oskar se rostogoli trei-patru trepte, apoi deschise ochii. Întâi își întinse mâna după țigara căzută nu departe de el. Vru s-o ducă din nou la gură, dar observă cartonul plin de sânge.

„Aha! își zise în sinea lui. Asta-nseamnă că mi-a mișcat vreun dinte din loc”.

Își pipăi fălcile, apoi își vârî două degete în gură, și când le scoase, ținea între ele caninul din dreapta.

Nenea Oskar își mai pipăi o dată locul lovit, apoi scoase o bucată de ziar din buzunar, puse laolaltă dintele rupt și țigara mânjită de sânge și le împacheta cu grijă.

— Astea le păstrez ca amintire, domnilor, murmură, și în ochii lui, de obicei plini de bunătate, se aprinse o lumină sălbatică, dârză. Da, domnilor, ca amintire! mormăi nenea Oskar, strecurându-și pachetulul în buzunar. Abia după aceea se reculese și ascultă atent. Pe polițiști nu-i mai vedea, dar pașii lor greoi răsunau pe la etajul trei.

Încă două cotituri și vor ajunge la mansardă... cel

mult un minut!

În clipa aceea, Hedviga Brunner intră în bucătărie și se opri în fața mașinii de gătit. Stinse gazul, luă de pe reșou micul vas de aluminiu și-l vârî în cuptor. Toate le făcea cu iuțeala fulgerului. Când închise cuptorul, mâna ei ezită o clipă pe ușiță, ca într-o mângâiere tandră, își închise pleoapele, cum faci când te gândești cu durere la cineva. Fața ei frumoasă, severă, stăpânită, se înduioșă.

Era momentul critic. Până acum reușise să-și alunge orice alt gând în afară de sarcina ei imediată: să fugă de poliție și să nu lase urme. Dar acum i se strânse inima: a încălzit mâncarea pentru Karl... poate pentru ultima oară! Ce-o să se întâmple cu Karl? Ce-o să facă? Ce-o să creadă? Cum îl va regăsi? Acum nu-i poate destăinui încă nimic. E doar un copil. Și nici adresa nu-i poate lăsa. Poliția e vicleană. Pe-un copil, ai de-acolo îl fac ușor să vorbească. Groaznic!

Astfel de gânduri se învălmășeau în capul ei. Dar totul nu dură mai mult de patru-cinci secunde. Venindu-și în fire, fugi înapoi în cameră.

(Polițiștii tropăiau pe ultimele trepte, spre

mansardă.)

O mișcare: împinse masa în fața ușii, ca o ultimă barieră... A doua mișcare: luă servieta. Apoi alergă doi pași și... un mic salt. De pe pervazul ferestrei, printre perdelele fluturânde de voal, Hedviga Brunner se profila pe cerul azuriu, printre acoperișurile roșii ale orașului.

Un ghiveci căzu în odaie. Hedviga Brunner mai aruncă o privire înapoi. Zambilele albastre! Păcat!

În clipa aceea, soneria zbârnâi în antreu, și de afară o voce grosolană strigă:

— Deschideți! Poliția!

Repetarea invitației și bătăile în ușă, Hedviga Brunner nu le mai auzi. Strecurându-se târâș pe acoperiș, se îndreaptă spre calcan. Era la mai puțin de douăzeci de metri... Casa vecină avea o ferestruie pe acoperiș, cu cercevelele date în lături. Hedviga Brunner știa cine locuiește acolo la mansardă.

Ușa apartamentului se dovedi a fi mai rezistentă decât își închipuiseră polițiștii. N-o putură sparge simplu, cu umărul. Agentul scoase din buzunarul pantalonilor o daltă de fier. Dar tot mai dură câtva

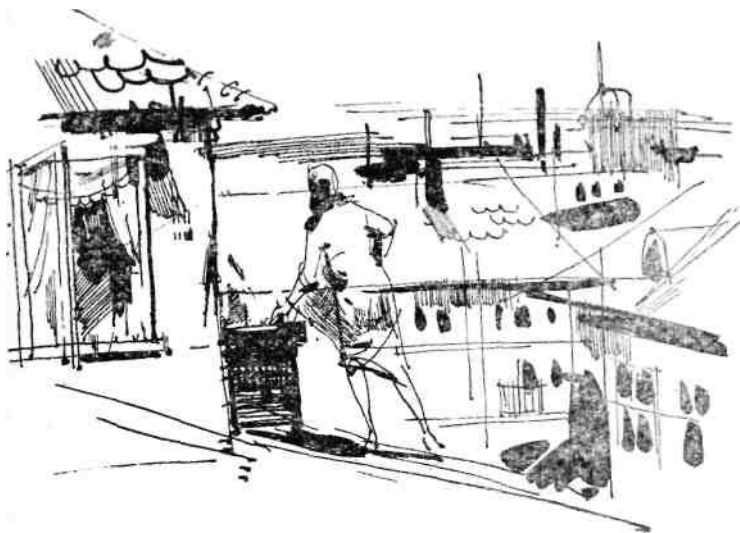
timp până izbutiră să spargă broasca și să rupă zăvorul. De la parter, nenea Oskar îi auzea cum înjură. Căci mai era și lanțul de oțel. Nenea Oskar auzi și pârâitul tăbliei sparte în sfârșit de polițiști, ca să poată băga mâna și să depărteze lanțul. „Nu le merge!” gândi zâmbind în sinea lui.

Hedviga Brunner ajunsese între timp la calcan și sărise. Dar până la ferestruie mai avea încă de mers, și acest acoperiș era mai înclinat decât al casei lor. Trebui să se sprijine în mâini ca să nu alunece. Servieta o încurca... Iar țițele erau atât de slab prinse I Unele se spărgeau sau se desprindeau și lunecau cu zgomot în jos. Primejdios lucru! Zgomotul putea să atragă atenția celor de pe stradă.

Hedviga Brunner aruncă o privire înapoi. Văzu fereastra cu perdele de voal și cu flori pe pervaz. Dacă vreunul din polițiști ar scoate acum capul, ar vedea-o fără doar și poate. Un singur lucru i-a mai rămas de făcut: cât mai repede la ferestruia de pe acoperișul vecin!

Hedviga Brunner nu se putea plânge că nu-i în putere, și nici neîndemânatică nu era. Nu împlinise

încă treizeci și patru de ani și era membră a clubului sportiv Fichte. Dar simțea cum o cuprinde amețeala. Sub acoperișul înclinat se căsca o adâncime de cinci etaje. Un fior rece îi trecu prin șira spinării. „Nu trebuie să privesc în jos. Tot înainte! E vorba de viață!”

„Un-doi-trei... un-doi-trei”, răsună tânguitor valsul „Dunărea albastră”.

Ușa camerei, cu masa împinsă în ea, nu putea fi un obstacol de netrecut. Doi umeri puternici sparseră tăblia, o mână strecurată prin crăpătură desfăcu lanțul, și ușa, deschizându-se, împinse masa.

Întregul grup pătrunse în odaia de la mansardă.

În fruntea tuturor, sublocotenentul, cu pistolul în mână... O clipă rămaseră tăcuți și priviră împrejur. Ușa fusese închisă și baricadată pe dinăuntru. Au vrut deci să opună rezistență.

— Cine-i aici? urlă enervat sublocotenentul.

Era foarte tânăr. Lucra de curând la secția politică și conducea acum abia a șasea percheziție și arestare. O mică încăierare ar fi binevenită! Ar putea raporta și el ceva. Nu i-ar strica nici dacă ar fi rănit ușor. Ar face impresie bună superiorilor.

Fața tânărului sublocotenent, cu părul blond, mățâsos, se îmbujora. Ochii lui albaștri, apoși, se încruntară „eroic”.

— Să fie totul percheziționat! urlă atât de tare în odăiță, de parcă ar fi dat comanda de atac unui regiment întreg. Unul dintre polițiști se năpusti în bucătărie, celălalt înapoi în vestibul. Al treilea ar fi vrut să dispară și el undeva din ochii șefului mânios, dar tropăia pe loc, fiindcă altă încăpere nu era în apartament.

— A fugit pe geam, șopti cu veșnicul său zâmbet pe buze agentul. Uitați-vă! și arată ghiveciul spart de

pe podea. Făcu un gest atât de modest, aproape imperceptibil, de parcă ar fi vrut să-i ceară iertare sublocotenentului că e mai deștept decât el.

— Bestia! răcni sublocotenentul, furios nu atât pentru că i-a scăpat din mână o comunistă, cât pentru faptul că ea a fugit fără să opună rezistență, așa cum sperase, răpindu-i în felul acesta bunul prilej de a-și dovedi eroismul.

— După ea, Kulke! urlă din nou, arătând cu un gest larg spre fereastra deschisă, de parcă el ar fi descoperit-o.

În clipa următoare, toate ghivecele cu zambile zburară de la fereastră, spărgându-se și risipind pământul negru al florilor pe podeaua frecată oglindă. Iar Kulke, îngenunchind greoi pe pervaz, se lăți și scoase capul cât putu mai mult în afară.

Tocmai atunci, Hedviga Brunner ajunsese la fereastră de pe acoperiș. Polițistul ar fi putut s-o vadă... Dar nu. Kulke, foarte atent, privi mai întâi în partea opusă, spre dreapta. Cercetă minuțios totul, fiindcă în exercițiul funcțiunii era un om cât se poate de meticulos. Constată astfel că mansarda casei mai

are trei ferestre, două coșuri, o antenă de radio, trei porumbei și o pisică. Toate astea însă nu-l interesau!

Când în sfârșit Kulke, mișcându-și capul enorm, privi spre stânga, nu văzu nici acolo nimic interesant.

Ferestruia de pe acoperișul vecin era deschisă și cercevelele se mișcau încet, de parcă cineva le-ar fi împins tocmai atunci. Dar asta, bineînțeles, putea să fie din cauza vântului.

De cum ieși pe acoperiș, agentul își dădu numaidecât seama în ce parte fugise Hedviga Brunner. Dar mai mult nu putu afla nici el. Pierduse urma. În timp ce se înapoia, cu pete de pulbere roșcată de țiglă pe pantalonii-i bej, în spatele lui mai răsuna încă tânguiosul vals „Dunărea albastră”: „Un-
doi-trei... un-
doi-trei”...

Între timp, totul fusese întors pe dos în camera Hedvigăi Brunner. Conținutul dulapurilor, al comodei, al fiecărui sertar zăcea împrăștiat în dezordine pe podea, într-un talmeș-balmeș de nedescris: rochii, ustensile de cusut, lenjerie, vase, ziare...

În această odaie unde întotdeauna lucrurile erau așezate într-o ordine exemplară, bine gândită, de-ai fi

zis că un singur obiect mișcat de la locul său ar fi stricat armonia interiorului, toate zăceau acum risipite ca măruntaiele unei ființe sfârtecate sălbatic.

În fața dulapului de lângă fereastră, unul din polițiști, lăsat pe vine, smucea sertarul de jos.

— Mii de tunete și fulgere! Te deschizi sau nu?!

Doar n-o fi după tine!

Încă o smucitură, cu toată forța. Na! Sertarul scăpă din încuietoare, iar polițistul căzu pe podea.

— Au! se văită. Fir-ar afurisit să fie!

Cu fața schimonosită de durere, își duse mâna la spate și scoase ceva de sub fund. Răsună încet un clinchet cristalin. Toți ascultară atenți. Polițistul își desfăcu palma. Micuțul Hopa-Mitică îl privea drept în ochi, ținându-și ridicat pumnulețul său de oțel.

— Cling, cling, cling! răsună amenințător clopoțelul.

Toți râdeau... Și agentul secret râdea pe înfundate. Râdea, păstrându-și bineînțeles demnitatea, și sublocotenentul care răvășea cărțile de pe masă, controlându-le.

Victima șugubățului Hopa-Mitică sări în sus și,

furios, azvârli jucărioara pe fereastră.

Micul combatant de oțel al Frontului Roșu zbură prin azurul de mai, descriind un arc de cerc deasupra acoperișului și, de la înălțimea celor cinci etaje, căzu, sunând tânguitor, drept în mijlocul curții, într-o băltoacă cu apă de ploaie. Apa plescăi și stropi săriră în jur. Omulețul se clătină și scoase un clinchet. Dar nimeni nu-l auzi, și atunci se opri, până la piept în apă. Căpșorul umed lucea însă vesel și cutezător în razele soarelui.

Poliția termină curând de cercetat tot apartamentul. Nu găsi nimic compromițător, niciun indiciu serios. Îl chemară și pe Vogel, portarul, dar nici el nu putu să dea lămuriri.

Sublocotenentul întinse mâna după o fotografie de pe masă – un băiat de vreo zece ani, cu privirea inteligentă, fermă. Privind fotografia, sublocotenentul își mușca îngândurat buzele. Se vedea că era tare frământat.

— Ascultă, se adresă el lui Vogel, care stătea în fața lui speriat și umil. Cine-i ăsta?

Și împinse fotografia sub nasul lui cu o mișcare

bruscă, vrând parcă să-l surprindă.

— Răspunde! N-auzi? Cine-i?

Îl măsoara cu privirea, mai să-l străpungă pe bietul Vogel. Dar acesta, speriat, nu putea să-și revină. Ținând fotografia în mâna stângă, tremurând, bâlbâia:

— Imediat, domnule sublocotenent! Imediat!... O clipă, vă rog...

În același timp - tot tremurând - se răsucea în stânga și-n dreapta ca un șurub, scotocindu-se prin toate buzunarele după ochelari.

— Imediat, domnule sublocotenent... O clipă...

În sfârșit, ochelarii apărură. Dar erau în toc. Și dacă nu-i lucru ușor să scoți ochelarii din toc când ții o fotografie în mână, apoi să ții fotografia și tocul și să-ți mai pui și ochelarii - când îți tremură mâinile în așa hal - e o problemă aproape de nerezolvat.

— Cine e? bâlbâia între timp plin de zel. Bineînțeles... imediat, domnule sublocotenent, trebuie să mă uit bine... M-au cam lăsat ochii. Iertați-mă... Pare că e...

În timp ce încerca să-și potrivească ochelarii pe nas, fotografia îi scăpă din mână; Vogel se aplecă

brusc și se repezi să o ridice, dar îi căzură ochelarii (pe care n-apucase să-i agate bine de urechi), iar când vru să le ridice pe amândouă, îi căzu și tocul din mână. Începu atunci o goană aprigă, febrilă, a doua mâini după trei obiecte.

În sfârșit, Vogel își ridică ochelarii. Și avea și fotografia în mână.

— Da, sigur, gâfâia. El e. Ăsta-i Karl, băiatul femeii.

A împlinit de curând zece ani...

— Unde-i acum? răcni sublocotenentul.

— La școală. Dar trebuie să vie... Cam la ora asta se întoarce acasă.

— Aha!... Sublocotenentul își dresе glasul, ca să-i atragă atenția agentului. Să vadă și el cât de bine știe să conducă ancheta. Își ridică sprâncenele și luă o mină plină de importanță: Deci... Mda... Și ia zi, portar... are asta... femeia asta are vreo rudă unde ar putea să se ducă copilul?

— Știu eu, domnule sublocotenent? începu Vogel. Cred că...

Dar n-apucă să termine, căci la spatele lui, în

ușă, tună glasul soției sale:

— N-are pe nimeni în oraș. Nu-i niciun an de când au venit din provincie.

Doamna Vogel, care abia sosisese, se îndreptă cu pași hotărâți spre sublocotenent. Neajutoratul soț se făcu mic, gata să suporte orice atac. Chiar și sublocotenentul își trase scaunul puțin înapoi.

— ...Ieșea rar din casă, bătu-o-ar Dumnezeu! Ciudată ființă! În schimb veneau la ea fel de fel de persoane suspecte. Cu siguranță tot de-ăștia de-ai lor.

— Mulțumesc, răspunse sublocotenentul rece, distant. Și sprijinindu-și cotul pe masă, începu să-și facă vânt cu fotografia.

— Până la urmă, tot o să vină mămica să-și vadă plodul. Ei, ce zici? își lungi el vorba, aruncând o privire șireată spre agent. Copilul poate să ne pună pe urmele ei.

— Sigur, confirmă zâmbind agentul. E o idee genială, domnule sublocotenent.

CAPITOLUL DOI

În care cineva îl găsește pe Hopa-Mitică și Karl părăsește casa.

Karl Brunner tocmai ieșise de la școală, împreună cu Franz Schramm. Călcau veseli, în pas cadențat, fiindcă în acest an școlar făceau pentru ultima oară drumul de la școală spre casă. A doua zi începea vacanța.

Le era și înainte mai dragă vacanța, dar de anul trecut, de când școlile au fost „nazificate”, școala ajunsese să fie pentru ei un adevărat calvar.

Erau amândoi destul de inteligenți ca să-și dea seama la ce se pot aștepta din partea regimului nazist. Tatăl lui Karl murise într-un lagăr de concentrare, când locuiau încă la Breslau. Primiseră înștiințare că a suferit o hemoptizie. Dar despre cauzele care pricinuiseră această hemoptizie, înștiințarea găsisese de cuviință să nu pomenească. Ei știau însă că naziștii l-au omorât în chinuri fiindcă era comunist și a luptat toată viața pentru interesele muncitorilor!

Mama lui a plâns atunci, dar chiar a doua zi s-a dus la organizația de partid și a preluat munca soțului. S-a zbatut mult pentru asigurarea traiului lor. Era stenodactilografă la o firmă din Breslau.

Acum un an, într-o noapte, au trebuit să plece pe

neașteptate din Breslau. Karl nu știa de ce, dar atâta putea să-și dea seama, că tot din cauza naziștilor și a poliției. La gara din Berlin i-au așteptat câțiva tovarăși și aceștia i-au instalat în locuința lor actuală. Mama i-a poruncit lui Karl să nu vorbească niciodată despre tata și despre cele petrecute la Breslau.

Franz era băiatul unui cizmar sărac, plătând și bolnăvicios. Bătrânului nu-i plăcea să vorbească despre politică, dar Franz auzise câte ceva de la el, destul ca să-i deschidă ochii. Tatăl său îi povestea câteodată despre război. Ce îngrozitor a fost în război și cât de mult au suferit oamenii! mai avea bătrânul ce povesti și despre domnii ofițeri care – în acele vremuri când toți îndurau cele mai cumplite lipsuri – atâta știau, să benchetuiască și să se ghiftuiască!

— Iar acum naziștii vor iarăși război! murmură după aceea bătrânul. Un război și mai îngrozitor.

Când venea uneori nenea Oskar în vizită – și numai atunci – pantofarul Schramm își aducea aminte că a fost prizonier în Rusia și povestea despre revoluția rusă și despre bolșevici. Atunci se aprindea o scânteie în ochii lui mici, negri. Muncea bietul

Schramm până noaptea târziu, aplecat deasupra bancului, și totuși de câte ori n-aveau nici pâine în casă! În schimb, toți angroșiștii de piele și bogătașii erau național-socialiști!

Cei doi băieți, Karl Brunner și Franz Schramm, erau foarte buni prieteni și asta nu numai pentru că locuiau în aceeași casă. Când erau nevoiți să participe la școală sau pe stradă la mascaradele naziștilor, când erau siliți să mășăluiască sub drapelul cu zvastică, Franz și Karl se apropiau pe neobservate unul de altul într-atâta, încât umerii lor se atingeau.

În tot acest timp, nu se uitau unul la celălalt, ca să nu observe cineva că între ei există o înțelegere. Cântau împreună cu ceilalți. N-aveau încotro. La ce le-ar fi folosit să se trădeze? Pe deasupra ar fi atras suspiciuni și asupra părinților lor.

Atingerea umerilor era ca o caldă strângere de mână, ca o îmbrăbătare: „În ciuda tuturor suntem aici, unul lângă altul! Suntem solidari împotriva acestor domnișori și lingăi. Și în curând, totul se va schimba!”

Când umerii lor se atingeau, simțeau parcă și alți umeri lângă ai lor. Aveau impresia că sunt uniți într-un

front mare, mare de tot. Se simțeau la adăpost, și în felul acesta le era mult mai ușor să suporte orice.

Umerii lor se atingeau în diferite feluri, într-un limbaj mut, prin care se înțelegeau chiar când trebuiau să tacă. O ușoară lovitură cu cotul era ca un zâmbet ironic: „Ce neghiobi!” O apăsare puternică cu tot brațul, de la cot la umăr, însemna supărare reținută: „Câini ticăloși! O să vă plătim noi și pentru asta!” Umărul se lipea uneori tandru de celălalt, ca o încurajare delicată în clipe de deznădejde: „Fii tare, Karl!” – „Franz, nu te lăsa!”

Erau copii de proletari germani, în 1934. Multe din câte văzuseră și auziseră încrețeau adesea fruntea lor de copii, făcându-le privirea dârză.

Azi pășeau veseli spre casă, fiindcă era ultima zi a anului școlar, dar și pentru că îi amuzase cuvântarea de rămas bun a învățătorului lor, Persen. La despărțire, Persen le pălăvrăgise ca un tâmp despre națiunea unitară, în care nu există nicio deosebire între bogați și săraci.

— Dacă nu-i nicio deosebire – a șoptit Franz – hai să facem schimb!

Și coatele lor s-au atins.

Acum păseau alături vioi, în pas cadențat. Karl, blond, cu părul cârlionțat și ochi albaștri, Franz, cu părul castaniu închis și ochii negri. Fluierau o melodie. Era și cântecul acesta un secret al lor; nimeni nu-i cunoștea textul. Toți credeau că e un șlagăr la modă. Karl era așa de bine dispus, încât nu se putu stăpâni să nu cante încet de data asta și *cuvintele, adevăratele* lui cuvinte:

*În ciuda voastră, nu vom pieri! Cu pumnul, aprig
vă vom lovi – Tot voi veți plânge! Treziți din umilință,
Căliți de suferință, Vă vom înfrânge!*

Deodată, Franz îl lovi puternic cu cotul. Karl își ridică privirea și văzu în fața lor doi polițiști. Veneau agale, cu pași mari, călcând țațoș și legănându-și bastoanele de cauciuc.

Fără să înceteze măcar o clipă, Karl continuă să cante liniștit, ba chiar ceva mai tare:

*Malvina are soț coafor și-i încântată de-al ei odor,
Ce mult îi iubește! Căci pentru coafură și pentru
manichiură Nu mai plătește!*

și cu inima deschisă râse în nasul celor doi

„curcani” care se plimbau prin fața lor.

Când se despărțiră în dreptul scării (căci Franz locuia în gangul ce ducea spre curte, iar Karl sus, la mansardă), nu observară că perdelele de la geamul locuinței portarului erau trase puțin la o parte. În dosul lor, doamna Vogel îl arată pe Karl unui polițist.

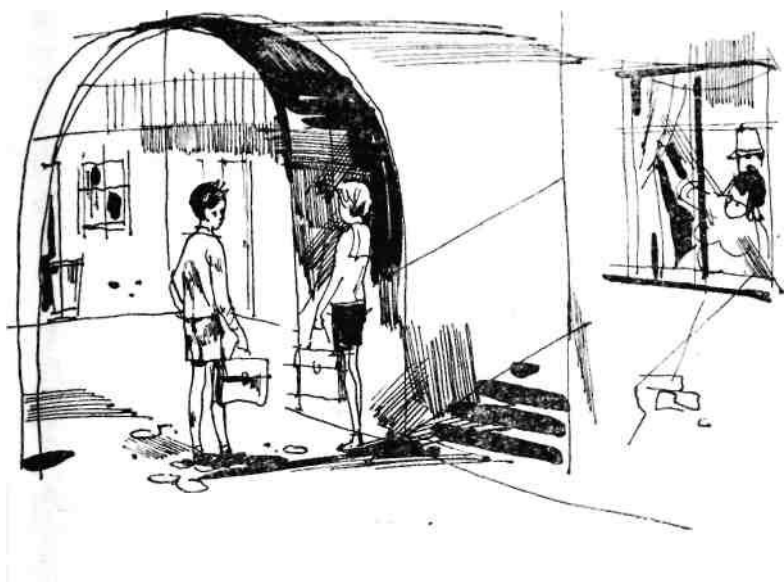
— Uite-l! Vine! Acela blond, cu costum de marinar. El e!

Karl porni vioi în sus pe scări. Fluiera „melodia secretă” și sărea câte două și câte trei trepte deodată. Ce-o să mai râdă mama când o să-i povestească ce le-a spus învățătorul Persen despre poporul unitar, în care nu există nicio deosebire! Și-apoi i se făcuse o foame de lup.

Se opri totuși la etajul trei, atras de-o sclipire. Jos, pe trepte, lucea ceva... Da, o piuliță. Era cam veche, dar o mai putea folosi. Karl scoase din buzunar cutia cu piese vechi și puse în ea piulița. Avea ceva lucruri în cutie: niște roți dințate dintr-un ceas vechi, o șurubelniță fără mâner, cuie și șuruburi, o altă cutiuță cu capac, bandă izolatoare, sârmă și altele. Piulița venea să întregească garnitura.

— Hai, intră și tu, băbuțo! îi spuse. Poate ai să prinzi și tu bine la ceva.

Când ajunse la etajul patru se opri iarăși pentru o clipă. Un om cu spatele la el privea, chipurile, pe fereastra închisă de pe palier. N-avea nimic deosebit acest om, dar la ce se putea uita prin geamul mat? Doar nu se vedea nimic prin el!

„E scrântit! îi lipsește o piuliță”, gândi Karl și urcă mai departe spre mansardă. Din capul scării mai aruncă o privire spre ciudatul om și observă că acesta se uită după el.

„Ce-o fi vrând?” se gândi Karl și hotărî să-i povestească mamei lui despre acest individ, căci avea obiceiul să-i comunice tot ce părea ieșit din comun. Dar în clipa următoare uită totul. Privea cu ochii holbați la ușa locuinței lor.

Ușa era închisă, dar se vedea dintr-odată că fusese spartă și-i lipsea o tăblie.

„Ce s-o fi întâmplat!?” gândi Karl și simți cum i se urcă un nod în gât. Voia să dea fuga la portar, să-l anunțe. Ori la Franz... Dar mai întâi să vadă. Mama ar trebui să fie acasă.

Karl apăsă prudent pe clanță. Ușa se deschise aproape fără să opună vreo rezistență.

— Mami! strigă cu voce stinsă. Mami, cine a spart ușa?

Cu respirația tăiată, gâtuit parcă, rămase ținut locului, în vestibul. Niciun răspuns. Se auzea numai un pian din clădirea vecină.

În sfârșit, Karl se hotărî să intre în odaie. Pășea cu grijă, încet, și i se părea că se clatină podeaua sub picioarele lui. Cu prudență, își vârî capul pe ușa deschisă a odăii.

— O... o... h!...

Bărbia începu să-i tremure. Karl pricepu tot. Auzise destule despre percheziții. Dar unde-i mama? Poate în bucătărie...

Nu mai îndrăzni s-o strige. Dacă nu primește răspuns? Dar în cazul ăsta... Cu ochii larg deschiși, Karl se uită în jur. Poate așa, după vreun semn, o să-și dea seama unde ar putea să fie mama.

Zări îndată pe podea ghivecele sparte, pământul și florile risipite. Dar își întoarse repede privirea. Mai pe urmă, ori de câte ori privirea îi era atrasă într-acolo, încerca să se uite imediat în altă parte.

Poate intră mama și toate vor fi iarăși bune!

Dar nodul din gâtlej creștea tot mai mult, înăbușindu-l, și deodată simți că nu-și mai poate lua privirea de la ghivecele sparte. Da, zăceau pe jos toate. Ce s-o fi întâmplat aici? S-a dat o luptă? Au lovit-o pe mama!?

Karl se uita cu coada ochiului spre bucătărie. Niciun zgomot.

— Mami! strigă în sfârșit stins și, îngrijorat, închise ochii.

Oare îi va răspunde?

Dar dacă n-a auzit? Poate doarme...

— Mami! strigă de data asta mai tare, cu durere și îngrijorare. „Un-doi-trei... unu-doi-trei” răspunse cam în batjocură valsul „Dunărea albastră”.

Strigă mai tare:

— Mami! și trezit parcă dintr-un somn adânc sau dintr-un leșin, zvârli cărțile pe care le ținea încă în mână. Abia acum își dădea seama de primejdie.

— Mami!

Alergă în bucătărie. Nici acolo nu era nimeni. Înapoi în vestibul.

— Mami!! Mami!!!

Nimeni!

Karl se întoarse încet în odaie. Nu mai striga, nu mai căuta. Lacrimi îi curgeau pe obraji. Dar deodată își reveni. Poate știu vecinii ceva.

Când ieși pe ușa spartă, ce abia se mai ținea în balamale, omul de adineauri cobora grăbit spre locul unde îl văzuse.

Karl suspină, își șterse ochii și sună la nenea Oskar. îi deschise soția acestuia. Femeia îl observă

însă îndată prin deschizătura ușii pe agentul care se prefăcea acum că citește un ziar. De aceea nici nu deschise ușa de tot.

— Ce e? întrebă încet, nerăbdătoare. Abia de câteva minute îl bandajase pe nenea Oskar, care se întorsese acasă murdar și plin de sânge, și-l certase că se amestecă în treburile altora când e atât de primejdios.

Vocea rece, nervoasă a femeii îl izbi pe Karl ca un pumn în piept și-i pieri cheful să mai întrebe ceva. Dar trebuia totuși.

— Vă rog... nu știți unde e mama?

— Nu știu nimic, răspunse femeia tare și răspicat (ca să audă și agentul de jos) și închise repede ușa.

Karl mai rămase o clipă cu privirea pironită pe clanța strălucitoare de aramă. „Momâie afurisită!” o ocări în sinea lui. „Când aveai nevoie de râșnița nouă de cafea știai unde e mama!”...

Trecu în partea cealaltă. Acolo locuia familia Waldmann. Părinții Lizei. Ezitând puțin, apăsă pe butonul soneriei. „Dacă nu-i acasă Liza – gândi – nici aici n-am ce căuta”.

Se deschise doar vizorul. Karl se ridică în vârful picioarelor și-și întinse gâtul:

— Vă rog, nu știți...

— Nu știu, răsună vocea răgușită a bătrânului Waldmann și vizorul se închise la loc.

„De bună seamă că, de frică, și-a băgat capul sub pernă când a venit poliția, gândi Karl cu amărăciune. Toți sunt niște papă-lapte! Ca mama nu-i niciunul printre ei. Ea e cu totul altfel. Mama lui 1”.

Doar ce voia el? Să întrebe! De ce nu-i răspunde nimeni?

Se întoarse și, din capul scării, îl văzu iarăși, cu un etaj mai jos, pe omul cu ziarul în mână. Acesta se uita tocmai la el și-i zâmbea atât de prietenos, încât Karl se gândi o clipă să-l întrebe pe el. Poate știe ceva, poate-i da un sfat... Dar e totuși un străin!

Karl se înapoie în apartament. Își simțea capul greu, iar stomacul își cerea drepturile.

Neorânduiala din odaie i se păru acum mult mai groaznică. Prima oară se gândea în taină: „Poate visez!” Mai avusese el astfel de coșmaruri. De data aceasta însă vedea dezordinea din odaie în toată

cruzimea ei, lipsită de orice speranță, ca orice realitate dură și rece. „Am să fac curat, se gândi. Poate vine...”

Intră totuși din nou în bucătărie, deși nimic nu-l îndreptățește să creadă că va găsi acolo ceva de mâncare.

„S-a sfârșit! Totul, totul e pierdut!” zise plin de amărăciune, cu glas stins. Așa se termina un cântec pe care îl cânta uneori Liza. Karl deschise totuși cuptorul, într-o doară.

— „S-a sfârșit! Totul, totul e pierdut!”

Dar când îi pătrunse în nări mirosul de fasole caldă, îi pieri deodată nodul din gâtleej. Aburul acesta de fasole era ca o mângâiere caldă a mamei, un ultim salut al ei. Valul cald al înduioșării îl cuprinse și, pentru o clipă, toată amărăciunea și îngrijorarea, toată ura și supărarea se topiră în sufletul lui, transformându-se în întristare. Iată dar că nici în clipa celei mai mari primejdii, mama nu l-a uitat.

Și în timp ce mânca fasolea pe care se afla o jumătate de cârnat, lacrimile îi aruncau pe obraz – lacrimi de durere, dar și de fericire.

Prin fereastră, de jos, din curte, pătrunse un cântec frumos, blând. Cântau niște muzicanți ambulanți. Atunci Karl își aduse aminte de copiii cave la ora aceea se jucau pe-afară. De la ei va afla sigur mai multe despre mama lui decât de la cei mari.

Mâncă repede, spală la chiuvetă farfuria, furculița și le așează frumos la locul lor. „Mai târziu am să fac și aici ordine”, gândi când trecu în fugă prin odaie. Deocamdată își ridică doar cărțile lui, aruncate pe jos. Speranța se trezise din nou în el, alungându-i de tot îngrijorarea ce-l sufoca. La ușă se opri: observase pe podea zăvorul smuls de la locul lui. îl ridică. Era tocmai nimerit pentru colecția lui de vechituri. Poate îl va mai putea folosi vreodată la ușă. Trebuie numai puțin îndreptat. Până atunci îl va păstra în cutia lui.

Când Karl coborî în fugă treptele, nu observă că zâmbărețul cu ziarul îl urmează.

Aproape toți copiii din bloc se adunaseră lângă băătorul de covoare. Până și șoricarul cu picioare strâmbe al familiei Waldmann se afla printre ei. Toți trăgeau cu coada ochiului spre mansardă și șușoteau.

Când îl văzură pe Karl, în costumul lui de marinar, își dădură coate și amuțiră. Toate privirile erau îndreptate spre el. Chiar și șoricarul clipi, cătându-l cu ochii. Cu privirea în pământ, Karl se apropia încet de grupul copiilor. E adevărat că printre ei se aflau Franz și micuțul Peter, dar cu ceilalți nu prea se avea bine. Nu erau copii de proletari. În spatele lui, omul cu ziarul se arătă în ușă și-l urmări tot timpul cu privirea.

— Aha! exclamă Olaf, văzându-l.

Nu numai băiatul doctorului Bohm, care era mai mărișor (avea doisprezece ani), ci și ceilalți copii știau prea bine că acest civil venise cu poliția și că e probabil agent. Știau de asemeni că mai sunt câțiva polițiști ascunși în casă.

— Toți care vor vorbi cu Karl Brunner vor fi notați, șopti Olaf cu importanță. Întotdeauna se procedează așa. Când cineva e comunist, poliția arestează pe toți prietenii și cunoscuții.

— Ce vrea Karl? De ce vine la noi?! Vrea să ne vorbească! se alarmară câțiva.

— S-o credeți voi! le aruncă Franz o privire plină

de dispreț. Nu vă face el cinstea asta. Fricoșilor! Ascundeți-vă mai bine sub fustele mamelor voastre.

— Hai mai bine să ne jucăm pe stradă, zise Werner, strâmbând din nas. Și se îndreptă spre gang.

Zvârlind astfel de vorbe și altele asemănătoare, copiii plecară unul după altul. Și în timp ce Karl se apropie încet, cu privirea încă în pământ, grupul se împuțina mereu.

— Bine că am scăpat de ei, murmură Franz cu amărăciune când lângă bătătorul de covoare rămaseră numai el cu Peterchen și șoricarul Lizei Waldmann.

Karl era cam la douăzeci de pași, Când răsună o voce aspră, poruncitoare:

— Franz! Intră imediat!

Schramm, pantofarul, ieșise din gangul porții (acolo era intrarea în atelierul său) și se uita cruciș spre agentul care - cu ziarul în mână - prinsese parcă rădăcini în ușă. Pantofarul Schramm era întotdeauna morocănos și nemulțumit. Dar de data aceasta părea deosebit de agitat. Fața îi era zbârcită și galbenă ca pielea argăsită. Iar sprâncenele negre, dese, se împreunaseră deasupra nasului.

— Ce-aștepți?! Franz!

Glasul răsună atât de aspru și de amenințător, încât Franz, rușinat, cerându-i cu privirea iertare lui Karl, se întoarce încet și porni spre casă.

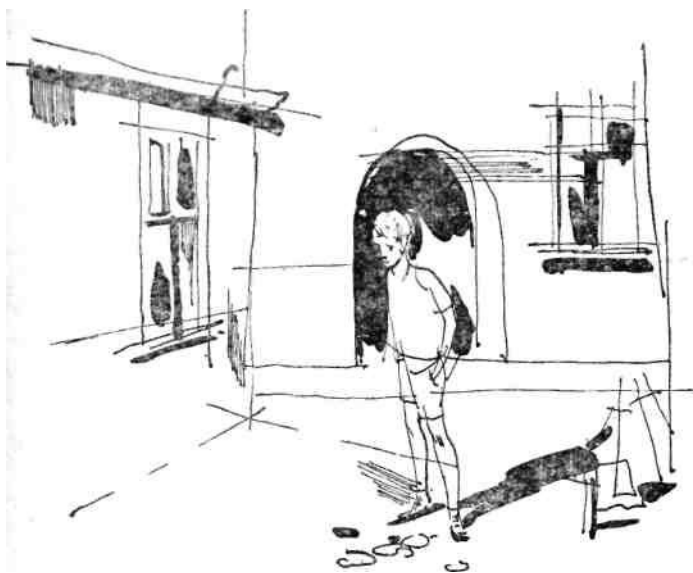
Karl nu observase nimic din toate acestea. Se apropia mereu îngândurat, preocupat, cu ochii lăsați în jos. Nici când, îndată după aceasta, o voce ascuțită de femeie strigă de la etajul întâi: „Peter, poftim în casă!” – nu auzi nimic.

Se apropia încet, cu pași egali, și ridică privirea numai când ajunse în dreptul băătorului. Rămase locului încremenit. Era atât de dureros ca și prima privire aruncată în odaia răvășită. Poate chiar mai rău. Nimeni lângă băătorul de covoare! Niciun copil cu care să stea de vorbă. Nici Peterchen, nici Franz, cel mai bun prieten al său. Doar șoricarul cu picioare strâmbe se uita la el, dând din coadă.

Se auzi un fluierat. Șoricarul își întoarce capul și plecă tiptil, fără să se mai uite înapoi.

Karl rămase absolut singur. Își lăsă din nou bărbia în piept și ochii i se umplură de lacrimi fierbinți. Ce să facă? Se întoarce și porni încet. Mai

încet de cum venise.

Mergea pe marginea gazonului împrejmuit cu sârmă. Printre lacrimi, parii ce susțineau sârma păreau în mod ciudat când mari, când piperniciți. Pe drum se târa un melc. Altă dată, Karl l-ar fi ridicat și l-ar fi așezat în iarbă, ca să nu-l calce careva. Dar acum... s-a sfârșit! Totul, totul e pierdut!

Și cum pășea Karl cu privirea în pământ, ceva îi sclipi în ochi. O băltoacă strălucea frumos în soare. Iar în băltoacă... (se opri, și inima începu să-i bată mai repede!) ceva mic, rotund și strălucitor. Nu vedea clar printre lacrimi, dar... dar... își șterse ochii și zâmbi.

Se aplecă repede și își luă din băltoacă jucărioara, micuțul Hopa-Mitică, întotdeauna veselul, neînfricatul și cutezătorul luptător al Frontului Roșu, cu căpșorul și cu micul său pumn de oțel. Și când îl luă din apă, răsună clopoțelul: cling-cling.

Inimioara-clopoțel clinchetea în pieptul de oțel, strecurând și în sufletul lui Karl bucurie, încredere și curaj.

— Încă nu s-a sfârșit totul, nu e totul pierdut!

Karl privi în sus mirat. Din locul acesta nu se vedea fereastra lor de la mansardă. Cum o fi ajuns omulețul de oțel aici? Nu putea să-și explice. Dar ce importanță avea? Principalul e că l-a găsit 1 Karl îl vârî în buzunar, temându-se parcă să nu-l piardă iarăși.

În clipa aceea auzi un fluierat încet: primele note ale cântecului „Malvina are soț coafor”. Era semnalul lor. Numai Franz putea fi.

Dar Karl nu privi dintr-odată într-acolo. Își întoarse capul încet, ca din întâmplare, spre gang. Dacă Franz fluieră atât de încet, înseamnă că e ceva tainic și primejdios. De altfel și după timbru se putea

bănuiești asta.

Karl aruncă o scurtă privire... de ajuns ca să-l vadă pe Franz în ușa deschisă a atelierului. Îi făcea semn să se apropie.

Karl merse liniștit mai departe. Apoi făcu un mic ocol și se îndreptă încet spre intrarea în gang.

Între timp, Franz închisese ușa aproape de tot. Fără să fie văzut, îi șopti încet prin crăpătura îngustă:

— Nu te apropia! Ascultă numai! Te urmărește un agent. Ieși pe stradă și fă așa ca să-ți piardă urma. Pe urmă te aștept în colț, la brutărie.

Franz închise ușa fără zgomot. Iar Karl, cu mâinile în buzunare, merse încet și calm mai departe spre poartă. Numai sprâncenele i se încruntară, de parcă ar fi măsurat obstacolul pe care urma să-l sară.

Ajungând la poartă, Karl privi îndărăt peste umăr. Doar o clipă. Omul zâmbăreț, cu ziarul, citea lista de prețuri afișată pe ușa atelierului lui Schramm, ca un veritabil client, dornic să-și comande pantofi:

IOHANN	PANTO
SCHRAMM.	FAR

<i>Reparații:</i>			
Tocuri	O,	75	
Pingele	Talpă R.M.	1,	50
întreagă	R.M.	3,	50
	R.M.		

Karl observă că agentul se uita cu coada ochiului după el.

„Dacă îți sucești ochii așa, o să-ți ajungă fața la ceafă și-o să-ți curgă lacrimile pe spinare când o să plângi!” gândi în sinea lui Karl și, fără nicio grabă, ieși în stradă.

Nu știa că a părăsit casa pentru totdeauna.

CAPITOLUL TREI

În care furgoneta brutarului sosește tocmai la timp, și Karl râde în hohote.

Ajuns în stradă, Karl aruncă priviri rezezi în dreapta și în stânga. Niciun polițist. Iar un tramvai tocmai trecea. Karl l-ar putea ajunge chiar dacă tramvaiul ar merge de două ori mai repede.

Deci, haide! Fuga peste drum, apucă bara de fier, un salt, și Karl e pe scări. Taxatorul din vagon nu l-a observat.

Karl aruncă o privire îndărăt. Agentul ajunsese și el tramvaiul din urmă și sări în remorcă.

„Aleargă, nu glumă! gândi Karl. La crosul din Grünewald ar câștiga premiul întâi”.

Iată-l acolo, în spatele lui. Pe scară, ca și el. „Ai grijă, domnule agent! Strict oprit! Dar e ușor pentru un agent. Chiar dacă-l vede taxatorul, nu-i face nimic!” gândi Karl.

Nu-și mai întoarse capul. Dar știa să privească foarte bine dintr-o parte, ca vrăbiile. Agentul nu-l slăbea din ochi.

„Trebuie să sar înainte de a opri, își zise Karl, altfel mă prinde. Deci, la prima răscruce, ca să pot dispărea după colț. Să vedem dacă domnul agent știe și să sară jos tot așa de bine”.

Karl uitase în clipa aceea de toate necazurile. Obrajii îi ardeau de emoție, ca la un concurs sportiv.

„Aici, pe Ulmerstrasse! Dar un prostănac de agent de circulație stă chiar la răscruce. Dacă sar, drept în brațele lui nimeresc. Dar iată-l că se-ntoarce în partea cealaltă. Perfect. Atenție! Cam mare viteza... Să mă las mult pe spate, altfel mă ia avântul... Acuma... Hopa!”

Când agentul de circulație întoarce capul, un băiețel de vreo zece ani o zbughi pe lângă el spre Ulmerstrasse. Asta, pe el nu-l interesează. N-a văzut de unde apăruse copilul. Dar iată că un om în toată firea sare de pe scara tramvaiului în mers și vrea să fugă pe lângă el tot spre Ulmestrasse. Oho! Stai! Sergentul îl apucă de braț.

— Mai domol, domnule! îi spuse cu o profesională politețe. Dumneata ai sărit dintr-un tramvai în mers!

— Lasă-mă-n pace! strigă celălalt agitat. Sunt în exercițiul funcțiunii, și vru să-și elibereze brațul.

— Și eu sunt în exercițiul funcțiunii! îi replică agentul de circulație cu mult calm. Și tocmai de aceea veți plăti o amendă de trei mărci.

— La naiba! Dar nu înțelegi?! Sergentul ridică amenințător glasul:

— Mai încet vă rog!

Când domnul, turbat de furie, îi arată legitimația de agent secret, sergentul îi dădu drumul și domnul o rupse la fugă.

— De! Cine-i de vină dacă de secret ce e nu-l recunoaște nimeni? Sergentul ridică din umeri și, cu fața liniștită, dădu cale liberă unei mașini care tocmai trecea pe acolo.

Când agentul ajunse în goană în Ulmerstrasse, străduța liniștită era aproape pustie. Numai o furgonetă de pâine, trasă de un cal, venea din direcția opusă. Unde să fi dispărut puștiul așa, deodată? Mârtoaga posomorâtă se apropia la pas, și de pe capra înaltă a furgonetei un băiat de vreo cincisprezece ani, cu ochi inteligenți, strălucitori, îl privea parcă

batjocoritor.

Ucenicul de brutar fredona un cântec la modă:

*Malvina are soț coafor și-i încântată de-al ei odor.
Ce mult îl iubește, Căci pentru coafură și pentru
manichiură Nu mai plătește!*

— Unde a putut să dispară blestematul? se întreba mânios agentul. Parcă l-a înghițit pământul!...

Încet, iscodind cu coada ochiului în toate părțile, o luă pe stradă în sus.

Între timp, furgoneta cu pâine se apropiase. Era vopsită în verde. Scria pe ea cu litere mari, albe „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*”, iar dedesubt erau pictate pâini, cornuri, chifle.

Agentul nu se uită după vehicul. Și de ce-ar face-o? Ar fi văzut ușa din spate deschisă, iar înăuntru, coșuri de pâine, pline și goale. Dar de după coșuri, din întuneric, băiatul în costum de marinar se uita ironic după agentul care înainta țeapăn pe Ulmerstrasse, privind numai drept-înainte.

— Vedea-te-aș la morgă! murmură băiețelul în costum de marinar, auzise aceste cuvinte cu două zile înainte: le strigase după perceptor vânzătorul

ambulant de la etajul trei.)

Furgoneta mai avea de trecut pe la mulți clienți. Se oprea în fața unor birturi și berării. Helmut, ucenicul brutar, sărea de pe capră, scutura un clopot destul de mare, apoi cineva ieșea din local și lua coșul cu pâine dinainte pregătit. Karl, dinăuntru, deschidea și închidea ușa, pregătea coșurile și-l primea pe cel gol...

Mai târziu, Karl îl rugă pe Helmut să-i dea *voie* să sune și el din clopot. Suna așa de frumos! Clopotul, mare și frumos, era agățat de-o curea. Furgoneta oprea în fața unor berării, câteodată și în fața unor case particulare simandicoase, și atunci Karl scutura clopotul. Aproape că uitase de marea lui supărare.

În acest timp, Franz Schramm se învârtea de colo-colo, nerăbdător, prin fața brutăriei. „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*” scria pe geamul vitrinei. Ce-o fi cu Karl? îl așteaptă de aproape două ore. Și nu-i de loc ușor să aștepți, mai ales aici, în fața brutăriei. Îți face rău mirosul ademenitor de pâine caldă.

Nici urmă de Karl! A trimis-o pe Liza Waldmann, ba și pe micuțul Peter, să dea o raită prin împrejurimi,

să vadă dacă nu l-a prins cumva poliția.

Se însera și în brutărie tocmai se aprindea lumina când sosi furgoneta. Helmut sări de pe capră.

— Malvina are soț coafor, fredona vesel când Franz veni lângă el și-i șopti:

— Știi ce s-a-ntâmpat la Brunner?

Helmut, înalt și slab, nu răspunse. Dădu numai din cap. Așa era de felul lui: cam mut.

— A dispărut și Karl, mai șopti Franz cu fața îngrijorată. Nu cumva l-ai văzut?

Helmut nu răspunse nici de astă dată. Dar în timp ce scotea un alt teanc de coșuri goale, făcu semn cu capul înspre fundul furgonetei. Franz scrută întunericul dinăuntru și-l recunoscă pe Karl.

Lumina vitrinei cădea pe vehicul, lăsând interiorul în întuneric. Era foarte înțelept din partea lui Karl că nu ieșea de acolo. În jurul casei, adulmecând, dădeau târcoale copoii.

Franz se furișă lângă Karl în întuneric.

— Cum ai scăpat de scârbosul ăla de agent? îl întrebă mai întâi.

Dar Karl nu răspunse. Cu mâna tremurândă, îl

prinse pe prietenul său de braț.

— Ce-i cu mama?

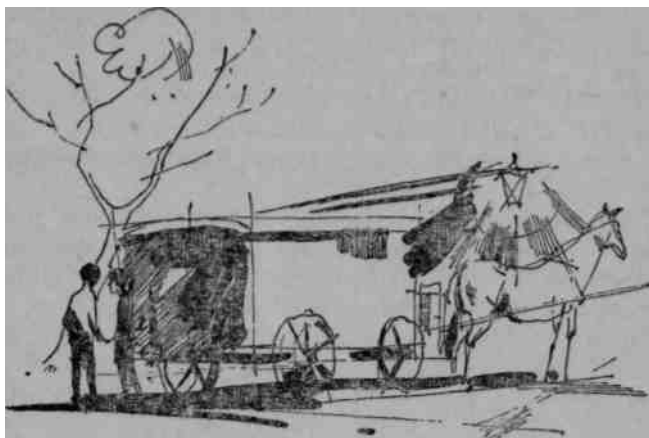
Cât a colindat cu Helmut în furgonetă, tot sunând din clopot, uitase de supărare. Dar când se apropiară de casă, Karl simți iarăși acea strânsoare în gâtlee. Și o durere surdă îi încerca tâmpilele. Un cerc rece de fier părea că i-a cuprins capul.

— Ce-i cu mama? Ce s-a întâmplat? a fost prima lui întrebare. Până în clipa aceea n-a putut vorbi cu nimeni. Franz trebuie să știe! A stat de vorbă cu băieții, și toți ceilalți erau acasă când a. venit poliția și a pătruns în locuința lor.

— N-au prins-o! răspunse Franz zâmbind și-i puse palma pe umăr, vrând parcă să-l liniștească. A ieșit pe fereastră și pe-aici ți-e drumul!...

Ochii lui Franz sclipeau de mândrie și entuziasm. Karl îl asculta cu gura căscată, parcă ar fi vrut să înghită cuvintele, nu numai să le audă.

— Două ore au căutat-o peste tot, continuă Franz să-l informeze. Au făcut cercetări. Să-i fi văzut cum umblau pe acoperiș ca pisicile. Dar au găsit pe naiba! Phuit! S-a dus!...

Franz scoase o fluierătură scurtă, iar cu brațul schiță în aer niște mișcări comice.

— S-a evaporat! adăugă el vesel. Ca un fluture...

Ia-o de unde nu-i!

Fața lui Karl se luminase de bucurie și fericire. Ridică pumnul și se trezi strigând:

— Ura! Ura!

Începu să râdă cuprins de-o nestăpânită veselie, un râs în hohote, până la lacrimi, și râzând îl tot bătea pe Franz Schramm pe umăr.

Dar Franz, devenit deodată serios, privi împrejur îngrijorat.

— Termină, Karl 1 șopti. Încetează o dată!

Mișună pe-aici ca șobolanii. Vrei să te-audă? I Ține-ți gura, îți spun!

Dar Karl nu se mai putea stăpâni.

— Ha-ha-ha-ha! Râzând astfel, voia parcă să deșerte din el toată îngrijorarea, amărăciunea și necazul. Atunci e în regulă! Nimic nu-i pierdut! E foarte bine!

Franz îl scutură pe Karl de gulerul costumului său de marinar:

— N-auzi, măi?! Stau pe-aici, la pândă! Termină o dată!

Râsul încetă parcă retezat cu cuțitul. Karl holbă ochii la Franz și amuți, de parcă abia acum ar fi înțeles primejdia. Pe urmă, după o mică pauză, întrebă încet, cu seriozitate.

— Dar ai spus că mama a dispărut.

— Da, a scăpat. Dar ei se gândesc că se va întoarce pentru tine! De-aia pândesc pe aici. A tras Liza cu urechea. Să nu te-ntorci acasă.

— Și dacă nu mă întorc? Mama tot o să creadă că-s acasă... și se va-ntoarce... și poliția o va aresta.

Karl își lăsă capul în jos, încercând să-și

stăpânească lacrimile care-l năpădiseră.

— Se va-ntoarce, șopti și se-nroși de parcă-i era rușine. Se va-ntoarce I

Îi era rușine că a rostit acest lucru, așa cum îi era rușine ori de câte ori îl săruta mama în fața altora. Știa sigur că mama lui n-o să-l lase singur, și acest gând îl făcea în același timp fericit și nefericit. Emoția fierbinte și îngrijorarea rece îl cuprindeau valuri-valuri.

— Câini afurisiți! strecură Franz printre dinți cu o furie neputincioasă, strângând în același timp pumnii. Au aprins lumina pentru ca mama ta să creadă că ești acolo și să vină!

— Ce facem? întrebă Karl cu șovăială în glas.

— Lasă, Karl! Vedem noi... M-am și gândit. Am un plan precis. N-o să-i lăsăm să-și facă de cap! Începem lupta. Vom lua toate măsurile ca mama ta să nu cadă în cursă.

CAPITOLUL PATRU

Despre lanțul de veghe al copiilor și despre omul cel gras care e cât pe ce să pricinuiască o nenorocire.

Dar Helmut salvează situația, iar Franz va ajunge martir al solidarității.

La opt și jumătate, micuțul Peter se și afla la post, așa cum era prevăzut în plan. Trebuia să-și găsească de joacă pe scară și să-i spună celui de-afară dacă se întâmplă ceva important în casă. Primise ordin să se joace liniștit și să nu alerge în toate părțile, ca să nu bată la ochi.

Peterchen însă nu-și găsea locul. Pentru întâia oară lua și el parte la o adevărată acțiune secretă. Avea doar șapte ani. După ce a mâncat, a rugat-o pe mama lui să-i dea voie să mai iasă jumătate de oră pe-afară. Mărul îl ia cu el – a adăugat.

Jumătatea de oră trecuse de mult. Dar cum era să-și părăsească postul?! Tocmai acum, în ceasul celei mai mari primejdii... Niciodată! O să mănânce bătaie acasă. Atâta pagubă! Peterchen era chiar mândru că va suferi din această cauză. O să aibă și el ce povesti!

Muşca din măr câte puțin și între timp privea atent în toată părțile. Era mai ales cu ochii la poarta deschisă.

Deodată îl văzu strecurându-se în hol pe agentul

acela scârbos care fusese după-masă și-l urmărise pe Karl. Ah! Cu câtă plăcere i-ar aplica un upercut sec! O lovitură scurtă cu dreapta, apoi stânga la plex, și gata! Ar rânji scârba cu dinții la tavan! Peterchen trăia cu mintea toate acestea. Oh! Cum s-ar întinde pocitul! Ochii băiatului străluceau și obrajii bucălați îi ardeau în timp ce molfăia din măr. Trăgea cu coada ochiului. Agentul era însoțit de încă doi. Oamenii lui, fără îndoială! S-au oprit chiar lângă scară, și pocitul le arăta ceva.

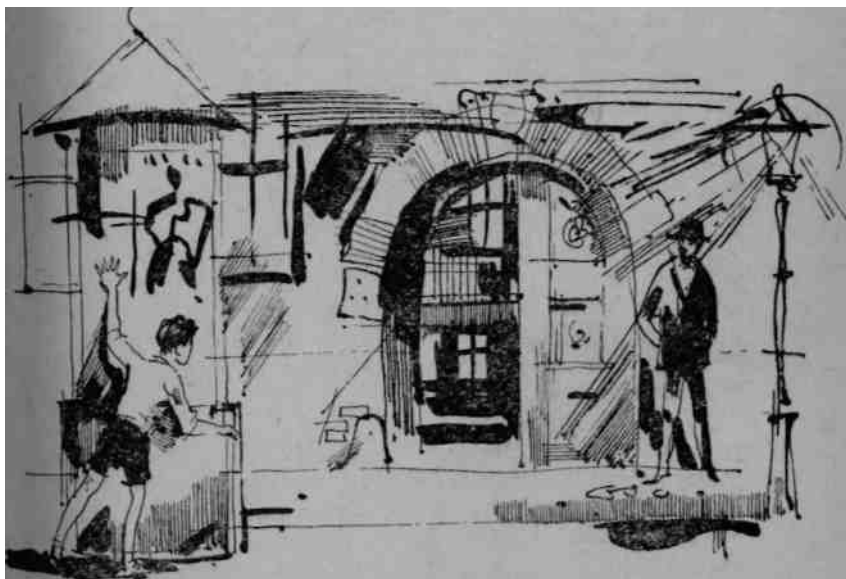
Peter lunecă în jos, pe trepte, cât mai aproape. Erau fotografii. Șeful dăduse fiecăruia câte una, și băiețelul îl mai auzi spunându-le:

— Ăsta e... Uitați-vă bine!

Peter ieși tiptil după ei, în stradă. Unul dintre agenți se oprise la vreo zece – cincisprezece pași în dreapta, celălalt tot așa, la stânga. Scârba scârbelor, pocitul pociților stătea la pândă pe partea cealaltă, pe marginea trotuarului.

Trebuia să comunice imediat. Asta-i ceva foarte important. Porni încet spre afișierul din colț unde, conform planului, era locul de observare al lui Franz.

Franz stătea într-adevăr rezemat de afişier, cu mâinile în buzunare şi fluiera încet. Dar Peter n-apucă să se apropie. Franz îi făcu semn din cap că a văzut bine totul şi n-are nevoie de raport. Să se întoarcă la postul lui de observare.

Peterchen înțelese gestul. Dar era tare dezamăgit! Nici acum, când a văzut singur ceva atât de important, n-au nevoie de el!

Se întoarse bosumflat la scară şi acolo îşi continuă în imaginaţie meciul de box cu agentul secret... Dacă pocitul parează lovitura cu stânga,

atunci intră cu capul în burta lui, să se clatine în el și varza ce-a mâncat-o ieri!

De pe partea cealaltă a străzii, agentul observă o fetiță palidă, bolnăvicioasă, de vreo cincisprezece ani, care aștepta nerăbdătoare pe cineva. Dar ceea ce nu i-ar fi trecut prin minte e că de fapt fata îl ținea pe el sub observare. Pe partea cealaltă, Helmut ședea pe soclul unui stâlp și privea înainte somnoros, ca și cum nu l-ar fi interesat nimica.

Franz la stânga porții, Liza și Helmut peste drum puteau sta liniștiți la locurile de pândă, căci agentul și subalternii acestuia nu-i cunoșteau. Dar Karl era căutat, ca și mama lui. Doar fugise de sub ochii agentului. De aceea nu putea ieși în stradă. Cel mai bun lucru ar fi fost să-l scoată de tot din combinație, dar n-aveau un al patrulea om de încredere care să apere cea de-a patra latură a porții. Deci și Karl trebuia să stea la pândă. Se ascunsese la dreapta, în grădina din fața casei vecine, în spatele unor tufe rare. N-avea voie să-și scoată capul, dar vedea prin gard trotuarul până aproape de colț. De acolo trebuia să pândească dacă nu cumva vine mama lui.

Orele treceau. Era aproape nouă și jumătate. Dinspre scări se auziră plânsete și țipete. Mama lui Peter îl găsisese în sfârșit și-l târa acasă cu forța. Peterchen se apără cu înverșunare, țipă, spuse că are o treabă importantă, dar cum nu putea „divulga secretul” se lăsă până la urmă dus în casă.

La nouă și jumătate, Liza observă că agentul se uită cu atenție la ceas. Încercă să ghicească de ce face asta. „Oare ce au de gând? își spun, cu siguranță că dacă doamna Brunner ar fi să vină la băiatul ei, cam la ora aceasta ar veni. Doar e femeie deșteaptă și știe că mai târziu, când strada e pustie, nu se va putea ascunde atât de ușor printre trecători. Are dreptate agentul”, se gândi Liza. Iată că face un semn discret oamenilor săi: atenție!

Atunci făcu și ea semn înspre Franz și Helmut: atenție!

Toți simțiră furnicături în degete, la mâini și la picioare: acum! Acum ar trebui să vină! Cine are s-o arească primul? Totul depindea de aceasta. Îi vor putea atrage atenția la timp?

Karl stătea ghemuit după tufe în grădinița din

fața casei vecine. Dar nu vedea prea bine. Ar fi fost riscant să dea crengile la o parte. Mai avea și grilajul în dreptul ochilor și, ce era mai prost, privea totul de jos. De aceea, uneori nici nu distingea fețele trecătorilor. Ba dacă se oprea cineva aproape, în fața lui, nu mai vedea nimic. În astfel de cazuri, de furie, îi venea să-i strige trecătorului: „Dă-te la o parte, burtă-verde, că doar nu ești făcut din sticlă!” Și-abia se putea stăpâni să n-arunce cu bulgări în el. N-avea însă voie să se trădeze. De aceea, încordându-și privirea la maximum, Karl scruta semiîntunericul, căutând să-i deosebească pe trecători. Îi dădea în ochi și lumina felinarului din față. „Ari se temea că n-o să-și observe mama când va trece și că tocmai din cauza lui va cădea ea în ghearele poliției. Simți din nou un nod în gât.

Sforțarea îi obosise ochii (de altfel plânse mult în ziua aceea!). Își simțea pleoapele atât de grele, încât trebuia să facă eforturi ca să și le țină ridicate. Trecuse o oră și jumătate de când se uita ținută la trecători, ochii i se închideau, oricât se sforța să și-i ție deschiși. Atenție! Atenție! Mama poate veni în

orice clipă! Se înțepă cu un spin, ca să rămână treaz. Deodată tresări. Doar n-o fi adormit! Ba da! Cât o fi trecut? Poate o secundă. Dar mama putea să treacă tocmai în clipa aceea. Poate totul s-a sfârșit! Totul e pierdut! Și numai din vina lui!... Ochii i se umeziră. Atunci auzi orologiul bisericii Hedviga bătând zece ară un sfert... De două ori tare și rar, de trei ori scurt... Și Hedviga Brunner a auzit bătăile orologiului. Tocmai cotise pe Ulmerstrasse și-și încetini pașii. Hedviga Brunner era destul de bine deghizată, ca soră a Armatei Salvării. De sub pălăria de paie cu bor mare abia i se mai vedea fața. O pelerină neagră îi atârna pe umeri și umbla intenționat nițel încovoiată, ca să nu fie recunoscută după mers. Costumul i-l procuraseră tovarășii la care găsisese azil.

Totuși trebuia să fie precaută. N-avea de gând să intre în casă. Spera doar să întâlnească pe stradă vreunul dintre prietenii lui Karl – pe Franz ori pe Helmut. Aceștia sunt copii de încredere. Prin ei ar putea să-i trimită vorbă lui Karl ce are de făcut. Era o acțiune periculoasă, dar trebuia să riște. Karl era unicul ei copil!

Pășea cu grijă, numai prin întuneric. Atunci ieși dintr-un magazin un domn gras și înalt. Picase la tanc. Hedviga Brunner se aținea în spatele lui, ca după un paravan viu, ambulant.

De spaimă, lui Karl îi pierise oboseala. Ar fi fost în stare să stea așa toată noaptea. Urmărea foarte atent cu privirea orice femeie care trecea. Bărbații nu-l interesau. Unul însă îi atrase fără voia lui privirea. Ce caraghios! Karl nu mai văzuse în viața lui un om atât de mătăhălos. Părea un boloboc pe două picioare scurte. Cu burta lui ocupa aproape jumătate din trotuar. Când grăsunul trecu pe lângă el, lui Karl îi veni să râdă:

„Omul acesta ar putea să-și pună un afiș pe burtă: cinci minute după burtă vin și eu”.

Omul gras trecuse. Iar în spatele lui, bine protejată, trecu și Hedviga Brunner, fără ca fiul ei s-o observe.

Nimeni n-o avertizase. Nimeni nu i-a atras atenția că la douăzeci și cinci de pași, un agent secret cu fotografia ei în mână cercetează cu ochi de buhă fiecare femeie care trece.

Hedviga, în spatele omului voluminos, se îndrepta chiar spre agent. Abia după ce trecuse de casa cu grădină în față, agentul îl observă pe grăsun. Rămase și el cu gura căscată. De mult nu mai văzuse așa matahală de om.

Când fu la numai cincisprezece pași de agent, aducându-și se pare aminte de ceva, grăsunul se întoarse brusc la stânga și traversă pe partea cealaltă a străzii.

Agentul îl urmări curios cu privirea. de aceea n-o observă imediat pe sora din Armata Salvării care era ascunsă în spatele omului gras și care răsărise acum ca din pământ lângă el. Doar la câțiva pași de agent, singură pe trotuar, în văzul orișicui! Se opri se instinctiv când grăsunul cotise la stânga, convinsă că a fost descoperită.

Totul dură doar câteva clipe. De pe partea cealaltă a străzii venea în fugă un băiat înalt și subțirel, de vreo cincisprezece ani. Alergând nebunește, n-avu timp să se ferească și se ciocni de sora din Armata Salvării. Pachetul mititel din mâna femeii căzu. Sora și băiatul se aplecară deodată să

ridice pachetul. În clipa aceea, Helmut îi șopti repede:

— Fugiți, mătușă Brunner! Sunteți filată! Karl nu mai e acasă! Plecați repede! Vin și eu după dumneavoastră...

Și o rupse la fugă. Iar Hedviga Brunner se întoarce și o luă înapoi, nu prea repede, ca să nu bată la ochi.

Când agentul privi iarăși în lungul străzii ca să observe femeile ce treceau, văzu numai spatele unei surori din Armata Salvării. „A ieșit probabil de undeva în timp ce mă uitam după grăsun”, gândi el și nu găsi nimic suspect în asta.

Iar Helmut, oprindu-se puțin lângă ascunzișul lui

Karl, privi în sus spre stele și, încet, fără să miște buzele, ca un ventriloc, murmură:

— Fii atent, Karl! Mama ta vine în clipa asta dinspre dreapta. Vezi, nu te mișca! N-are voie să se oprească. Ai să ieși pe urmă...

Și porni mai departe în fugă.

Karl simți că i se oprește inima în piept. Mama!

Parcă n-a văzut-o de luni de zile. Și doar azi-dimineață s-au despărțit! Dar câte s-au întâmplat de-

atunci!

Din ce primejdie scăpase!

Vine! Ea e! Și totuși nu-i venea să creadă. Această soră din Armata Salvării – mama lui? Karl se stăpâni să nu izbucnească în râs. Soră a Armatei Salvării! Deșteaptă e mama! Pieptul îi creștea de mândrie, bucurie și fericire.

Iat-o! Sub felinar! Lumina cădea numai pe gura și bărbia ei. Din ascunzătoarea lui poate privi sub pălăria cu bor mare. Ea e. Mama! Ce frumoasă-i! Să-i șoptească doar încet de tot: „Mamă!” – și l-ar auzi! Acum! E aproape, aproape de tot! Dacă ar întinde mâna prin gard ar atinge-o!

Dar nu se poate! Să meargă în urma ei? Nici asta nu se poate. L-ar vedea agenții din fața blocului. Iată și doi sergenți de stradă. Mari și greoi, abia-și târăsc picioarele. Dar au bastoane de cauciuc, și dacă ar bănuși ceva... De-ar ști cine-i femeia care merge în fața lor! Va trebui să aștepte măcar până se depărtează aceștia. Și ce încet merg! Între timp, mama a dispărut. L-a căutat pe el și a trecut fără să-l vadă! Cum au să se mai regăsească?

Iarăși simți că se înăbușă. Nu se mai putea stăpâni. Sări în picioare și se îndreptă spre colțul grădinii. Acolo lipsea o scândură din gard. Scoase capul și se uită.

Dar mama dispăruse.

Strada pustie părea și mai întunecoasă. Nici vitrinele nu mai erau luminate. Să fugă după dânsa? Ce rost avea! Nici nu știa încotro a luat-o.

Karl rămase lipit de un stâlp acolo, în colțul grădinii. Iar s-a sfârșit totul. Totul e pierdut! În clipa aceea se auzi un țipăt. Simți durere până în măduva oaselor. Apoi un scâncet înfundat. Plânsul unui copil 1 Și o voce groasă, necunoscută.

Karl se întoarse și-l văzu pe Franz Schramm, cel mai bun prieten al său. Un polițist îl ținea de guler și-l scutura ca pe un sac, fiindcă Franz nu voia să se urnească din loc.

Karl se ascunse îngrozit în umbra stâlpului din colțul grădinii.

L-au arestat! Sub ochii lui! Iată-l colo, sub felinar I Fața lui Franz era umedă de sudoare și lacrimi. Iar ochiul drept, lovit, se învinețise și se umflase. Nu

făcea niciun pas de bunăvoie. Îi atârnavu picioarele, și polițistul îl târa, înjurând furios.

Deodată polițistul – uriaș cât un munte, hain și negru – începu să-i care lui Franz o ploaie de lovituri în spate, cu pumnii și eu genunchii.

— Știi tu prea bine unde s-a ascuns I Unde-i puiul de năpârcă? întrebă furios polițistul. Spune!

— Nu știu! răspunse Franz gemând de durere, încă un pumn în spate.

— Nu știi, hai? Nu știi?

— Nu! strecură Franz printre dinți.

Câțiva curioși se opriseră și ascultau în tăcere.

— Apăi stai tu! mârâi sergentul. Vino înapoi, derbedeule! Te fac eu să vorbești! și-l îmbrânci pe Franz într-un gang chiar acolo, în fața lui Karl.

Karl mai că înlemnise de groază. Franz, bunul Franz, cel mai bun prieten! Să-l schingiuiască din cauza lui!

Din gang se auzi un țipăt îngrozitor, ascuțit. Alb ca varul, Karl își astupă urechile cu amândouă mâinile și închise ochii.

După un timp desfăcu strânsoarea pleoapelor și,

parcă atras de un magnet, făcu câțiva pași spre gangul întunecos. Uitase de tot că pe stradă mișună polițiștii și că trebuie să fie precaut. Îl cuprindea groaza gândindu-se ce se petrece cu Franz acolo, dar în același timp ceva îl silea irezistibil să privească. Vedea conturul întunecat al polițistului. Nu făcea nimic. Stătea nemișcat, cu mâinile în șolduri. Iar jos, la picioarele lui, se zvârcolea o mică grămăjoară neagră.

Deodată polițistul întoarse capul și privirea-i căzu asupra lui Karl. Acesta încremeni. Rămăsese cu picioarele paralizate, ca insectele când le ții în palma desfăcută. Nu putea să vadă în întuneric fața polițistului, dar îi simțea privirea.

Primejdia era mai mare ca oricând, dar nu putea să se miște. Picioarele-i erau ca de plumb. Tar în jur o liniște mormântală. Totul părea înghețat.

Atunci polițistul duse fluierul la gură. Un fluierat ascuțit străpunse ca un cuțit liniștea nopții. Tocmai ce-i trebuia lui Karl ca să iasă din amorțeală. Făcu un salt înapoi și o luă la goană. Fugi cât îl țineau picioarele. La primul colț coti și alergă mai departe.

CAPITOLUL CINCI

Despre o noapte îngrozitoare, în care Karl vede un copil salvat de la înec, multe flori și pantofi, precum și în câine lup.

Karl alerga pe străzi întunecoase, slab luminate. Mereu auzea în spate, undeva departe, fluierul ascuțit al polițistului. Poate nu era tocmai așa. Poate că-i vâjâiau numai urechile. Dar nimic nu putea fi mai îngrozitor în clipa aceea decât fluieratul unui polițist. Nici de bastonul de cauciuc nu se temea în clipa aceea cât se temea de acest fluierat.

„N-o să mă prindă! își zicea în sinea lui, tot fugind. Niciodată! Doar mort!”.

Karl știa bine ce însemna să cadă în ghearele poliției. În casele de corecție se servește dimineața, la prânz și seara bătaie, mereu bătaie! Niciodată nu și-ar mai revedea prietenii! L-ar pune să scoată cartofi din pământul tare, înghețat, ori să care zgură! Și n-ar mai vedea-o pe mama, n-ar mai putea s-o caute!

„Nu, nu mă las prins!”

Gâfâia și-i zvâcneau tâmplele de fugă. Parcă nu

se mai aude fluieratul poluatului. Da, îi țiuiau urechile.

Merse mai departe la pas. Ce stradă o mai fi și asta? Nu știa unde] se găsește. O stradă strâmtă, întunecoasă. Numai vreo trei-patru trecători întârziați. Casele erau lăsate parcă pe-o rână. Streșinile largi se aplecau întunecoase deasupra lui, din ce în ce mai mult, gata-gata să se prăbușească peste el. Deasupra acoperișurilor întunecoase cerul era roșu. Se pornise un vânt rece.

Undeva, un orologiu cu un sunet străin bătuse orele unsprezece. Nu era ceasul bisericii Hedviga... Unde se afla?... încotro s-o apuce?... Strada părea că se îngustează din ce în ce... Ce neprietenoasă este!... O luă iarăși la goană.

La următoarea răscruce zări în fața lui canalul Landwehr. Înseamnă că a alergat o bucată bună de drum! Se îndreptă spre grilajul de fier, să privească puțin apa. Atunci îi atrase atenția un grup mare de oameni.

Erau vreo zece – doisprezece. Aplecați toți peste balustradă, priviră un timp în jos, apoi fugiră la scara ce ducea spre apă. Se întâmplase probabil ceva.

Se îndreptă și el spre scara luminată de felinar. Capătul de jos al acesteia se pierdea în beznă ce domnea la suprafața apei. Nu se vedea nimic. Lopețile unei bărci invizibile băteau ritmic apa. Karl voi să-și vadă de drum.

Tocmai atunci văzu însă un polițist și un luntraș purtând pe brațe o femeie. În spatele lor, un alt luntraș urca scara cu un copil în brațe. O fetiță mică de tot. Să tot fi avut vreo trei ani.

Apa curgea șiroaie din îmbrăcămintea lor, din părul despletit al femeii. Le scosese ră din apă. Karl nu văzuse niciodată sinucigași. Iarna trecută, când nu se găseau lemne și nici cărbuni, s-au sinucis doi inși în Ilsestrasse. Auzise și el. Dar acum vedea în sfârșit cu ochii lui cum arată un sinucigaș în carne și oase.

Femeia era tânără, foarte slabă și avea fața palidă. Părul ud îi cădea pe frunte. Avea ochii închiși. Poate era moartă.

Dar când priveai la fetiță te lua groaza. O fetiță

mititică, drăguță. Rochița udă se lipise de piciorușele ei subțiri. Iar în părul blond avea numai mîl. Scîncea încet, tremurând de frig, și cu mânuțele-i ude își acoperea ochii.

Așezară femeia jos și copila alături. Fetița cuprinsese cu ambele mâini brațele mamei sale și scîncea încet:

— Mamă! Mamă!

Se făcuse o băltoacă mare pe asfalt, din care un mic pârâiaș șerpuia drept spre Karl. Băiatul, îngrozit, se feri.

Între timp se adunase lume multă. Două florărese de la un local de noapte, un cerșetor bătrîn, un domn voinic, după aparență măcelar, care se întorcea probabil cu nevastă-sa de la o petrecere, câțiva muncitori și un tânăr palid, elegant, ca un dansator de local de noapte. Poate era și el șomer.

Toți priveau tăcuți femeia abia scoasă din apă și copila care se lipise în neștire de ea. Și cei doi luntrași tăceau, tăcea și polițistul. Dăduse telefon la salvare și, așteptând să vie, își frunzărea carnetul în lumina felinarului, să vadă dacă n-a uitat ceva de notat.

Bătea un vânt rece. Atunci Karl își aduse aminte ce spusese mama lui odată când venise vorba de un sinucigaș: „Sunt lași cei care își curmă viața! zicea ea emoționată. Omul nu trebuie să-și ia viața de mizerie, ci să distrugă cauza mizeriei – capitalismul!” Mama lui n-ar face niciodată așa ceva. Și simți că-i este silă de femeia udă, deși îi era tare milă de ea.

Femeia deschise deodată ochii. Dar probabil că nu vedea nimic. Privea în gol. Sau poate chiar la el se uita!

— Mai bine să moară, șoptea răgușită. Marichen să moară. Decât așa, mai bine să se înece!

— Mamă! Mamă! scâncea alături copila, agățându-se de rochia udă a mamei sale.

— Copilul meu să cerșească! începuse femeia să plângă sfâșietor. Mai bine... s-o văd moartă!

Un muncitor bătrân, încărunțit, care stătea lângă sergent, dădu din cap cu tristețe:

— Ciudată meserie mai e și asta a dumneavoastră, domnule sergent! i se adresă el calm și încet polițistului. Nu lăsați oamenii să trăiască, dar nici să moară nu-i lăsați.

Polițistul berlinez privi brusc îndărăt, ca mușcat de șarpe.

— Lasă agitația! țipă la bătrân. Vezi că acum te arestez!

Atunci florăreasa mai în vârstă, care își ștergea lacrimile cu un colț al broboadei, își înălță capul.

— I-auzi! zise întorcându-se către florăreasa cea tânără, ca și când i-ar fi spus numai ei. Dar vorbea tare de tot, așa că auziră toți. I-auzi, cică n-ai Voie nici să oftezi. Așa? Apăi să râdem atunci. Și începu să râdă:

Ha-ha-ha! Râdea tare, sălbatic; privea drept în ochii polițistului și râdea cu gura știrbă, deschisă până la urechi. Ha-ha-ha, ha-ha-ha!

Atunci și florăreasa cea tânără începu să râdă. Un râs subțire, tăios. Bătrânul cerșetor le ținu hangul. Râdea răgușit și tușind. Râdeau și muncitorii, și tânărul dansator palid. Toți se uitau la sergent și râdeau nebunește, de-ai fi zis că au înnebunit subit. Jos, copila zgribulită începu să țipe tare, speriată. Iar măcelarul își luă soția de braț și se depărta, târând-o după el.

Polițistul privi uluit fețele lăbărțate de râs, ca niște figuri diforme de stafii, ce se holbau la el în lumina pâlpâitoare a felinarului. Nu știa ce să facă. De fapt nu se întâmplase nimic care să lezeze prevederile legii. Râdeau doar. Dar acest râs îi aluneca pe spate ca un bulgăre de gheață. Se îndreptă țațoș, iar mutra-i roșcovană se umflă ca o bășică, gata să plesnească, în timp ce ochii îi alergau dezorientați de la unul la altul.

— Ha-ha-ha-ha! răsuna în cor, și casele întunecate întorceau ecoul.

— Împrăștiati-vă! urlă în sfârșit polițistul și-și scoase fluierul.

În clipa următoare, Karl auzi acel sunet strident, fioros, pe care nu putea să-l suporte, acel sunet care aducea întotdeauna nenorocire, care făcea să sosească în fugă mereu alți polițiști.

O luă la goană. Fugea ca un ogar. Râsul îngrozitor și niște pași ce-l urmăreau continuu îi stăruiau în urechi; și alerga, alerga...

Deodată ajunse într-o stradă largă, luminoasă. Poate era pe Kurfürstendamm. În față, unei case mari, scăldată în lumină, văzu o masă compactă,

întunecoasă, de oameni.

Oameni mulți. Tocmai ceea ce-i trebuia. Karl se strecură între ei, ascunzându-se ca într-un tufiș. Și dispărând între cei mari, cărora nu le ajungea nici până la piept, răsuflă ușurat. Se simțea parcă mai în siguranță.

Dar în fond ce se întâmplase? De ce se adunase acolo atâta lume? îl împingeau din dreapta, din stânga, îl înghesuiau și nu vedea decât picioare și burți.

— Ce te-nghesui așa! strigă unul.

— Dacă vrei mai mult loc, închiriază-ți o lojă la comisariat! răspunse altul.

— Vin! Uite-i că vin! se auzi deodată, și undeva în față fanfara începu să cânte un marș infernal, zgomotos.

Îmbulzeala se mări. Valul de oameni, tropăind și călcându-se în picioare, îl târî și pe Karl în față. Se jittrecură prin mulțime să vadă ce se întâmplă. Dacă era acolo, măcar să afle tot.

Mai întâi îl izbi în ochi o lumină vie. Vedea foarte bine printre picioarele celorlalți. Un cordon de polițiști

ținea lumea la distanță.

Mai întâi, când recunoscu jambierele de piele neagră ale polițiștilor, Karl vru să se întoarcă și să dispară. Dar curiozitatea învinse teama. Printre picioarele polițiștilor, care stăteau în poziție de drepti, Vedea atât de bine! Lumina se revărsa dinspre clădirea din față, prin poarta deschisă. Pe pământ era întins un covor mare, frumos, iar pe covor flori: trandafiri, lalele, garoafe, în lumina aceea minunată, parcă și trandafirii luminau. Și-apoi muzica aceasta cu tobă și alămuri!...

Karl văzu deodată niște picioare pășind prin fața șirului de polițiști. Nu-i vedea mai sus de genunchi pe cei ce treceau, dar și așa putea să-și dea seama cine sunt.

Numai cizme de iac strălucitoare, cu pinteni de argint, și pantofi de damă din mătase albă, cu podoabe de-ți luau ochii. Nu erau muncitori, asta era sigur. Coborâseră toți din mașini și se îndreptau spre clădire. Probabil că acolo avea loc o mare festivitate. Se puteau recunoaște ușor și pantalonii generalilor. Iată și doamne în pantofi de aur! Călcau pe covorul

moale, pe flori, trandafiri și lalele. Și asta în sunetele răsunătoare ale trompetelor. O fi vreo nuntă boierească!

Deodată se produse o și mai mare înghesuială. În jurul lui Karl, picioarele tropăiau, se mișcau. Ferindu-se, se lăsă purtat încioace și-ncolo. Privi în sus să vadă ce se întâmplă. Observă că toți se uită într-acolo. Unii își ridicaseră chiar mâinile. Dar Karl nu înțelese de ce. Nu văzu nimic sus.

Deodată, pe covorul frumos luminat, printre flori, răsăriră câteva bilețele – două-trei, încă unul... Alte bilețele cenușii, nu prea mari, lunecând ca frunzele pomilor toamna, se așterneau fără zgomot printre lalele și garoafe. Și totuși părea că picioarele în pantofi de lac și de mătase se împiedică de ele. O clipă se opriră, se traseră înapoi și pe urmă cu pași mărunți, nesiguri, porniră mai departe mult mai grăbite.

Un bilet căzu chiar în fața unui polițist. Acesta nu se putea apleca să-l ia. Fără ordin, nici să clipească n-avea voie. Dar tot întinse piciorul și trase biletul mai aproape de el. Biletul căzuse cu partea tipărită în sus,

și înainte ca polițistul să se aplece să-l ridice cu mâinile în mănuși albe, Karl, scoțându-și capul pe lângă piciorul lui, putu citi câteva cuvinte:

„Vrem de lucru și pâine! Nu vrem război! Jos mâinile de pe Uniunea Sovietică, patria muncitorilor! Jos fascismul!”

Manifest! Manifest comunist! De undeva de sus ploua peste capetele mulțimii, dând cu tifla fasciștilor. Dar de unde? Poate de pe acoperiș. Iscusită treabă!

Karl se aprinse de entuziasm. Inima îi bătea sălbatic. Nici nu observă că înghesuiala crește, că oamenii se împing, se înghesuie din ce în ce mai mult. Auzi un vuiet surd, ca dintr-o mulțime de voci agitate, apoi un strigăt undeva mai departe:

— Jos fasciștii!

Pe urmă două-trei voci ceva mai în apropiere:

— Jos cu asasinii muncitorilor!

Karl nu se mai putu stăpâni. Își înălță capul, și vocea lui clară de copil țâșni tare, aprins:

— Jos cu asasinii muncitorilor!

Obrajii îi ardeau. Ochii îi scânteiau. Își strânse pumnii și, strivit între burta și spatele oamenilor,

strigă încă o dată:

— Jos cu asasinii muncitorilor!

— La o parte! urlă deodată chiar lângă el o voce puternică, dură, și o mână mare, cu mânuși albe, se întinse după Karl, să-l înhațe.

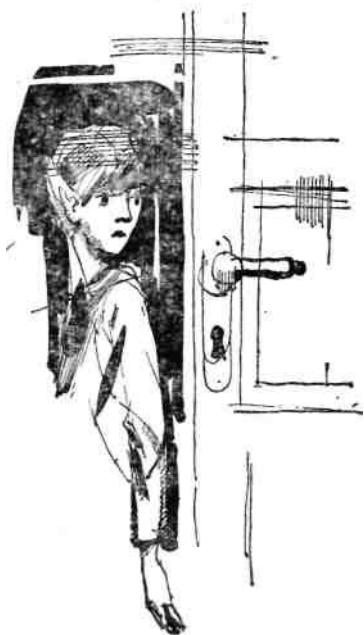
Karl se aplecă fulgerător și se strecură ca un tipar printre cele două picioare. Dar o altă mână albă, de polițist, se întinse după el. Karl mușcă mâna, care se retrase smucit. El folosi clipa aceasta. Aproape în patru labe, se strecură printre picioarele oamenilor, ca o nevăstuică. Coti spre dreapta, apoi spre stânga prin mulțime, ca să-i păcălească pe urmăritori. Înghesuiala era atât de mare, încât polițiștii aveau și așa destul de lucru, Nimeni nu-l mai urmărea pe Karl.

El alergia totuși, părându-i-se într-una că o mână de polițist îi atinge umărul. Iar în gură simțea încă gustul grețos al degetului pe care-l mușcase.

Curând se făcu iarăși liniște și-l înconjură întunericul. Se afla pe o străduță lăturalnică. Se opri și trase cu urechea. Apoi porni mai încet, atent la fiecare cotitură. Karl știa prea bine ce s-ar întâmpla dacă pe un băiețel ca el l-ar întâlni o patrulă sau chiar

un sergent. L-ar opri desigur să-l întrebe ce caută la ora asta pe stradă, unde se duce, cum îl cheamă și unde stă... Nu! Nu trebuie să se întâlnească cu nimeni!

Abia se gândise la toate acestea, că și văzu la capătul străzii o lanternă licărind. Pe urmă încă una. Trebuie să fie patrula! Doi polițiști pe motocicletă. Cu o repeziciune mută, aproape nevăzuți, înaintau în întuneric ca niște umbre plutitoare.

Ce să facă? Unde să fugă?!... dar dacă aleargă, abia că atrage atenția, și cu motocicleta oricine poate

fi ajuns din urmă! Creierul lui Karl lucra cu febrilitate. Să se ascundă? Dar noaptea, toate porțile sunt închise! În clipa aceea observă o poartă întredeschisă. Numai că prin fața ei se plimba încolo și-ncoace un S.A.-ist. Karl se lipi de perete. Umbrele plutitoare se apropiau vertiginos. S.A.-istul făcu zece pași într-o direcție, se întoarse, făcu zece pași înapoi, și când observă patrula făcu iarăși stânga-mprejur.

Folosind această clipă, Karl se strecură pe lângă perete până la poarta întredeschisă și se furișă înăuntru. Aici precis n-o să-l caute!

A stat cât a stat în întuneric, până l-au năpădit gândurile: „Trebuie că a trecut patrula. Dar cum iese de aici?! Dacă-l observă?... Probabil că în casa asta e vreun sediu important al naziștilor, ori poate vreo cazarmă S.A., dacă au pus santinelă la poartă. Se îngrozi la gândul că făcuse prostia să se ascundă tocmai acolo. Înseamnă că e foarte obosit și agitat. Dar acum trebuia să-și revină. Să-și păstreze capul limpede și, ceea ce-i mai important, să scape din cursa asta de șoareci. Karl privi pe furiș afară, prin poarta întredeschisă, ca să prindă momentul când să poată

ieși. Deodată însă auzi ceva atât de minunat, încât la început nici nu fu în stare să priceapă măcar.

Era un cântec. Dar ce cântec! Karl ascultă atent. Oare nu se înșală? Dar cum să se înșele? Acest cântec, îl știa Karl foarte bine. Nu-l mai auzise de ani de zile. L-ar recunoaște chiar de-ar fi surd! Nu mai încape nicio îndoială: e Internaționala! Imnul muncitorilor!

Se cutremură de bucurie și de spaimă în același timp. Cum e posibil? Cine poate, cine îndrăznește acum, în aceste groaznice vremuri ale terorii naziste – și încă în această clădire! – să cânte imnul comuniștilor?! Doar pot fi siguri cei care-l cântă că-i așteaptă lagărul de concentrare, temnița, chiar moartea! Cine a putut fi atât de necugetat, atât de ușuratic?

Și doar nu erau glasuri de copii! Erau voci de bărbați, răgușite. Abia se aud – de-aici, dinspre geamul pivniței. Cântau doi sau trei: „Sculați, voi oropsiți ai vieții...”

Dar dintr-odată tăcură. Se auzi acum un alt sunet neprecis. Pe urmă un vaiet de durere. Apoi iarăși o voce frântă: „Hai la lupta cea mare!” Toate acestea

răsunau straniu în întuneric, în curtea goală.

Karl se furișă până la fereastra pivniței. Știa cât de primejdios e pentru el să mai rămână în curte, dar voia să afle cine a cântat aici Internaționala.

Ferestrele pivniței aveau geamuri din sticlă groasă, mată. Dar lipseau câteva pătrățele. De aceea se și auzise cântecul. Karl putea vedea cine a cântat. Dar ceea ce văzu acolo, n-o să uite Karl toată viața, chiar de-ar trăi o sută de ani.

Era o pivniță murdară, goală, luminată de un bec. Lângă perete, patru muncitori cu cătușe la mâini. Hainele lor murdare, rupte, pline de praf, dovedeau că fuseseră târâți pe jos. Iar fețele lor erau umflate, pline de vânătăi, zgâriate. Și totuși, muncitorii cu mâinile încătușate stăteau drepti și îi înfruntau cu privirea pe cei doi naziști care îi loveau sălbatic cu bastoane de cauciuc. Acești patru muncitori zdrobiți în băți și plini de sânge cântau Internaționala.

— Gura, câinilor, că vă omor! încetați o dată, bolșevicilor! urlă cel mai voinic dintre naziști și-l lovi peste obraz cu bastonul de cauciuc pe unul dintre muncitori.

Muncitorul amuți o clipă. Din gura lui se prelingea sânge. În clipa următoare însă, cu gura însângerată, continuă să cânte.

Încă o lovitură. Muncitorul se prăbuși și tăcu.

Dar mai cântau încă trei.

Acum urlau amândoi naziștii.

— Încetați! și începură iarăși să-i lovească nebunește pe muncitorii lipsiți de apărare. Căzu încă unul.

Cântau numai doi. Alte lovituri... Acum cânta numai unul, cu glas stins, cu fața sângerândă. Dar cânta: „In-ter-naționa-ala prin noi s-o făurim!” Karl tremura tot de furie. Dacă ar fi acolo jos, s-ar repezi asupra naziștilor, să-i lovească, să-i muște, chiar de l-ar tăia pe urmă în bucățele. În furia lui oarbă luă o piatră de pe jos și o aruncă prin geamul spart asupra naziștilor. Apoi sări și fugi spre poartă.

Nu mai încăpea îndoială. A nimerit în curtea unei cazărmi sau închisori naziste. Dar nu putea să fugă drept spre poartă. Ar fi trebuit să traverseze curtea fără nicio acoperire, văzut din toate părțile. Poate e cineva la fereastră!...

Karl fugi spre o stivă de scânduri și bârne și se ascunse sub ele. O să stea acolo puțin, până se vor liniști iarăși lucrurile.

Ghemuit sub niște scânduri, asculta cu respirația tăiată. Curând auzi deschizându-se o ușă și o voce țipă:

— E cineva în curte?! Să se prezinte imediat!

Karl își auzea bătăile inimii. Omul nu mai vorbea, dar Karl văzu cum lumina puternică a unei lanterne mătură curtea întunecată și se oprește la poartă. Lumina albă se mișca încet, scotocind toate ungherele curții. Se apropia din ce în ce mai mult de stivă.

Karl se vârî și mai adânc. Spre norocul lui, dibui între bârne un mic tunel, în care se strecură. Lanterna luminează scândurile și bârnele, dar trecu pe lângă Karl. Nu-l descoperise. Inima începu să-i bată iarăși mai liniștit. Lumina lanternei se stinse. „Totul e în regulă”, gândi el. Dar în clipa aceea auzi iarăși vocea răcnind:

— Wolf! Pe el! Caută-l!

Curând auzi mârâitul înăbușit al câinelui ce-i adulmeca urma. Un câine polițist! Karl auzi zgomotul ghearelor pe asfalt. Câinele se apropia.

Inima i se făcuse cât un purice. Iată câinele. Îl vedea din ascunzătoare - un câine lup, neobișnuit de mare. Alergă la poartă, mirosi acolo nițel, apoi adulmecând se îndreptă spre fereastra pivniței și de acolo se repezi spre stiva de scânduri. Exact pe drumul parcurs de el!

Karl începu să plângă de spaimă. Când auzi gâfâitul câinelui aproape de tot, închise ochii, neputincios, așteptând să fie sfâșiat. Simți răsuflarea fierbinte a câinelui... Aproape, tot mai aproape... Acum! O să-și înfigă colții în gâtul lui... Și... Simți ceva cald și umed pe față. Nu-l durea de loc. Deschise ochii. Câinele lup se băgase după el sub scânduri. Se pitulase aproape de tot și îi lingeă lacrimile de pe obraz.

Își lipise capul mare, cald, de al băiatului care plângea, și-i lingeă fața. Karl îl mângâie și-i șopti cu ochii înlăcrimați:

— Cuțule! Tu ești cuțul meu cel bun!

De lângă ușă, nazistul cu lanterna în mână văzu cum se strecoară câinele sub scânduri.

— Aha! zise el. L-a prins! și luminează într-acolo, să

vadă cum îl scoate câinele din ascunziș pe individul care a aruncat cu piatra.

Când lumina lanternei căzu pe coada câinelui, care se mișca în stânga și în dreapta, nazistul bombăni supărat:

— Nu e nimic! Vreun șobolan!

Nazistul trebui să fluiera de două ori până se întoarse câinele la el.

Karl aștepta alte clipe lungi. Când în sfârșit auzi trântindu-se ușa, ieși din ascunzătoarea lui și, repede, fără niciun zgomot, mergând numai prin întuneric, se furișă spre poartă. Așa cum a intrat în curte prin spatele santinelei va reuși să și iasă.

Și reuși!

CAPITOLUL ȘASE

În care este vorba despre bulevarde frumoase, arbori negri în noapte, un vis ciudat și despre o dorință a lui Karl, care se împlinește

Karl mai rătăci multă vreme pe străzi. Căuta bulevardele largi și piețele, unde era lumină. Îi era teamă de întuneric. Numai acolo unde era lume multă se simțea în siguranță, fiindcă acolo și polițiștii puteau

crede că este cu cineva.

Îi venise inima la loc. În ciuda groaznicelor întâmplări trăite, un sentiment cald îl învăluia ori de câte ori îi zbură gândul la câinele acela. „Ce animal bun și cumsecade!”. Își aduse aminte de el cu recunoștință.

Trebuia să fie prudent. Pe bulevarde, trecătorii erau din ce în ce mai rari. Karl colindă totuși încă multă vreme pe străzile pustii. De altfel ce putea să facă? Unde ar fi putut să meargă bietul copil? Nu mai avea un cămin, unde să-l aștepte mama lui. Se simțea frânt de oboseală și-i era somn, tare somn. Și foamea îl încerca, dar la mâncare nici nu se mai gândea. Măcar să poată dormi undeva. Dar unde? Oare va găsi vreun ungher unde să se adăpostească?... Și mâine va vedea el ce-are de făcut.

Începuse să-i fie frig. Sufla un vânt rece.

„Parcul nu e departe”, gândi Karl. S-o găsi acolo un tufiș sub care să se poată culca fără să fie observat. Nu încercase niciodată să doarmă afară. Nu-i atât de simplu cum scrie în povestirile cu Piei Roșii sau în descrierile de călătorii. Odată, mama lui i-a istorisit

despre o excursie, cum au dormit noaptea în pădure și ce frumos a fost! Pretutindeni zburau licurici, iar sus, printre crengile copacilor, scânteiau stelele. De mult dorea Karl să doarmă într-un tufiș, sub cerul liber. Iată că i se împlinea dorința. Numai că... nu era chiar așa de plăcut cum își închipuise.

Tufele din parc nu păreau de loc făcute pentru dormit. Cele mai multe erau prea mici ca să se poată adăposti cineva sub ele. Cele mari creșteau dese, chiar de la pământ, astfel că nu mai rămânea loc dedesubt. Altele aveau crengile atât de rare, încât ploaia trecea prin ele, și pământul era peste tot umed și atât de gloduros, încât nu puteai să stai culcat.

Karl rătăci multă vreme, obosit și plin de teamă, prin grădina întunecoasă, până se convinse că locul cel mai potrivit ar fi sub o bancă. Acolo, pământul este mai uscat și mai neted.

Karl se cuibări sub o bancă, dar nu îndrăznea să închidă ochii. Arborii foșneau înfricoșător în ploaia molcomă, și picăturile cădeau cu zgomot pe bancă, deasupra lui. Se gândea cu tristețe la licuricii pe care-i văzuse mama lui în excursie și la stelele

scânteietoare... Niciodată în viața lui nu văzuse licurici. Aici, în oraș, nu-i de loc frumos noaptea. Copacii sunt negri ca smoala. Felinarele împrăstie o lumină galbenă, tremurândă. Iar undeva, spre gară, deasupra coroanelor negre ale copacilor, cerul e roșu. Poate arde ceva...

Altă dată, lui Karl nu-i era teamă de întuneric. Dar acești arbori negri au nas, ochi, bărbi și brațe. Iar brațele lor numeroase se mișcă... Parcă-i fac semne. Poate că în spatele fiecărui trunchi gros, negru, stă ascuns un polițist... În spatele oricărui copac poate pândi un nazist.

Karl auzi uruitul unui tren! Întâi tare, apoi din ce în ce mai încet. Undeva cânta o orchestră de jaz. Apoi altundeva, departe, răsună parcă o împușcătură. Aha! Trec pompierii! Clopote și claxoane: „A-uu, a-uu, a-uu! ...” încă o mașină. Deci arde într-adevăr undeva. După aceea auzi un țipăt... apoi cântecul unui bețiv. Copacii foșneau, ploaia susura pe bancă. Răsună bătaia unui orologiu.

Atunci își aduse aminte de jucărioara din buzunar. Hopa-Mitică! Cum de-l dăduse uitării toată

seara? îl scoase repede și-l ținu în palma întinsă. Micul luptător de oțel al Frontului Roșu se legănă puțin și rămase dârz, cu pumnul ridicat.

Cling - cling - cling! se auzi încet sunetul clopoțelului din micuțul, piept de metal. Cling - cling - cling! răsuna liniștitor. „Suntem împreună. Dormi, Karl. Sunt aici, cu tine. Cling - cling, noapte bună. Unde e mama nu știm, dar e sigur că în clipa asta se gândește la noi”.

Karl strânse tare în mână jucărioara și și-o lipi de obraz. O liniște adâncă îl cuprinse.

— Hai, prietene, să dormim!

O lacrimă se prelinse din ochii lui Karl. Pleoapele i se închiseră și un fior trecu prin micul lui trup. Apoi adormi.

În vis, Karl văzu din nou grădina scufundată în beznă. Copacii, în întuneric, păreau niște dihanii înspăimântătoare. Trompele lor lungi, grele, și brațele clătinându-se încet se apropiau mereu de Karl. Fiecare avea un singur picior: un trunchi mare, gros și negru. Să tot fi fost vreo douăzeci în jurul lui Karl. Iar deasupra, cerul se făcuse roșu.

Dar iată că ceva se mișcă în spatele fiecărui trunchi. Nu distinge ce anume (tot ceva ca un trunchi), dar Karl știe prea bine ce este... Acum vede clar. Mai întâi o mână, apoi un picior, și după aceea un cap rotund se profilează încet. Și așa, din spatele fiecărui trunchi de copac negru apare, ca o umbră întunecată, câte un polițist în negru. Stau liniștiți, încă nu l-au descoperit pe Karl. Iar el, ghemuit sub bancă, a încremenit.

Un fluierat despică întunericul ca o dâră subțire de lumină. Dar Karl nu poate să fugă. L-ar observa cei douăzeci de polițiști. Au ajuns aproape de tot. Capul lui Karl se află chiar între picioarele unuia dintre ei.

De departe își aude numele. Apoi același glas strigă: „Marie!” E vocea mamei. îl cheamă de departe de tot. El o și vede fugind pe mama lui, în pelerina de soră din Armata Salvării. Aleargă cu părul despletit, ud, și întinde brațele spre el. E mică de tot, ca și jucăria pe care o ține în pumn.

„Marie! Marie!” strigă mereu cu voce subțire, parcă din depărtare, și aleargă spre el.

Atunci, de sus, o mână albă, imensă, cu degetele

desfăcute, e gata s-o înșface. Un singur deget al mâinii e cât ea de mare. Dar mama lui Karl aleargă, aleargă cât poate. Rochia udă i s-a lipit de corp. Iar mâna albă plutește deasupra ei ca o pasăre uriașă.

„Marie! Marie!”

— Nu știu unde e, răspunde cineva. Și sub bolta întunecată a unei porți îl vede pe Franz. Zace la pământ. O șuviță de sânge i se prelinge de pe frunte pe fața palidă.

— Nu știu unde e, șoptește cu greu Franz, parcă aiurind. El a luat piulița și zăvorul...

Karl așeză repede piulița la loc pe scară. Când să pună și zăvorul, simte miros de fasole arsă și aruncă repede o privire în odaie. Mama zace pe dușumea, printre rochiile și rufele împrăștiate. În jurul ei sunt presărate multe flori: trandafiri, lalele, garoafe și mult pământ negru, reavăn. E moartă. Lângă ea, Helmut sună din clopotul de brutar.

Karl aude un clinchet ușor. Hopa-Mitică, în fața casei, a scos din piept clopoțelul și, ținându-l în mâna-i de oțel, îl scutură.

Dar iată că un uriaș pantof de mătase, cu toc

înalt, se apropie de el și-l calcă. Omulețul rămâne întins sub talpa pantofului de damă. Dar când pantoful s-a ridicat, făcând primul pas, Hopa-Mitică sare în sus, stă drept, sună iarăși - cling-cling - și are fața ca a lui Franz.

Se apropie imediat o cizmă mare de lac, de general, cu piteni de argint. Un pas, și micul Franz s-a culcat iarăși, de data asta sub talpa cizmei. Dar și cizma de lac trece mai departe.

— Cling - cling! Omulețul de oțel s-a ridicat din nou în picioare și strigă: Trăiască Frontul Roșu!

Dar acum seamănă cu Helmut! încă un pantof, încă un pas. Hopa-Mitică iar s-a culcat, dar se scoală de fiecare dată, mereu cu altă față.

— Cling - cling - cling! Trăiască Frontul Roșu!
Așa!

A luat chipul Lizei! Acum e mama! Ce bine îi stă cu vechea bască a Frontului Roșu. Oh, ce frumoasă e mama! Se apleacă deasupra lui și vrea să-l sărute...

Inima lui Karl bate puternic de fericire, atât de tare, încât se trezește...

Când deschise ochii, nu înțelese ce-i în fața lui.

Parcă era o pădure de bambuși din America de Sud. Dar în clipa următoare își dădu seama că nu-i altceva decât iarbă! Iarba din fața ochilor lui, de câteva degete numai, i se păruse până la cer de înaltă. Pe firele de iarbă atârnavu picături mari de rouă. O gărgăriță, urcând pe-un fir, s-a oprit în fața unei picături argintii. Poate bea. Era o gărgăriță cu șapte punctulețe, una din cele obișnuite. Cele cu unsprezece punctulețe sunt mai rare.

Karl se sculă. Îi era frig și-l dureau spatele. Își ferecă brațele și picioarele, să se încălzească puțin. Apoi își scutură hainele cât putu mai bine și se așază pe bancă.

Așadar dormise o noapte întreagă singur, sub cerul liber. N-a fost chiar atât de îngrozitor. Sigur că niciunul din colegi n-a făcut așa ceva. Lor le-ar fi frică. Precis. Karl zâmbi. Era mândru.

Cât să fie ceasul? În timpul nopții auzise bătăile unui orologiu. Dar spre dimineață n-a mai auzit nimic. Trebuie să fie tare devreme. Nici n-a răsărit soarele. Cerul mijește cenușiu printre coroanele întunecate ale copacilor din parc. Dar aleile presărate cu pietriș se

disting bine. Se văd și melcii lungi, negri, umezi, ce se târăsc pe iarbă.

Karl simți un gol în stomac. De ieri nu mâncase nimic. Dar deodată auzi ceva care-l făcu să uite de foame, într-un boschet de liliac din apropiere începu să cânte o pasăre. Nu auzise niciodată asemenea triluri. E probabil o privighetoare. Citise despre asemenea păsări. Și în poezii se spune că privighetorile cântă tare frumos. Mult mai frumos decât canarul. Da, cu siguranță a fost o privighetoare. Privighetoare! în toată clasa lui, mare lucru dacă a auzit vreunul o privighetoare cântând! Ce triluri scotea, sărind din cracă în cracă! Cât de cristalin și de dulce îi era glasul! Și nici nu tăcu bine, când în vârful unui copac începură să fluiera mierlele. Una și încă una; mai întâi încet, încet de tot, somnoroase. Apoi din ce în ce mai tare. Altele răspundeau din toate părțile. Un adevărat cor.

Ceva mai târziu auzi clinchetul unui tramvai și uruitul primelor vagoane. Și iarăși își aduse aminte de mama lui și că-i e foame. Un val de neliniște îl cuprinse. Ce-o să facă de-acum încolo? Doar n-o să

umblu tot mereu așa, pe străzi!

O mierlă, chiar în fața lui, mișca din coadă și-i fluiera, parcă spunându-i ceva. Karl se uită mohorât, încrețindu-și fruntea, la pasărea prostuță și zise doar atât:

— Ei, lasă. Vedem noi. O să născocim ceva!...

Se sculă și plecă. Trebuia să facă rost de ceva de-ale gurii, să îmbuce ceva, apoi să pornească în căutarea mamei.

CAPITOLUL ȘAPTE

Despre întâlnirea cu mătușa Maria. Karl află că o să aibă multă treabă și că o să călătorească toată ziua cu mașina.

Străzile erau încă pustii. Karl pășea grăbit, deși nu avea o țintă precisă. Ajunsese însă la concluzia că mai curând atrage atenția polițiștilor dacă ar umbla de colo-colo fără rost la ora asta pe stradă. Pe când dacă se preface că e grăbit, vor crede că într-adevăr a fost trimis după ceva.

Întâlni mai întâi o mașină mare de stropit strada. Karl nu mai văzuse acest tip nou. Arunca apa la

distanță de trei metri. Străzile mai înguste le stropea trecând o singură dată peste ele. Lui Karl mai că-i veni poftă să se bage sub duș, atât de neobișnuit era să umble nespălat ca azi.

Ici-colo se deschideau porțile. Un portar ieși în strada liniștită, cu o cheie în mână. Privi spre cer să vadă cum e vremea, se zgribuli și-și frecă mâinile. Apoi din dreapta, din stânga, ieșiră alți portari. Aproape toți făcură același lucru. Pe urmă se salutară și, înainte de a se întoarce în casă, scoteau din buzunarul jiletcii un ceas mare de argint, verificând încă o dată cât era ora. După portari apărură căruțele cu lapte și zarzavat.

Curând va trece pe aici și Helmut cu furgoneta lui pe care scrie „*Hut și Fuchs – brutărie de lux*”. „O să aud și clopotul!” gândi Karl. Ce bine ar fi să se întâlnească! Dar nu trebuie să se apropie prea mult de Ilsestrasse.

La o fereastră de la parter se ridicau storurile. O femeie grasă, numai în cămașă și nepieptănată, își scoase capul și-și suflă nasul. Avea niște ochi așa de holbați, de parcă se mira că s-a făcut ziuă. Un bărbat

în cămașă se arătă lângă ea. Își săpunea fața pentru bărbierit.

Numărul pietonilor și bicicliștilor creștea mereu. Toți mergeau la lucru. Cine nu are de lucru, acela, desigur, nu se grăbește.

Curând răsări și soarele. Străzile erau acum gălăgioase și pestrițe. Obloanele prăvăliilor fuseseră ridicate. Karl se simțea din ce în ce mai bine. Grozăviile din timpul nopții i se păreau un vis urât. Poate n-a fost nimic adevărat!

Se opri în fața unui magazin alimentar tocmai când se deschidea. Ce de bunătăți erau în vitrină! Șuncă, lebărvurșt, pateu de ficat, salam învelit în staniol, cârnați de Braunschweig și Frankfurt. Se afla acolo o casă lucrată toată numai din unt, o casă cu ușă, ferestre, acoperiș și coșuri. Toate se puteau desluși. Iată și cașcaval Ementhal, și brânză de burduf de Eidam. Și ridichi... Negre și roșii. Și sparanghel, și mere!...

Nu și-ar fi putut închipui că poate fi atât de interesantă o astfel de vitrină! Asta bineînțeles fiindcă niciodată nu i-a fost așa de tare foame. Se apropie din

ce în ce mai mult de vitrină și, închipuindu-și cât de gustoase sunt toate acestea, înghițea în sec. Pe lângă magazin trecu o femeie. Să fi tot avut vreo patruzeci și ceva de ani. Avea șolduri și umeri lați. Cu coșul pentru cumpărături pe braț, aruncă o privire spre vitrină.

Observă băiețelul care-și lipise nasul de geam și îl privi o clipă. Vru să pornească mai departe, dar în clipa aceea văzu coatele murdare ale copilului și câteva fire de iarbă uscată atârându-i pe spatele hainei.

Femeia se opri brusc. Se întoarse și-i dădu ocol lui Karl, care nu observă nimic. Îl privea cu mare atenție. Pantalonii băiatului erau umezi la genunchi. Se vedea că a stat în genunchi pe pământ. Și mâinile îi erau murdare. Azi, de bună seamă nu s-a spălat încă. Femeia își încreți fruntea și cu o figură îngrijorată atinse încet umărul băiatului.

— Ascultă, băiețăș! i se adresă ea prietenoasă.

Karl tresări. Se întoarse cu iuțeala fulgerului și făcu un pas înapoi. Toți mușchii i se încordară, ca, la nevoie, s-o poată zbughi ca din pușcă. Dar nu era nicăieri niciun polițist. Cu ochii speriați, bănuitori,

privi femeia drept în față.

Doar sunt și agenți-femei. Știa asta. Ce-i drept, și le închipuia cu totul altfel. Această femeie cu fața rotundă și ochi zâmbitori nu părea să fie om rău. Dar Karl trebuia să fie prudent. Doar era căutat de poliție.

— Nu-ți fie teamă, îi zise femeia cu voce caldă, aplecându-se spre el. Nu ești tu băiatul doamnei Brunner?

Karl o privi uimit. Nu-i plăcea că femeia știa asta. Trase cu coada ochiului, să vadă pe unde ar putea să fugă. Treptele de la intrarea în magazin îl împiedicau. Dar dintr-un salt ar putea fi dincolo și s-ar pierde după aceea printre trecători. Karl făcu un gest, ca și când ar fi văzut ceva interesant pe partea cealaltă, dar nu păși într-acolo, ci se strecură într-o parte, gata să sară peste treptele de la intrare.

— Dar tu mă cunoști! îi șopti femeia. Doar am fost de-atâtea ori la voi acasă. Și-acum două săptămâni, într-o duminică seara... Ți-aduci aminte? Mi l-ai arătat pe

Hopa-Mitică.

Karl se uită din nou la femeie. Într-adevăr, o mai

văzuse. De aceea i se părea cunoscută. Dar trebuia să fie prudent. Putea să se înșele. Sunt oameni care seamănă...

Nu, femeia nu-l mințea. Deși Karl o văzuse numai o singură dată, acum știa precis că ei i-a arătat jucărioara de oțel.

— Chiar nu mă recunoști? întrebă femeia încet, nerăbdător.

Fără niciun cuvânt, Karl dădu din cap și-și lăsă ochii în pământ. Nu-i mai era teamă de femeie, dar îi era rușine.

Femeia îl prinse de braț, privi cu grijă în jur și se aplecă la urechea lui.

— De ce ești așa de murdar? Doar n-o să-mi spui că n-a avut grijă mama ta de tine. O cunosc eu prea bine pe Hedviga Brunner. Ce s-a întâmplat?

Karl își aplecă mai mult capul, dar continua să tacă. Îl podidiră lacrimile. Știa prea bine că n-avea de ce să-i fie rușine. Totuși sângele i se urcă în obraz, Trebuia să ceară ajutor unor oameni străini.

— Ține coșul ăsta și hai să plecăm de-aici! îi șopti dintr-odată femeia, trecându-i într-o clipă coșul pe

braț.

Și apucându-l de cealaltă mână, îl trase după ea.

Când Karl ridică privirea, înlemni. Doi polițiști treceau pe lângă ei. Dar nici nu-l băgară în seamă. Trecură țanțoși mai departe.

Mergând tăcut pe lângă femeie, ajunseră după câteva minute în parc, aproape de locul unde dormise noaptea sub bancă. Acum mișunau oameni pe-acolo. Pe banca lui stăteau dădace cu copii. Și nimeni, absolut nimeni nu bănuia că el a stat o noapte întreagă acolo, sub bancă.

Se așezară într-un loc mai retras, să n-audă nimeni ce vorbesc. Femeia scoase din coș un măr și o felie de pâine.

— Ia, mănâncă mai întâi!

— Mulțumesc, zise Karl și-și aduse aminte de „*Hut și Fuchs - brutărie de lux!*”. Femeia nu mai întrebă nimic. Cu fruntea încrețită, privea serioasă, îngândurată, la băiat. Dar ochii ei rotunzi, căprui, răspândeau atâta căldură, încât Karl, înfulecând din pâine, începu să povestească.

Femeia îl asculta liniștită. Privind fața ei, nimeni

n-ar fi putut ghici cât de mult o interesează soarta Hedvigăi Brunner. Din când în când se uita atentă în jur, să vadă dacă nu trage cineva cu urechea. Deodată, o minge mare, scumpă, se rostogoli la picioarele lor. O fetiță de trei ani, cu funde bleu de mătase și-n păr, și la gât, și-n spate, și la poalele rochiței, venea, pășind mărunț, cu brațele întinse să ia mingea. Grăbită, femeia lovi tare mingea cu piciorul, trimițând-o mai încolo.

Când Karl termină de povestit, mai primi o felie de pâine. Apoi femeia tăcu un timp și privi drept înainte.

Karl avea în sfârșit prilejul să se uite bine la ea.

Ochii îi erau rotunzi, prietenoși, veseli, fața rotundă și gura mică. Deși avea fire de păr cărunț pe la tâmpile, îți puteai ușor imagina cum arătase la vârsta de patru ani. Deasupra umerilor ei lați trona un cap vesel de păpușă. Și când își încrețea fruntea, ca acum, era simpatică.

— Lasă, nu fi necăjit, spuse în sfârșit simplu și prietenos. Avea o voce atât de adâncă și caldă, încât părea câteodată că nu-i iese din gură, ci direct din

inimă. O

să se aranjeze toate, ai să vezi. Și pe mama o vom găsi, n-ai grijă. Nu se pierde așa ușor Hedviga... Dar acum ascultă. O să stai la mine câțva timp. Eu sunt mătușa Maria. Sunt bucătăreasă la niște oameni bogați. Am să le spun că ești nepotul meu din provincie. Ai înțeles? Un biet copil orfan, așa am să le zic. O să spun că v-a ars casă, sau așa ceva, și că ai rămas pe drumuri...

— Parcă nu-i așa? zise Karl încet.

Mătușa Maria îl examina atent.

— Nu vorbi prostii, copile! Tu nu ești singur. Băiatul Hedvigăi Brunner va găsi pretutindeni tovarăși care să aibă grijă de el. Ce-ți trece prin minte!

Mângâie încet, cu blândețe, fața copilului și zâmbi. Ce frumos știa să zâmbească.

— Așa, dragul meu, continuă. Scornim noi o poveste care să sfâșie inimile. Ca în film, ai să vezi tu.

Cucoana mea se dă în vânt după astfel de povești. Să-i spui mereu că e frumoasă și faci ce vrei din ea. Ei, și acum să ne vedem de treabă, altfel n-o să fie gata prânzul de azi. Cum să zic eu că te cheamă...

Mda, tot Karl, altfel se mai încurcă limba omului. Deci Karl...

Nu Brunner, ci Brenner... Brenner Karl. Ai înțeles?

Brenner. Schimbăm doar o literă. E ușor de ținut minte, și dacă te încurci, ori când scrii... e o greșeală mică.

Ai să ții minte, nu-i așa?

Lui Karl îi reveni buna dispoziție. Avea atâta încredere în mătușa Maria! Și avea convingerea că în curând o va găsi pe mama lui. „Nu se pierde Hedviga așa ușor”. Asta-i principalul. Restul, să inventeze istorioare, va fi chiar nostim.

— Ia să vedem... De unde vii tu, Karl Brenner? întrebă mătușa Maria făcându-i semn cu ochiul. Fața ei de păpușă era în clipa aceea veselă și șireată. Unde ai stat până acum? Și asta trebuie să știi, nu-i așa?

— La Fürstenwalde! răspunse Karl bucuros. Am stat cu mama în sat și dacă mă-ntreabă pot să povestesc cum e pe acolo.

Mătușa Maria dădu din cap zâmbind.

— Bravo! într-adevăr ești un băiat dezghețat! Ei,

atunci să mergem! în primul rând ascultă atent ce-ți povestesc și ține minte totul, ca nu cumva să ne contrazicem, spuse femeia în timp ce mergea. Baronul Langenhorst e un nazist feroce. Să nu scapi vreo vorbă. Pricepi? Orice ar spune. Orice s-ar întâmpla! Mereu să taci și să fii politicos. Fiindcă dacă observă ceva, suntem pierduți. Ai înțeles?

— Am înțeles! dădu din cap Karl serios. Simțea că n-o să-i fie viața ușoară și veselă în casa nazistului, dar n-avea încotro. Se va purta așa cum trebuie, ca să n-aibă mătușa Maria neplăceri din cauza lui. Atinse cu recunoștință mâna mare, puternică a femeii. Mătușa Maria îl strânse aproape de ea.

— Să nu te descurajezi, Karl! îi zise cu o voce adâncă.

Karl era tare curios să vadă palatul în care va trebui să trăiască. Abia aștepta să termine mătușa Maria toate cumpărăturile. În sfârșit porniră.

— Uite-aici! arătă ea o casă boierească după ce cotiră pe o stradă liniștită, cu mulți castani.

În prima clipă, Karl rămase nițel dezamăgit. Își închipuise o clădire nemaipomenit de mare,

grandioasă, așa cu vreo șase etaje, cu multe coloane, fântâni arteziene, turnuri și câte și mai câte. Când colo, palatul bogatului baron Langenhorst era mai mic decât casa din Ilsestrasse 24. Avea numai două etaje și câteva ferestre mari. În față avea o grădină frumoasă, dar toată clădirea părea veche, cu pereții întunecați, aproape negri.

Interiorul însă îi făcu lui Karl cu totul altă impresie. Îl izbi mai întâi liniștea deplină. În Ilsestrasse, ca în oricare altă casă cu mulți locatari, mereu se întâmpla câte ceva. Bocănituri, lume alergând, pălăvrăgeală, uși trântite, scâncete de copii, câini lătrând, și-apoi când începea doamna Vogel să tune și să fulgere... Aici era o liniște de gheață, ca în biserica Hedviga, și nu vedeai nici țipenie de om. Și ce scări splendide! Trepte largi, și toate din marmură albă, ca la muzeul pe care l-a vizitat acum două săptămâni cu școala. Iar în capul scării, pe un pedestal, o femeie din bronz negru ținea în mână o lampă frumoasă.

Străbătură un coridor lung, cu o mulțime de uși vopsite în alb, de ambele părți. Dar toate ușile erau

închise și nu se auzea niciun zgomot, nicio mișcare. Casa părea pustie. În schimb erau multe lucruri interesante de văzut. Multe coarne de cerb și căprioară atârdate pe pereți. Dar Karl nu le putu privi cu atenție, deoarece mătușa Maria îl trăgea repede după ea. Mai trecură prin două uși cu geamuri, și femeia deschise ușa unei odăițe mici, albe.

— Asta-i camera mea - zise după ce închise ușa - și sper... și a ta. Cred că ai să stai aici. Dar înainte de toate spală-te bine, băiete. Bine că nu ne-am întâlnit cu nimeni. Ia peria și curăță-ți bine haina și pantalonii.

Fă-ți și pantofii, uite, ai aici tot ce-ți trebuie.

În timp ce îi pregătea tot, dând drumul și apei să curgă în chiuvetă, mătușa Maria vorbea repede, puțin agitată.

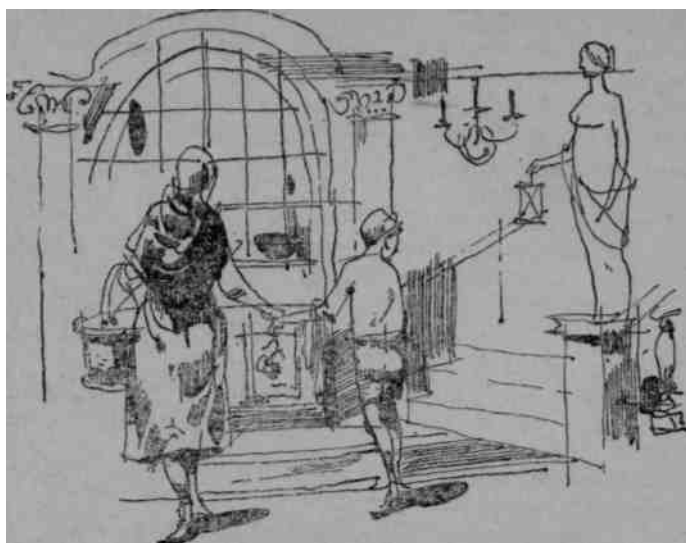
— E aici un lacheu bătrân. Să-i spui domnul Iohann.

În primul rând lui trebuie să te prezinți. Să-l asculți, dragul meu. Trebuie. O să am grijă să nu te chinuiască prea tare. Dar trebuie să taci, băiete, mereu să taci și să te supui. Ai înțeles? Orice-ar spune, orice s-ar întâmpla. Apoi e domnișoara Lisbeth,

camerista. Și ea e o podoabă. Te sâcâie, ca praful de strănutat. Dar trebuie să rabzi, Karl. Ai înțeles? Peste tot numai dușmani. Aici nici în vis n-ai voie să te trădezi, să spui cine ești și ce gândești. Dar capul sus, Karl! Toate or să se schimbe o dată și o dată. Hai, repede, Karl! Pregătește-te! Să fii curat!

Mătușa Maria îl lăsa singur. Karl se spală, își perie bine hainele... Căută și pieptenele, pe care mătușa Maria uitase să i-l lase. Ghici îndată în care sertar putea să fie.

Curând fu gata. Spălat și pieptănat, pus la punct. Dar mătușa Maria întârzia. Avu deci timp să cerceteze mai amănunțit camera.

Era o odăiță mică de tot. Ca a lor, din Ilsestrasse. „La o asemenea scară, se gândea Karl, baronii ar putea să-i dea și mătușii Maria o cameră mai mare”.

În cameră, lucruri puține: un pat, un dulap, o masă, chiuvetă, două scaune și atât. Unde o să doarmă? Nu-și putea închipui. „În orice caz, se gândi, tot mai bine-i aici decât în parc, sub bancă”, și începu să râdă.

Când își periasse haina, Karl simțise în buzunar jucărioara, omulețul de oțel. Acum își aduse aminte de el și-l scoase.

— Uită-te și tu. Ți place? zise Karl și-i învârti jur-împrejur pe micul luptător al Frontului Roșu. De-acum înainte aici vom locui!

— Cling - cling - cling! răsună răspunsul, neînchipuit de vesel. Las că-i bine... Nu mă plâng... Cling!

Karl auzi pași și vâri repede omulețul în buzunar. În ușă apăru mătușa Maria. Mai să n-o recunoască. Era îmbrăcată în șorț alb și cu bonetă albă, ca vânzătoarele de la cofetăria „*Schirm și Klaar*”. În spatele ei, un domn înalt, foarte înalt.

Karl sări în picioare și se înclină. Crezu că e baronul. Bărbatul avea părul cărunt, tuns scurt și fața bărbierită. Pelița obrazilor, atârând de-o parte și de alta ca la curcani, tremura din când în când, mișcată parcă de vreun curent de aer. Era puțin adus de spate și purta un costum verde închis, cu nasturi de argint, închis până la gât; într-un cuvânt, părea un om bolnăvicios, dar distins.

— Iată, ăsta-i băiatul, începu să vorbească mătușa Maria. Prezintă-te, fiule.

— Mă cheamă Brenner Karl, rosti el tare, deslușit, și din nou se înclină. Vin din Fürstenwalde.

Stătea drept, cu palmele pe cusătura pantalonului, și privea în ochii mici, negri ai bătrânului. Bătrânul dădu din cap. Era clar că-i place băiatul.

— Acesta e domnul Iohann, continuă mătușa Maria, apăsând cuvintele de parcă ar fi vrut să adauge: „Așa, ca s-o știi și pe-asta”.

„Ptiu, gândi Karl, dacă ăsta-i doar lacheul, ce distins trebuie să fie baronul!”

— Vino încoace! suspină domnul Iohann. Avea o

voce slabă, de tuberculos, și vorba lui era întotdeauna puțin plângăreață, ca un suspin.

Karl păși în fața lui. Bătrânul pipăi cu palmele-i înguste umerii băiatului. Karl înțelese că-i examinează puterea. Mândru, își îndoi brațul, ca să-i arate mușchii. „Observi ce tare sunt? Poți să pavezi și străzi cu ei”.

Domnul Iohann era vizibil mulțumit. Dădu iarăși din cap. Bărbia de piele, ascuțită și lungă, se clătina și ea într-un mod ciudat.

— Să mergem la baroneasă, suspină în sfârșit și o luă înaintea cu pași repezi, mărunți.

Trecură prin multe camere. Karl n-avu timp să vadă totul, dar de un lucru își dădu seama: camerele nu semănau nici pe departe cu odăița din Ilsestrasse. Peste tot erau întinse covoare imense. Niciodată nu văzuse camere atât de spațioase. Mai mari decât clasa în care stăteau înghesuiți patruzeci de copii. Ce nevoie au de atâta spațiu? Ca să stea cât mai departe unul de altul? Pesemne că nu se pot suferi nici ei între ei.

Ajunseră la o ușă mică, acoperită cu o perdea.

Domnul Iohann îl prinse pe Karl de umăr, îl răsuci și-i examină încă o dată, cu fața îngrijorată, părul, mâinile, haina, pantofii, apoi se scutură și el puțin, deși pe costumul lui verde închis nu se putea descoperi niciun fir de praf. În sfârșit tuși încet, își încovoie și mai mult spinarea, zâmbi servil la ușa încuiată, apoi bătu ușor.

Din cameră se auzi un lătrat foarte subțire. Apoi ușa se deschise.

Ceea ce observă Karl mai întâi fu un mic câine de lux, pechinez. Javra se apropie târâș și lătra la Karl ca la un șoricel. De îndopat ce era abia putea să se miște. Lătrând, își tot legăna coada stufoasă, cu fund cu tot. De ce dă din coadă când latră? Ce vierme respingător! Acum se culcă pe spate și-și arată burta roză. Lui Karl îi era teamă să nu-l calce cumva. Un câine adevărat nu-i așa! Câinele lup din noaptea trecută, acolo în curte, acela da, adevărat câine!

Apoi Karl văzu un șir de oglinzi și în fiecare oglindă câte o doamnă. Dar își dădu repede seama că era \ o singură doamnă, în fața unei oglinzi triple, care o reflectă de trei ori. Doamna ședea cu spatele spre el,

iar o coafeză lângă ea, în picioare, îi aranja părul. Nici nu se întoarse. Cele trei fete priviră la el prin oglindă.

Domnul Iohann și mătușa Maria se înclinară în fața imaginii din oglindă. Karl le urmă exemplul.

Vorbi mai întâi mătușa Maria.

— Doamnă baroneasă, e aici băiețelul acela sărman despre care v-am vorbit adineauri.

Spuse toate acestea cu un glas străin, atât de plângăreț și prefăcut, încât lui Karl nu-i venea să creadă că vorbea mătușa Maria. Îi venea să râdă, dar se stăpâni. Nu uitase ce primejdios ar fi să se trădeze. Se afla doar în casa unor naziști.

Doamna din cele trei oglinzi începu să vorbească. Trei doamne tinere, frumoase, semănând ca trei picături de apă: una în față, cealaltă într-o parte, a treia puțin întoarsă. Avea tenul alb și sprâncenele abia se vedeau pe fața ei. Numai două linii încovoiate fugeau deasupra ochilor. Atât. Cele trei doamne la un loc alcătuiau baroneasa Langenhorst.

— Deci tu ești acel băiețel sărman? spuse ea cu voce cântată, ca preotul duminica din amvon. Karl te cheamă, nu-i așa? Am auzit ce nenorocire te-a lovit!

Maria mi-a povestit tot. Nu despera, fiule. Curaj. Dumnezeu îți va purta de grijă... Bucla de lângă urechea stângă e prea mare, spuse între timp coafezei, cu aceeași voce. Nu fi trist, băiatul meu. În casa mea vei găsi un nou cămin. Dumnezeu te-a călăuzit la mine. Inima ta tânără, curată, într-o casă creștină, germană, o să învețe negreșit... Ce parfum? Nu, nu „Lys blanc”, azi dă-mi mai bine puțin din parfumul nou... Inima ta o să învețe negreșit ce înseamnă sfânta dragoste de oameni.

„O adevărată privighetoare, gândi Karl, când ea tăcu, ca să se lase stropită cu parfum, cum sunt stropite florile cu apă. Și ce frumos miroase!”...

— Atunci nu mai angajăm o a doua cameristă, suspină domnul Iohann. Băiatul va ajuta la bucătărie, iar domnișoara Lisbeth va face numai camerele.

— Aici te vor crește numai cu dragoste, începui iar privighetoarea. Inima ta tânără, copilul meu... Dă-mi rujul...

Coafeza îi dădu de pe toaletă un ruj într-un înveliș de aur (de și-ar fi întins mâna, l-ar fi ajuns și privighetoarea), în timp ce-și vopsea buzele, ciripi mai

departe:

— Da, trebuie să crești, să muncești cinstit, fiule, pentru popor și pentru patrie.

Își înalță capul frumos, mândru și îl examina cu severitate în oglindă.

În clipa, aceea, Karl o auzi pe mătușa Maria smiorcăindu-se parcă. Ce face? Se uită la ea pe furiș și văzu că-și șterge ochii cu șorțul. De astă dată nu mai simți nevoia să râdă. Știa că aici trebuie jucată o astfel de comedie...

— O să aibă grijă și de poștă, suspină iarăși domnul Iohann. Poate să curețe și argintăria. O să îngrijească și de florile din seră. Poate să curețe și armele de vânătoare ale domnului baron...

Domnul Iohann vorbea din ce în ce mai repede și mai cu zel, privind cu atenție lacomă la Karl.

— ...Știe să perie haine și să curețe pantofi. Va învăța să spele geamurile și automobilul. La cumpărături poate căra pachetele... Glasul domnului Iohann se înflăcărase. După cafea poate servi țigări... Știe... știe...

Dar de atâta entuziasm, glasul domnului Iohann

se frânse. Îl apucă un acces de tuse și nu mai putu vorbi. Atunci continuă mătușa Maria maimuțăreala, pe același ton:

— Poate să aducă lemne și brichete. Știe și să taie lemne... Știe să curețe clanțele de la uși și să bată covoarele...

Îi făcu lui Karl semn cu ochiul, și-n clipa aceea pe fața ei lunecă o expresie batjocoritoare. Dar pe urmă luă iarăși înfățișarea prefăcută de mai înainte.

Doamna se ridică și se apropie de Karl. Era zveltă și înaltă. Purta un capot neobișnuit, din mătase colorată, și sub el o pijama de mătase albă. Părea scoasă din vitrina unui magazin de modă.

Se opri în fața lui Karl și-l examina o clipă cu capul lăsat pe-un umăr.

— Drăguț, spuse apoi, de parcă i s-ar fi arătat o rochie la salonul de modă. Vei primi o livrea frumoasă, Karl.

Apoi se adresă domnului Iohann, care tocmai își revenise după accesul de tuse și-și ștergea lacrimile.

— Să aibă găitane galbene. Se asortează la culoarea ochilor. Să i-o faceți numaidecât, Iohann.

Mângâie fața lui Karl. Parfumul îl ameți. Iar mâna femeii era așa de moale, cum nu mai întâlnise până atunci... Și totuși, Karl nu-și dădea seama de ce simțea că i se face greață.

— Mă vei însoți întotdeauna când ies cu mașina, îi zâmbi privighetoarea.

Mătușa Maria se smiorcăi:

— Ce bună sunteți, doamnă! spuse aproape izbucnind în hohote de plâns. Exprimă-ți recunoștința față de binefăcătoarea ta, Karl, și sărută-i mâna.

— Mulțumesc frumos, zise Karl cu ochii în jos și se aplecă deasupra mâinii albe, parfumate, ca s-o sărute.

Dar tare îi era greu! Deodată simți gustul degetului înmănușat al polițistului, deși mâna baronesei era moale, ca o cocă albă.

— Vei avea o livrea frumoasă, cu găitane galbene. Și ai că te plimbi în mașină cu onorata doamnă, continuă mătușa Maria, în timp ce se ștergea la ochi. Suflet mai nobil nu există pe lume. Știam eu!!

— Să mergem - zise baroneasa - să-l prezentăm baronului pe micul nostru lacheu.

CAPITOLUL OPT

*În care apare din nou mama lui Karl, dar tace.
Comisia de ajutor își începe activitatea.*

*Peterchen pornește în căutarea lui Karl, iar
Helmut e cât pe ce să-l găsească.*

Chiar în dimineața când Karl era prezentat celor trei imagini din oglindă ale baronesei, poate la aceeași oră, în două locuri, alții se gândeau îngrijați la el.

Într-o pivniță - locuință strâmtă și întunecoasă - un bătrânel ședea la o masă șubredă și confecționa țigări noi din mucuri și cioturi de țigări de foi. Toca mărunț tutunul pe o scândură, apoi îl amesteca și umplea cu el foițele. Se chinuia să vâre bețișorul în foițe fără să le rupă, dar nu prea izbutea, căci îi tremurau mâinile. Prăpădea o grămadă de foițe, care costau și-așa destul de mult!

Bătrânul oftă. De astă dată însă nu din cauza foițelor. Privea clipind îngrijorat la o tânără femeie ce se plimba agitată prin încăperea îngustă, lunguiață. Ofta de mila ei.

Bătrânul se uită spre pat. Acolo, soția lui, cu

niște ochelari mari pe vârful nasului, tricota. Bătrânii schimbă înțelegere și compătimire, de parcă s-ar fi întrebat: „Ce facem cu ea, sărmana?”

N-o cunoșteau de mult pe această tânără femeie. O adusesse ieri tovarășul Fritz și-i rugase s-o adăpostească. Bătrânii, bineînțeles, n-au întrebat nimic. Dacă partidul trimitea un tovarăș, n-aveau nevoie să știe cine este. Bineînțeles că acesta găsea la ei un cămin adevărat, și împărțeau cu el tot ce aveau.

Dar femeia povestise singură câte ceva despre ea: că fusese cât pe-acum să fie arestată, că a fost nevoită să-și lase băiatul de zece ani fără nicio veste și acum nu știe ce-i cu el. Băiatul n-are nici bani, nici vreun cunoscut la care să meargă.

Povestise toate acestea liniștit, fără să se plângă. Dar toată noaptea, biata femeie n-a putut să doarmă. Tot timpul s-a zvârcolit. Și acum, de când s-a sculat, umblă mereu prin cameră, abătută, cu bărbia în piept, cu mâinile la spate. Au încercat de câteva ori să-i vorbească, să-i mute gândurile în altă parte – că doar la copil se gândește, la ce altceva – dar când au văzut

că femeia nici măcar n-aude ce-i spun, au lăsat-o în pace. Priveau doar din când în când la ea, îngrijorați și îndurerați.

Bătrânul oftă din nou. Asta n-o mai putu suporta nevastă-sa. Ridică ochelarii pe frunte și zise:

— Și-a găsit și copilul adăpost. Sunt sigură! La care bătrânul adăugă imediat:

— O să-l găsim. Ai să vezi...

Dar femeia se opri brusc și-și ridică fața palidă, cu fruntea încrețită. Își apăsă degetele pe tâmpile și, cu glas uscat, aproape răstit, ca cineva care respinge astfel de consolări sentimentale, întrebă, ca să schimbe vorba:

— Nu v-a spus Fritz când pot să duc manifestele?

Copiii, adunați în dimineața aceea în micul atelier al pantofarului Schramm, discutau și ei tot despre Karl. Erau toți acolo, și Liza, și Peterchen. Ba și Helmut găsisese un motiv s-o șteargă de la brutărie. Se adunaseră în jurul patului de campanie pe care zăcea Franz.

Altă dată, bătrânul Schramm n-ar fi îngăduit una ca asta. Era întotdeauna morocănos și pornit pe

gâlceavă. După moartea mamei, bietul Franz n-a avut o soartă prea ușoară. Dar de-aseară, de când l-au adus plin de sânge și cu brațul scrântit, Schramm se purta cu el într-un mod cu totul ciudat.

Aseară, când îl aduceau acasă pe Franz, copiii se întrebau îngrijorați ce va spune bătrânul pantofar. Franz însuși se temea mai mult de întâlnirea cu taică-său, decât se temuse nu cu mult înainte de polițist.

Când Helmut și Liza au intrat în casă cu Franz pe jumătate leșinat, pantofarul Schramm ședea pe marginea patului. Ședea acolo de o oră, năpădit de presimțiri sumbre, așteptându-și copilul, care ar fi trebuit să fie acasă la ora nouă fix. Pantofarul Schramm ținea în mână o curea cizmărească. De multe ori își vărsa supărarea pe spatele băiatului cu această curea.

Când intrară în cameră, Franz nu-l văzu pe tatăl său, dar îi ghicea cureaua în mână. „De m-ar certa și m-ar bate mai repede, cugetă el, ca să mă pot gândi pe urmă în liniște cum să-l găsim pe Karl”.

— Ce înseamnă asta? întrebă Schramm cu o voce scăzută, amenințătoare.

Liza a schimbat o privire speriată cu Helmut. Să-l mintă? N-ar fi fost greu. Dar Helmut, uitându-se drept în ochii pantofarului, răspunse:

— L-a bătut un polițist! în glasul lui era ceva îndărătnic, aproape agresiv, de parcă i-ar fi spus: „Nu vrem să-ți ascundem nimic!”

Pantofarul Schramm încremenise cu ochii pironiți pe ușă. Nu întoarse capul după copiii care,

sprijinindu-l pe Franz, îl conduceau spre patul din colț.

— De ce? întrebă cu voce surdă, fără să-și desprindă privirea de pe ușă.

— Nene Schramm, vă rog un prosop, să-l legăm bine! spuse Liza.

— De ce l-a bătut? repetă pantofarul.

— Ca să spună unde-i Karl! răspunse Helmut mândru, dar tăcu deodată, zărind - abia acum - cureaua din mâna pantofarului. Era cât pe ce să mai adauge ceva, dar observă că pantofarul ascunse pe neobservate cureaua sub șorț.

— Prosoapele sunt în sertarul de sus, zise Schramm încet și deosebit de cald, arătând spre comodă. Niciodată nu l-au auzit copiii vorbind atât de blând.

Franz își întoarse capul însângerat spre tatăl său. Dar pantofarul Schramm, tot fără să-l privească, se îndreptă spre o ladă și scoase de-acolo un pachet de vată și o sticlă cu apă de plumb. Iar când Helmut, ca să-l încurajeze, spuse că Franz se va face în curând bine, pantofarul clătină doar din cap. În seara aceea

nu mai scoase o vorbă până la plecarea lui Helmut și a Lizei. Când copiii și-au luat rămas bun, îi întrebă încet, în ușa:

— Dar nu l-a trădat, nu-i așa?

Jignită, Liza îl fulgeră din ochi:

— Atât de puțin îl cunoașteți, nene Schramm?

Cum puteți pune o astfel de întrebare?

Pantofarul Schramm dădu din cap:

— Ba îl cunosc, îl cunosc pe Franz al meu.

Pe urmă s-a întors la pat, a schimbat compresa de pe ochiul umflat și a stat încă multă vreme la căpătâiul băiatului, fără să spună o vorbă, fără să se privească. Iar Franz s-ar fi simțit fericit în seara aceea, dacă nu l-ar fi chinuit mereu grija pentru Karl.

A doua zi dimineață, pantofarul Schramm i-a adus fiului său o bucată mare de lebăr, cum de mult nu mai văzuse Franz, și când au venit copiii, bătrânul a plecat, ca să nu-i stingherească.

Ședința se arăta furtunoasă.

— Numai Helmut e de vină! strigă Franz, agitat. Nu trebuia să-l lase pe Karl singur.

— Vorbești prostii! răspunse liniștit Helmut. Cine

a văzut-o pe mătușa Brunner? Nu eu? Așa că trebuia să merg după ea, să nu pierd legătura. Am vorbit cu mătușa Brunner. Liza trebuia să aibă grijă de Karl.

— Și să-l las pe Franz să-l omoare polițistul în bătai, nu-i așa? strigă Liza ofensată. Ori să-l ducă cine știe unde! Dacă tu ai fugit după mătușa Brunner, trebuia să vadă cineva ce se întâmplă cu Franz acolo, sub poartă! Să-l las să zacă așa, sau ce?!

— Și Karl ăsta! Să fi rămas liniștit acolo în grădină, bombăni Helmut. A fugit ca un zevzec!...

— De ce ca un zevzec? întrebă Peterchen jignit. Dar nu-i răspuns nimeni. Toți tăceau. O fi având dreptate Helmut.

După un timp de frământări, Franz reluă discuția: - Ce l-o fi apucat să fugă așa, deodată?

— Trebuie să-l căutăm! propuse Peterchen. Să formăm o echipă de cercetare!

— Vax! Ce echipă de cercetare! sări Franz, pierzându-și răbdarea, și făcu o mișcare așa de violentă cu brațul bandajat, încât gemu de durere. Unde să-l cauți în tot Berlinul? Mai ușor găsești un ac în carul cu fân!

Peterchen scoase din buzunar o hartă a Berlinului, pentru autobuze. Mai bine zis numai o jumătate de hartă, fiindcă cealaltă jumătate se rupsesse. Pe hartă se vedeau Grünewaldul, Halensse, cu coliba lui moș Toma; Ilsestrasse însă lipsea.

— La urma urmei mergem din stradă în stradă, zise Peterchen, arătând pe hartă una după alta câteva străzi.

— Poate vine singur! adăugă Liza.

— Și eu cred, încuviință Helmut. Când i s-o face foame, vine el, doar n-are pe nimeni. Mai bine să-i facem rost de ceva...

— Să formăm o comisie de ajutor, propuse de astă dată Franz.

— Și o comisie de cercetare! susținu Peterchen, agitând jumătatea de hartă.

Dar nimeni nu-l luă în seamă. Înființară numai comisia de ajutor. Helmut puse la dispoziția comisiei cei zece pfenigi primiți ieri bacșiș, iar Liza primi însărcinarea să păstreze alimentele ce se vor strânge pentru Karl. Bineînțeles, numai alimente care să nu se strice repede.

Peterchen, nemulțumit, se abținu de la vot. Și înainte de a lua sfârșit ședința, se sculă și ieși, târând jumătatea de hartă deschisă.

Ajuns în stradă, își începu imediat activitatea. Întinse harta pe trotuar și căută Ilsestrasse. Dar cum nu știa să citească, se lăsă repede păgubaș și, împăturind harta, porni spre colț. Era prea. mândru să întrebe pe vreunul din băieți. L-au jignit neținând seama de propunerea lui, așa că o să înceapă singur cercetările. Când îl văzu pe agentul de circulație, strecură harta în buzunar și se furișă pe lângă el.

Karl avu prilejul chiar de-a doua zi dimineața să arate ce știe. Cu baroneasa nu putea ieși, fiindcă noua sa livrea nu era încă gata. Dar privi de la fereastra bucătăriei când privighetoarea porni cu mașina.

Deși poarta cea mare era după colț, mașina coti în strada ce se putea vedea foarte bine de la fereastra bucătăriei. Era un Buick de două persoane, crem, nichelat. Ultimul răcnet! Karl o să stea la spate, pe portbagaj. E bine și-acolo când nu plouă. La ieșire, baroneasa, care se afla la volan, vira atât de brusc, încât Karl dădu din cap admirativ. Bravo! La

semnalizator a dat drumul cu puțină întârziere, dar, oricum, pentru o privighetoare e o adevărată performanță.

Privea încă după mașină, regretând că n-a putut să iasă și el, când o voce subțire răsună din spate:

— Karl! Ia găleata!

Din ușa întredeschisă, țeapănă de parcă ar fi înghițit un par, domnișoara Lisbeth privea sever spre Karl.

Domnișoara Lisbeth era persoana cea mai severă din casă, deși nu scotea nicio vorbă răstită. Dimpotrivă. Avea o voce subțire ca ața și vorbea întotdeauna încet. Dintre toți, ea era cea mai fină. Mai fină chiar decât baroneasa. Fiindcă domnișoara Lisbeth slujise și în castelul bătrânului baron Langenhorst, încă de pe când locuiau în Pomerania, și știa întotdeauna ce se cuvine și ce nu se cuvine. Era grețos de fină.

În casă, toată lumea se temea de domnișoara Lisbeth. Până și privighetoarea. Deoarece domnișoara Lisbeth, mândră de străvechiul blazon al Langenhorst-ilor, nu tolera nicio abatere de la reguli, necum de la

bunele maniere.

Era mărunță și subțirică, dar își ținea capul atât de sus, de-ai fi zis că i se întinde gâtul ca guma. Purta rochie neagră, șorț alb, bonetă albă și avea atâtea proeminente ascuțite – nas ascuțit, bărbie ascuțită, coate ascuțite – încât Karl avea impresia că oricine se apropie de ea, negreșit se înțeapă.

De fapt, domnișoara Lisbeth semăna cu acele profesoare severe, de o prestanță solemnă, pe care le întâlnești la pensiunile de fete. În felul acesta ajunsese ca toată lumea să se teamă de ea.

Când mătușa Maria i l-a prezentat pe Karl, l-a măsurat cu răceală de sus până jos și, fără nicio expresie a feței, a rostit cu glasul ei subțire și delicat:

— Păcat că nu e negru! Baroneasa Kherkoven și-a adus de la Paris ca lacheu un boy negru. E de efect!

— Ce-ar fi să-l vopsim? își dădu cu părerea mătușa Maria, rostind aceste cuvinte cu atâta seriozitate, încât Karl se sperie la început.

— Ia găleata de-aici! rosti solemn și serios domnișoara Lisbeth.

— Da, vă rog! se întoarse Karl.

În clipa aceea se deschise și cealaltă ușă a bucătăriei, cu geamuri, care dădea în coridor. Domnul Iohann, a cărui bărbie de piele tremura, suspină:

— Karl, curăță clanțele!

Domnișoara Lisbeth își mai înălță capul cu o jumătate de centimetru și aruncă o privire rece, plină de uimire, spre domnul Iohann.

— Karl! rosti pe urmă cu un calm plin de demnitate, întâi duci găleata afară și numai după aceea cureți clanțele. Ai înțeles?

Domnul Iohann își trase capul între umeri și clipi cu ură din ochii lui mici, negri. Domnișoara Lisbeth însă, cu o privire indiferentă, adăugă din cealaltă ușă a bucătăriei:

— Karl! Este ora zece! zise încet și distins.

Domnul Iohann se retrase învins.

Când se înapoie în bucătărie cu găleata goală, Karl auzi în stradă un clinchet ce i se păru cunoscut. Dar câte nu se aud în stradă. De-ar fi privit însă în clipa aceea pe fereastra bucătăriei, ar fi văzut oprind la poarta din dos o furgonetă de brutar cu inscripția „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*”. Iar pe capră l-ar fi

văzut pe Helmut.

Helmut oprise în fața clădirii cu două etaje și cu ziduri mohorâte. Scutură încă o dată clopotul, sări de pe capră și scoase de la spate un coș cu pâine. În clipa aceea, în bucătărie intră mătușa Maria.

— Du-te, Karl! zise. A venit brutarul cu pâinea.

Dar Karl trebui să-și spele mai întâi mâinile. În timpul acesta, Helmut, cu coșul de pâine în mâini, privea nerăbdător din poartă spre femeia întunecată de bronz din capătul scării albe de marmură.

Din casă ieși domnul Wader, bătrânul portar, cu chipiul lui cam mare, în firețuri de aur.

— Vă rog să predați pâinea, zise Helmut portarului.

Azi sunt tare grăbit. Spuneți că vin mâine după bani!

Îi întinse coșul, apoi sări pe capră.

— Hai tu, Lola. Dii, drăguțo! își îndemnă calul.

Lola porni la trap.

Când ieși Karl, furgoneta „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*” tocmai dădea colțul. Karl se întoarse cu pâinea în bucătărie, palid de emoție.

— Mătușă Maria! Uite-aici! șopti arătând spre eticheta de pe coș. Pâinea e de la brutăria din colț, de la noi I Preciș a adus-o Helmut, prietenul meu!

Mătușă Maria, care tocmai gusta mâncarea pusă la foc, rămase cu lingura în gură. Privi în jurul ei repede, speriată, să vadă dacă nu l-a auzit cineva.

— Măi copile! zise pe urmă încet, dar furioasă. Ce prieten dacă ești din Fürstenwald? Nu cunoști pe nimeni din oraș. Ai înțeles? Dacă te trădezi, s-a zis cu noi! Să nu ne mai aducă pâine prietenul tău. Chiar azi comand din altă parte!

Apoi adăugă brusc, cu voce tare: Karl, ai curățat cartofii?

Domnișoara Lisbeth trecea cu pași săltăreți prin bucătărie.

Karl se duse cu găleata de cartofi la fereastră și privi afară trist, îndurerat.

Deasupra ferestrei se ridica până sus, la acoperiș, o schelă. Se lucra la renovarea casei. Un colț al grădinii se prelungea până aici, iar dincolo de gard, strada. Departe, la colțul străzii, Karl recunoscuse furgoneta brutăriei „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*”.

Iată-l și pe prietenul său Helmut. Auzi ca din altă lume clopotul cunoscut și simți un junghi în inimă.

CAPITOLUL NOUĂ

Despre livreaua albastră, despre Buickul cu două locuri, despre bomboane și despre viața în palatul Langenhorst.

Abia peste câteva zile primi Karl livreaua, fiindcă de două ori a trebuit să i se schimbe găitanele. Nu-i plăceau privighetorii. Baroneasa avea gusturi „artistice”, după cum s-a exprimat domnișoara Lisbeth.

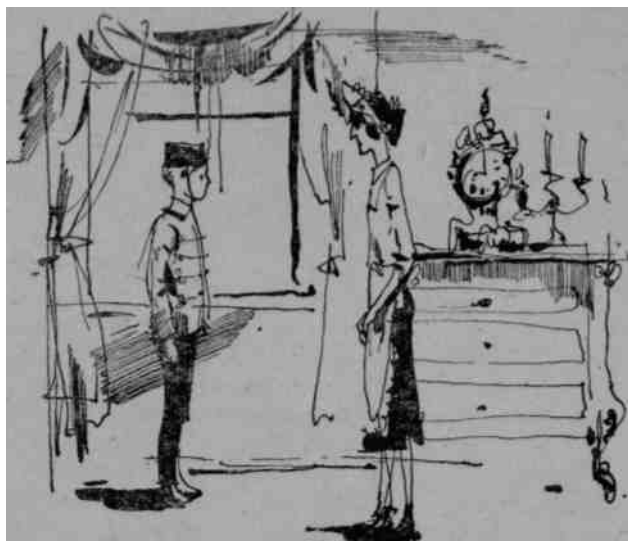
În sfârșit a fost gata și livreaua, numai că n-avea găitane galbene. Costumul era bleumarin, din postav, cu găitane bleu. Pe nasturii de argint era imprimat blazonul Langenhorst.

— Acest însemn să-ți fie săpat și în inimă! spuse solemn domnișoara Lisbeth când îl văzu întâia oară pe Karl în noua uniformă. Să nu uiți niciodată că porți mândrul blazon al familiei Langenhorst.

Era și greu să uiți acest lucru! Numai că în alt sens decât gândea domnișoara Lisbeth. Amară a mai fost pentru Karl clipa când a trebuit să îmbrace acest

costum de măscărici!

Caraghioși îi păreau și lift-boy-i pe care-i vedea uneori prin ușa turnantă a hotelului Astoria, și băieții în costum de husari care vând țigări în cafeneaua Kurfürst. Dar cel puțin aceia erau mai mulți laolaltă și lucrau într-o întreprindere mare, printre mulți ospătari și slugi. El stătea însă înfipt ca o momâie la spatele Buickului cu două locuri al baronesei, purtând prin tot orașul „mândrul blazon al familiei Langenhorst” cum poartă câinii zgarda la gât. Karl se simțea rușinat și umilit. Dar ce putea să facă? „Așa, cel puțin, nu mă va recunoaște prea ușor nici chiar vreun coleg sau vreun vecin de pe Ilsestrasse”, se gândea el.

Peste câteva zile, într-adevăr, se întâlni cu un vechi și bun prieten. Privighetoarea era cu un domn în mașină și treceau pe Weisenstrasse, o stradă bine cunoscută, care dădea în Ulmerstrasse, când deodată îl văzu pe Peterchen. În prima clipă simți o bucurie fierbinte, care-i umezi ochii. Uite-l pe Peterchen! Ce simpatic și drăgălaș e puștiul!

Dar când se apropie, lui Karl i se făcu gura tare amară. Dacă Peterchen îl recunoaște? Și încă în acest costum de măscărici!...

Privighetoarea, care altă dată mâna cu viteză (pentru care au și oprit-o de vreo două ori agenții de circulație), mergea acum ca la înmormântare, încât și

pietonii o lăsau în urmă. Asta fiindcă vorbea atât de agitată cu domnul de lângă ea, încât uitase de tot să mai apese pe accelerator.

În sfârșit trecură pe lângă copil. Dacă puștiul nu s-ar fi oprit să se uite pe harta desfăcută a orașului, precis l-ar fi zărit pe Karl!

Se obișnuiește omul cu multe, așa, pe nesimțite, când nu are timp nici măcar să se gândească la ceva. Iar în palatul Langenhorst (așa trebuia să-i spună casei), lui Karl îi rămânea într-adevăr puțin timp pentru gândit.

La ora șase dimineața începea goana. Tot ce spusese domnul Iohann acolo, în camera privighetorii, când a intrat întâia oară în casă, de la curățatul pantofilor, hainelor, argintăriei, pipelor, până la îngrijirea florilor din seră, toate acestea, și multe altele pe deasupra, el, Karl, trebuia să le facă. Și deseori îndeplinirea acestor servicii se prelungea până noaptea târziu. Dacă aveai musafiri, de pildă – și asta se întâmpla foarte des – nu se putea culca, deoarece privighetoarea dorea să servească el țiğările și trabucurile. Domnului baron îi era indiferent cine

servește, băiatul sau domnul Iohann, dar baroneasa avea „gusturi artistice”. După cum se exprima adeseori, e mult mai elegant ca țigările să fie servite de micul groom. De aceea, uneori pe bietul Karl îl apucau orele două și trei din noapte, iar a doua zi la șase trebuia să fie în picioare.

Cel mai mult îi plăcea lui Karl când ieșeau cu mașina. Buickul elegant gonea prin oraș, iar ochii însetați ai lui Karl aveau totdeauna ceva nou de văzut. Singura grijă, atunci, era să nu întâlnească vreun cunoscut din casa de pe Ilsestrasse. Dacă s-ar întâlni cu Helmut, Franz sau Liza, n-ar fi chiar atât de rău. I-ar fi nițel rușine, fiindcă n-ar avea cum să le explice, dar Karl are întotdeauna pregătit în buzunar un bilețel pe care scrisese adresa. Atât. Nimic altceva. Ca să-l poată arunca din mașină, dacă întâlnește pe vrulul din cei trei, a înfășurat în bilețel o bucată de plumb.

Dar Karl nu se întâlnește cu niciunul din vechii săi prieteni. Și-i era atât de dor de-o vorbă bună! Privighetoarea se purta, ce-i drept, frumos cu el, dar tocmai acest lucru îl scârbea cel mai mult, căci ea se purta tot atât de drăguț, ba chiar mai drăguț cu Miki,

acel vierme de câine nesuferit, cu părul lung, mățos. Când îl ținea pe Miki în brațe, în mașină, primeau amândoi câte o bomboană, mai întâi Miki, apoi el. Deopotrivă. Lui Karl îi plăceau tare mult bomboanele. Ce-ar mai scuipa-o însă din gură dacă ar avea cum! Fiindcă i-a fost zvârlită ca unui câine.

Mai era, firește, și mătușa Maria în casă. Aceasta îl iubea într-adevăr și-i era milă de el. Karl simțea acest lucru. Altfel nici n-ar fi rezistat. Dar n-o vedea toată ziua aproape de loc. Numai atunci când ajuta la bucătărie. Karl făcea cu cea mai mare plăcere acest lucru, dar tot nu putea să-i spună niciun cuvânt, fiindcă întotdeauna mai era cineva acolo.

Seara însă, înainte de culcare, era atât de bine! Atunci, mătușa Maria se apropie pentru puțin de culcușul lui (i-l așternea în colț, lângă dulap, pe o canapea), se așeza lângă el și-i lua mâna într-ale ei. Dar nici atunci nu prea avea chef de vorbă. De cele mai multe ori părea foarte obosită și tristă. Stătea aplecată, cu ochii pironiți în gol. Cute adânci se formaseră pe fața ei de păpușă ștrengară. Asta îl durea mult pe Karl. Adormea totuși foarte repede. Era

atât de obosit!

Un lucru însă nu uita să facă niciodată: înainte de a se urca în pat, îl scotea pe Hopa-Mitică din sertarul de jos al dulapului, unde-și ținea lucrurile. Se uita puțin la micul combatant al Frontului Roșu și-i asculta clinchetul.

Când auzea pașii mătușii Maria, vâra repede omulețul sub pernă. Știa că nu se cuvine ca un băiat de zece ani să mai umble cu jucării. Dar el nici nu se juca! Numai că-i amintea de mama, care-i dăruise jucăria, și de odăița lor, unde se juca odinioară.

Karl se obișnuise cu noua lui viață. Stăpânul casei rămăsese totuși pentru el o enigmă. În fiecare zi se gândea plin de curiozitate și neliniște... la baronul Langenhorst. îl vedea foarte rar. Karl avea treburi în toată casa. Trecea în fiecare zi prin toate camerele și cunoștea toate ungherele. Ba cunoștea și obiceiurile celor din casă. La orice oră putea să spună exact unde se găsesc și ce fac.

Numai despre baron nu știa nimic. Uneori îl simțea în spatele unei uși zăvorâte. Își dădea seama și când baronul nu era acasă. Atunci parcă toată casa

răsufă ușurată. Diminețile se prezenta la baron aghiotantul, un S.A.-ist palid și ciupit de vărsat, care nu saluta pe nimeni, nici măcar pe privighetoare. După ce sosea, se putea auzi dinăuntru țâcănitul unei mașini de scris. Mai veneau deseori conducători S.A. și S.S., și ofițeri. În astfel de ocazii, domnul Iohann servea coniac și țigări.

Baronul era înalt, uscățiv și avea fața parcă sculptată în piatră. Umbla cu pași mari, militărești. Dar Karl nu l-a auzit niciodată vorbind și tocmai acest lucru îl neliniștea. Oare cum i-o fi glasul?

Baronul nu-l băga în seamă. De altfel nici la privighetoare nu se prea uita, nici la domnul Iohann. Întotdeauna privea pe deasupra capetelor, iar oamenii se fereau din calea lui ca din fața unei mașini. Altfel i-ar fi strivit pur și simplu.

Baronul avea o mașină mare, un Horch, vopsită cu lac negru. Mașina era puternică, dar scundă, ca mașinile de curse. Și șoferul purta uniformă. Karl n-a avut ocazia să vorbească niciodată cu el. Când baronul ieșea cu mașina, domnul aghiotant îl însoțea totdeauna.

Odată, aghiotantul s-a îmbolnăvit, iar Karl a fost trimis cu niște scrisori la poștă. Aproape toate plicurile purtau acest antet:

PARTIDUL MUNCITORESC NAȚIONAL-SOCIALIST GERMAN CONDUCEREA SECTORULUI BERLIN

„Ce măgărie! gândi în sinea lui Karl. Mai au obrăznicia să-i spună partid muncitoresc!”

N-avea altceva de făcut decât să pună scrisorile la cutie. Totuși, s-a frământat tot drumul. N-ar fi oare mai bine să le ardă? Doar treaba pe care o face acum nu-i totuna cu frecatul clanțelor de la uși. Acum face un serviciu naziștilor, dușmanilor de moarte, îi servește pe asupritorii, pe ucigașii muncitorilor! Văzuse doar cum îi chinuiseră pe cei patru muncitori din pivniță!

Karl puse totuși scrisorile la cutie, fiindcă își dădu seama că lucrul poate fi descoperit și în felul acesta se trădează și pe el, și pe mătușa Maria.

Dar avea conștiința încărcată. Acasă, povara de pe suflet i se păru și mai apăsătoare. Merse îngândurat la fereastra deschisă a bucătăriei și privi

afară. Schelele erau atât de aproape, încât de pe pervazul ferestrei se putea pune piciorul direct pe platformă. Doi zidari, în fața lui, tocmai mestecau mortar.

Karl privea trist și cu jind. Erau mânjiți din creștet până în tălpi cu var și vopsele. Dar cât de dragi îi erau! Cu câtă plăcere ar fi schimbat livreaua pestriță, caraghioasă, cu această haină de muncitor cinstit!

Tocmai când gândea acestea, un muncitor îl zări și făcu o strâmbătură ironică:

— Ia te uită prințișorul, se adresă tovarășului său.

Uite la el!

Celălalt îl măsură cu o privire rece, disprețuitoare, și în timp ce-și ștergea sudoarea de pe frunte, îl întrebă pe Karl:

— Ia zi, pițigoiu! Stai pe flașnetă și tragi cu ciocul bilețele, ori te ții închis în colivie, ca pe maimuțe?

Karl sări de la fereastră, ca împuns cu un ac în inimă. Se sprijini de perete și ochii i se umplură de

lacrimi. Și toate, numai din cauza acestui costum de măscărici, pe care trebuia să-l poarte! Ce nedrepti erau cu el! Și nu putea să le spună nici cine este, nici cum a ajuns aici.

De-ar fi știut ei cine e mama lui, nu i-ar fi vorbit așa! Dar trebuia să tacă.

— Karl, fuga la mașină! se auzi suspinul domnului Iohann. Doamna baroneasă vrea să se plimbe.

CAPITOLUL ZECE

În care e vorba despre un cap atârnat în cui și despre ochii sclipitori ai celor mai sălbatice animale.

Într-o seară era sindrofie mare la familia Langenhorst. Mătușa Maria bombănea că trebuia să pregătească atâtea, încât n-avea timp nici să răsuflă, iar fata pe care i-o aduseseră de ajutor (fără plată) – dintr-o școală de menaj – mai mult strica decât ajuta.

Și domnișoara Lisbeth avea multă bătaie de cap, dar ei nu-i părea rău, fiindcă îi plăcea tare mult societatea. În castelul Langenhorst din Pomerania, stăpânii dădeau serate mult mai mari. Ochii îi străluceau. Zbura ca un graur în jurul cuibului. Să-i

știe pe oaspeți mulțumiți și sătui și se va simți și ea sătulă și mulțumită. Rochia nouă de seară a baronesei o făcea îndeosebi fericită, încă de la probe numai despre ea povestea.

Era mulțumit și domnul Iohann. Îngândurat, parcurgea lista invitaților și calcula cam cât bacșiș o să primească. Karl era și el mai hărțuit ca de obicei. Cu toate acestea, n-avea nimic împotriva seratei, fiindcă ardea de curiozitate. Și-apoi, puțină zmeură de la gheață sau tort tot o să-i pice și lui, deși domnișoara Lisbeth ținea de obicei totul sub cheie. Avea grijă mătușa Maria să-i pună deoparte câte ceva bun și lui Karl!

Pentru această serată fuseseră angajați încă doi lachei și trei ospătari. Ospătarii nu-i plăcură domnului Iohann. Cu atât mai mult i-au plăcut însă lui Karl. Domnul Iohann nu avea nimic de obiectat împotriva lor. Nu rosteau niciun cuvânt neîngăduit și lucrau ireproșabil. Dar domnul Iohann găsea în privirile lor ceva obraznic și erau în general cam suspecti. N-o fi cumva comuniști? Karl avu senzația că, odată cu venirea acestora, un suflu nou străbătu castelul

Langenhorst.

Lucrul acesta era o consecință a privirii lor, dar și a ținutei lor firești. Chiar când se înclinau, n-o făceau cu smerenie și îngrijorare, cum obișnuia să se încline domnul Iohann în fața stăpânilor. Apoi în felul în care cercetau obiectele din casă era un interes plin de dușmănie și neîncredere. Karl le zâmbi de câteva ori și își tot făcea de lucru în preajma lor, dar ei nici nu-l luau în seamă.

Când soseau invitați, Karl trebuia să le deschidă ușa.

Oaspeții îi zâmbeau prietenos. Unii îl întrebau chiar cum îl cheamă. Domnul Iohann se uita chiondorâș la el, cu invidie, și într-o clipă de răgaz suspină:

— Bacșișul care-l primești mi-l dai mie. Îți voi lua ceva... Copiii n-au ce face cu banii. E interzis!

Era trecut de unsprezece când terminară cu masa. Karl făcu socoteala că lui și mamei le-ar fi ajuns mai mult de două luni mâncarea servită aici la o singură masă. Mătușa Maria stătea la masa din bucătărie, cu farfuria în față și cu furculița în mână,

dar nu mânca. Era atât de istovită, încât nicio înghițitură nu-i aluneca pe gât.

În sfârșit, îl trimiseră pe Karl cu țigările și trabucurile în salonul cel mare, de lângă seră. Ducea pe o tavă mare, de aramă, trei feluri de țigări și trabucuri, un cuțitaș pentru tăiat trabucurile și o luminare aprinsă.

Când intra, rămase cu gura căscată. Vedeă în fiecare zi salonul cel mare. Doar pe-aici trecea spre seră să stropească plantele. Dar acest lucru se întâmpla întotdeauna dimineața. Mobilele erau învelite în huse și luminile nu ardeau. Acum, totul părea altfel. Câtă lumină! Totul strălucea și sclipea. Candelabrul lucea ca soarele și din fiecare colț luminau alte becuri.

Și-apoi muzica... Ce frumoasă muzică! Cântau trei domni, unul la pian, altul la vioară și al treilea la un violoncel mare. Toți trei purtau fracuri negre și gulere albe; erau îmbrăcați mai frumos decât ceilalți, dar Karl nu-i văzuse la garderobă. Să fi venit pe scara din dos?

Cei trei muzicanți aveau o figură foarte serioasă,

chiar posomorâtă. Iar deasupra pianului, pe perete, atârna un cap de om, de care Karl se speria întotdeauna puțin. „Or fi retezat capul vreunui comunist și l-au agățat aici!” s-a gândit Karl când l-a văzut întâia oară. Gândul acesta îl urmărea mereu, deși domnișoara Lisbeth îi explicase că e masca mortuară a lui Beethoven, care a fost un mare muzician, și că l-au agățat pe perete pentru că e mai artistic. Acum, în lumina orbitoare, Beethoven avea cearcăne negre sub ochi și privea încruntat în jos, la distinsa societate. Capul alb, reflectat în luciul negru al pianului ca într-un fund întunecat de fântână, părea că trăiește și suferă.

În salon erau vreo treizeci de doamne și domni, la fel de eleganți ca păpușile expuse în vitrina mare a magazinului de modă. Bărbații purtau smochinguri negre sau uniforme bogate în fireturi, cu medalii strălucitoare prinse pe piept sau la butonieră. Să-i iei și să-i agăți în pomul de iarnă, nu altceva!

Doamnele aveau niște rochii decoltate, cu spatele gol până la mijloc. „Parc-ar fi la ștrand, reflectă Karl. Când vor merge să se culce, se vor îmbrăca în cămăși

de noapte, în loc să se dezbrace”.

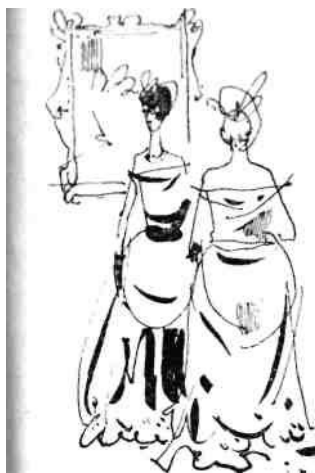
Toți stăteau liniștiți și ascultau muzica. Domnișoara Lisbeth împingea fără zgomot prin salon măsuța rulantă cu cristal și împărțea zâmbind parfeul de zmeură. „O să vă lingeți și degetele, gândi Karl. Mătușa Maria l-a făcut!”

Pășind în urma ei, domnul Iohann turna șampanie în niște pahare cu picior înalt, care aveau în ele câte un fir de pai.

— Servește întâi pe baroneasă, în seră! îi șopti lui Karl în treacăt.

Dar ca să ajungă acolo trebuia să se strecoare cu luminarea aprinsă prin salonul ticsit de lume. Se simțea de parcă ar fi trebuit să meargă pe o frânghie întinsă; executând un număr de acrobație.

Karl respiră adânc și, în sfârșit, se hotărî. Toate privirile se îndreptară spre el. Domnișoara Lisbeth îi poruncise să zâmbească, pentru ca făcea gropițe în obraji și baroneasa observase că-i stă bine. Dar acum îi era cu neputință să schițeze măcar un zâmbet. Picioarele

Îi tremurau și se temea să nu se împiedice.
Luminarea aprinsă se legăna primejdios pe tavă.

În sfârșit ajunse în seră. Privighetoarea ședea acolo pe o mică sofa de mătase galbenă, sub un palmier cu frunze mirositoare. Picior peste picior și

lăsată mult pe spate, părea mai mult culcată. Ținea paharul cu șampanie în mână, în gură cu firul de pai, și privea visătoare la tavan. „Ca o înghețată pe jumătate topită”, gândi Karl.

Lângă ea ședea domnul pe care-l lua de obicei cu ea în mașină. Era un tânăr palid, slab, purta uniformă nazistă și vorbea foarte puțin. Privea tăcut picioarele roz-mătăsoase ale privighetorii. Baroneasa, în schimb, vorbea fără întrerupere, ca întotdeauna.

— Cât de maiestuos se revarsă această melodie! auzi? șopti ea. Tragedia sufletului solitar... și sorbi din nou prin firul de pai.

Tânărul, care avea gene foarte lungi, negre, luă o țigară de pe tavă. Karl aștepta tăcut ca să se servească și privighetoarea. Baroneasa însă, fără să desprindă privirea din tavan, apucă mâna tânărului și suspină visătoare:

— Aud vuietul eternității.

După ce-și aprinse țigara la lumânare, tânărul îi făcu semn lui Karl să plece.

Karl trecu de la un grup la altul. Toți ședeau pe lângă niște măsuțe scunde, cu parfeul de zmeură și

șampania în față, și se prefăceau că ascultă muzica. Pe pereți atârnavă portretele unor conți și ale unor baroni bătrâni, iar din loc în loc – arme vechi. Când trecu pe lângă un paloș mare, Karl gândi: „Cu ăsta i-or fi tăiat capul bietului Beethoven?”

Lângă a doua fereastră, pe un pedestal de bronz, se aflau trei ghiulele. „Ghiulele adevărate, din timpul războiului, îi explicase domnul Iohann. Le-a adus domnul baron, care a fost general”. Ghiulelele, cu focoasele scoase, serveau drept vase de flori. În seara aceea se răsfirau din ele trandafiri frumoși, galbeni.

Un general gras tocmai se aplecase deasupra florilor, să le miroasă. Își vârâse fața buhăită, congestionată, printre trandafiri, respira adânc, cu ochii închiși de plăcere, în același timp mângâia cu tandrețe ghiulelele cu palmele lui unsuroase.

Dar unde-i domnul baron? Karl nu-l văzuse toată seara. Și doar era acasă, Karl simțea aceasta.

Trecu în fumoar, deși nu-i servise pe toți din salon cu țigări. Poate va da totuși peste domnul baron!

Karl intra foarte rar în fumoar. Nu prea avea treabă acolo și nici nu-i plăcea atmosfera de gheață

dinăuntru, în fumoar avea într-adevăr de ce să se îngrozească.

Pereții erau acoperiți cu plăci de lemn fumuriu și ferestrele aveau geamuri sobru colorate, așa încât în această cameră era întuneric și-n timpul zilei. O masă mare de lemn maro-ruginiu, înconjurată de fotolii sculptate, de aceeași culoare, ocupa mijlocul camerei, iar pe lângă pereți erau așezate bănci sculptate, asemănătoare.

De-a lungul unui perete erau niște dulapuri deschise, pline cu pipe. Pipe sculptate în fel și chip, mai lungi ori mai scurte. Câte una, înnegrită de fum, strălucea ca marmura neagră.

Deasupra ușii atârnav din tavan niște coarne uriașe, cât Karl de lungi. Ferecate în fier forjat și argint, serveau drept candelabre. Acestea dădeau toată lumina din încăpere.

Pe celălalt perete atârnav piei de animale. Pieile animalelor sălbatice vâdate de baron în Africa și în Asia. „Căci domnul baron a fost ofițer în Africa Orientală Germană² – povestea domnul Iohann – și-

² Veche colonie germană dinaintea primului război

afară de asta și-un vânător renumit!”

Erau și aici arme. Dar Karl se temea cel mai mult de aceste fiare sălbatice, cele mai sălbatice din câte există pe pământ: un tigru enorm, o panteră, un leopard, un jaguar, un lup, o pisică sălbatică, un urs și o leoaică. Atârnav pe perete cu capul în jos și cu picioarele desfăcute în sus. Toate țineau gura întredeschisă, rânjind cu colții lor albi, iar ochii de sticlă sclipeau fioros, ca vii, de parcă s-ar fi pregătit să muște pe cei ce treceau prin preajmă. Ba altă dată, când Karl se uitase din ușă la ele, avu impresia că le aude cum urlă fără glas. Toate aceste fiare fuseseră vâdate de baron. Doar capul împăiat și pielea mai rămăsese din ele, dar Karl n-ar fi vrut de loc să rămână singur cu ele.

Camera era plină de musafiri. Dar domnul baron nu era nici aici, observă numaidecât Karl; atunci unde ar putea fi? Ședeau toți în jurul unei mese mari, rotunde. Numai un bărbat de vreo patruzeci de ani, un truppenführer nazist, ședea într-un fotoliu mai deoparte, lângă perete, chiar sub capul tigrlui.

mondial. (n.r.)

Pe masă, la mijloc, trona o sticlă mare cu coniac, iar comesenii aveau fiecare în față câte un păhăruț și o farfurioară de saleuri cu brânză și migdale sărate. Toți fumau. În aer pluteau nori deși, să-i tai cu cuțitul. Din când în când, câte o față dispărea îndărătul lor.

Era atâta liniște în cameră, încât se putea auzi muzica din salonul cel mare. Toți îl ascultau pe un S.S.-ist, care tocmai își întrerupsese povestirea, să soarbă o înghițitură de coniac:

— Și? Ce-a mai fost pe urmă? întrebă de lângă el un tânăr licean cam de vreo șaptesprezece ani. Tânărul avea tenul gras, de o paloare bolnăvicioasă și plin de coșuri, iar ochii îi erau albastru spălăcit.

— Și pe urmă? repetă el nerăbdător, cu gura întredeschisă și buzele umede. Glasul tânărului tremura de emoție. Dar S.S.-istul își șterse mai întâi gura cu o batistă, tuși și-și umplu din nou paharul. Numai după aceea privi în jur plin de sine, gata să continue povestirea.

Cele trei doamne și domnii în civil din jurul mesei așteptau și ei curioși. De partea cealaltă a S.S.-istului care povestea, un alt tânăr în uniformă S.A. avea

probabil ceva pe suflet, căci tot timpul privea tăcut tăblia mesei.

— Pe urmă? repetă S.S.-istul, sprijinindu-și amândouă coatele de masă. Avea fața ca aluatul, iar sub ochi cearcăne vinete.

Karl ajunsese cu tava la masă. Atunci începu cel mai îngrozitor lucru din seara aceea.

— Pe urmă... - își continuă S.S.-istul povestirea - banditul a început să cânte. Cânta... Internaționala!

Karl se cutremură. A auzit bine? Privi în podea, de teamă să nu se trădeze.

— „Termină!” zic eu. Dar banditul cânta mai departe. Pleosc! îi ating una!... S.S.-istul schiță o lovitură cu dosul palmei în aer.

Karl simți broboane de sudoare rece pe spinare. Luminarea se clătina pe tavă. „E cu siguranță unul dintre cei pe care i-am văzut jos, în pivniță 1 Bestie cu chip de om!” Nu ridică ochii de teamă că-i va zvârli tava în obrazul de aluat! Trebuie să se stăpânească, altfel se va sfârși și cu mătușa Maria și poate, odată cu ea, și cu mulți alții.

Karl nu îndrăzni să-și ridice ochii plini de văpăi

spre omul acela. Dar își aruncă privirea spre ceilalți. Ei ce spun? Cum pot să asculte atât de liniștiți? Ce fel de oameni sunt ăștia?! Cu fețele curioase, cu capetele învăluite în fumul de țigară, stau în jurul mesei întunecate și-i sorb S.S.-istului vorbele din gură!

Iată și cele trei femei, cât de însetate își întind gâtul. Se înfioară, e adevărat, dar de plăcere. Un grăsun chel, în smoching, clătină din cap ca un unchi inimos pus în fața unei năzbâtii de-a copiilor.

Karl se uită la tânărul în uniformă S.A., din dreapta povestitorului. Acest tânăr cu fața suptă și cu ochii mari, negri, aprinși parcă de febră, descoperise parcă pe masă ceva ce nu putea fi văzut de ceilalți.

Câteva mâini se întinseră după țigări. Karl abia observă. Nu îndrăznea să se miște din loc. Îi era teamă să nu cadă. Auzi astfel mai departe povestirea S.S.-istului, înăbușit, ca venită dintr-un butoi:

— A scuiat de îndată doi dinți. Dar banditul tot mai cânta! „Taci îi strig. Nu vrei?” Și-i răsucesc mâna.

Trosc! I se rupsesse osul la încheietură. Dar banditul tot mai cânta.

Karl își lăsă capul în jos și se sprijini de spătarul

unui scaun, să nu scape din mâini tava cu luminarea aprinsă.

Auzea respirația surescitată a femeilor, îl vedea pe elev cum înghite în sec de emoție.

— Ei, nu! exclamă chelul, cu o dezaprobare plină de bunăvoință.

Karl îl privi iarăși pe tânărul S.A.-ist. Cu ochii negri aprinși, tot mai larg căscați, acesta fixa ca paralizat un punct din fața lui.

S.S.-istul cu fața ca aluatul continuă.

— „Nu taci? îi spun. Încetează imediat!” Și-atunci am luat un pumn de pământ și i-am umplut gura...

Iarăși liniște.

— Uite-așa l-am făcut să tacă! își termină el povestirea râzând și întinse mâna după pahar. Bău, își șterse satisfăcut gura cu batista și turnă din nou. Liniște deplină. Se auzea muzica din salonul cel mare.

Deodată începu să vorbească tânărul cu ochii negri, în uniformă de S.A.; vorbea fără să se clinească din loc și fără să-și ridice privirea de pe masă.

— Ba n-a tăcut! spuse el încet, dar deslușit. Cât mai avea viață în el a continuat să cânte.

Toți se întoarseră uimiți. Dărele de fum se legănau în aer.

— Ce spui? Cine a continuat să cânte? întrebă S.S.-istul cu fața ca aluatul și colțul gurii i se crispa violent.

— Omul căruia i-am astupat gura cu pământ. Se vedea în ochii lui că tot mai cântă, răspunse tânărul.

— Ha-ha-ha-ha! Ce tot trăncănești? râse S.S.-istul acru și cată cu coada ochiului spre truppenführerul S.S., așteptând parcă instrucțiuni din partea acestuia.

Și ceilalți își întoarseră capul într-acolo.

Tânărul S.A.-ist continua să fixeze un punct întunecat pe masă. Iar truppenführerul S.S. mai în vârstă, care ședea sub capul de tigru, părea absent. Sta cu pleoapele lăsate, încât nu i se puteau vedea ochii. Dar deodată, cu un gest scurt, hotărât, aruncă mukul de țigară în scrumieră și, întorcându-se spre S.A.-ist, zise:

— Se vede, tinere, că ai nervii slabi. Nu ți-ar strica un concediu la sanatoriu!

Rostise aceste cuvinte calm și tărăgănat. Glasul lui era însă rece și tăios ca o lamă de cuțit.

— Ha-ha-ha-ha, râse iarăși pe înfundate S.S.-istul cu mutra de aluat. Îi turnă coniac tânărului din S.A. și-i vârî paharul sub nas.

— Bea, camarade! Când ai nervi slabi, coniacul îți face bine!

Dar tânărul nu se clinti.

Karl se ținea cu putere de spătarul scaunului. Spre norocul lui, nimeni nu-i dădea vreo atenție. Pe spinare îi șiroia sudoarea. Simțea că se petrece ceva aici. Ceva groaznic, deși nu se vedea și nu se auzea încă nimic.

— Groom! răsună deodată vocea tăioasă și rece a truppenführerului de sub capul de tigru.

Karl trebui să se îndrepte într-acolo, cu tava și luminarea aprinsă. Capul de tigru... Mai mult de șase metri... Și luminarea sta cât pe ce să se răstoarne.

Porni cu ochii în podea. Iată genunchii truppenführerului. Ajunsese deci până la acesta. O mână mare, roșie, împodobită cu un inel gros cu pecete, se întinse după o țigară. Alegea. Pe urmă simți că omul se apleacă să-și aprindă țigara de foi. Luminarea se clătină.

— Ține-o dreaptă, șuieră la urechea lui Karl vocea tăioasă, rece.

Și în clipa următoare, mâna mare, roșie, prinse brațul băiatului într-o strânsoare de oțel, încât acesta scoase un geamăt de durere și își ridică privirea.

Fața truppenführerului era aproape, căci tocmai își aprindea țigara de foi la flacăra lumânării. Dar nu se uita la țigara de foi, ci în ochii lui Karl. Avea niște ochi de un verde închis și în ei se reflectau pâlpăirile flăcării.

Un fior de gheață îl trecu pe Karl. Ar fi vrut să se retragă. Dar strânsoarea de oțel îl ținea pe loc. Și ochii aceștia scânteietori erau atât de aproape de el! Și parcă se apropiau din ce în ce.

Karl simți că i se înmoaie genunchii. „Acum cad grămadă!” gândi.

În clipa „ce-a se auzi un zgomot dinspre masa rotundă. Truppenführerul își aruncă privirea într-acolo și-i dădu drumul lui Karl. Ce s-a întâmplat?

Tânărul cu ochii negri, aprinși, în uniformă de S.A., se ridicase brusc în picioare, cu o mișcare atât de repezită, încât răsturnase pahărelul plin din fața lui.

Păhărelul se rostogoli și căzu fără zgomot pe covor, iar coniacul, făcându-și drum spre marginea mesei, începu să curgă.

Karl se retrase. Trecu pe lângă capetele fiarelor sălbatice. Lumina lumânării se reflecta în ochii de sticlă ai leopardului, ai jaguarului și ai celorlalte fiare, care își arătau colții în urma lui.

Tânărul cu ochi adânci, arzători, se mai ținea strâns de marginea mesei. Toți îl priveau consternați. Avea și acum ochii pironiți asupra unui punct de pe masă. În sfârșit șopti, abia perceptibil:

— Da.

Și ridicând brusc capul, se întoarse și se îndreptă spre ușă. Mergea țeapăn, încât abia se putea observa că se clatină.

— Rămâi aici, tinere! strigă după el truppenführerul. Cuvintele răsunară ca o comandă severă.

Tânărul pășea însă înainte, fără a-și întoarce capul.

Truppenführerul sări în picioare și strigă:

— Stai!

Comanda răsună ca o plesnitură de bici.

Dar tânărul nu se opri. Trecu pe lângă Karl și părăsi camera.

În camera de fumat se așternu o liniște apăsătoare. Toți rămăseseră cu respirația tăiată. O asemenea nesupunere! O încălcare fățișă a disciplinei. Sunetele muzicii din salonul cel mare păreau mai stinse.

Karl se lipi de pervazul ușii. Aproape că atinse mâna tânărului din S.A., care trecu pe lângă el. Acest tânăr cu ochi adânci, arzători nu mai voia să fie alături de aceste fiare! „Vrea poate să treacă de partea noastră și să ne ajute? Oh, de ce s-o fi trădat!”

Între timp, S.S.-istul cu fața ca aluatul, care povestise întâmplarea, se ridică de la masă și se opri în fața truppenführerului.

Acesta tocmai își aprindea din nou țigara de foi, care se stinsese. În timp ce scotea rotocoale de fum, zise domol:

— Du-te și liniștește-l pe tânărul nostru camarad.

În același timp însă, îi făcu S.S.-istului un semn. Iar Karl, surprinzând acest gest, îngheță, căci înțelese

semnificația lui deosebită. Simți în gură un gust amar.

S.S.-istul cu fața ca aluatul părăsi camera cu pași repezi, grăbit să execute ordinul truppenführerului... în ușa salonului mare se opri pentru o clipă și se uită în stânga, în dreapta. îl căuta probabil pe tânărul cu ochi întunecați. Din ușa camerei de fumat, Karl mai văzu că S.S.-istul cu fața ca aluatul își descheie buzunarul de la spate, în care își ținea pistolul.

Dinăuntru, elevul voia să dea buzna afară. Era curios. Truppenführerul îl reținu cu o singură mișcare a mâinii.

— Rămâi aici 1 spuse cu voce liniștită. N-ai ce căuta afară!

Femeile se priveau una pe alta în tăcere, strângând înfiorate din umeri.

Grăsunul cel chel, în smoching, dădea din cap a dezaprobare.

— Nemaipomenit! îi spuse nervos truppenführerului care tocmai se apropia cu fața zâmbitoare. Nemaipomenit! auzi! Câtă indisciplină!

— Fii liniștit, răspunse zâmbind truppenführerul. Nu admitem niciun fel de răzvrătire în rândurile

noastre.

Și luându-l de braț pe grăsunul în smoching îl întrebă:

Ce spui, directore, de scăderea acțiunilor la bursa din Amsterdam?

În clipa aceea, Karl auzi dinspre sală un zgomot ciudat. Ieși. Coridorul cel lung era gol, toate ușile închise. „Unde o fi baronul?” îi trecu prin minte. Baronul trebuie să știe tot. Baronul face toate acestea. Baronul ordonă aici tuturor.

Karl auzi deodată pași repezi în spatele lui. Se întoarse. Domnul aghiotant și doi S.A.-iști negradați, pe care nu-i văzuse printre invitați, se apropiau în fugă.

Karl se lipi de perete. Lumânarea se stinsese. Cei trei bărbați trecură în fugă pe lângă el, fără să-i dea vreo atenție. Fugeau spre scara din fund. Ce se întâmplă acolo?

Se simți ispitit să-i urmeze.

Scara din fund era foarte puțin luminată. Nu văzu pe nimeni acolo. Unde sunt cei doi lachei? Dar ospătarii? Unde-i domnul Iohann și domnișoara

Lisbeth? Parcă au intrat toți în pământ.

Geamurile scării din fund sunt vopsite. Dar dacă îți lipești nasul de sticlă, poți vedea totuși ceva.

Karl se uită pe furiș în grădina scufundată în întuneric. Zări mai multe umbre lângă un tufiș. Erau vreo cinci inși. Unul e trântit jos, se luptă cu mâinile și cu picioarele. Ceilalți îl târăsc mai departe. „El e! Tânărul cu ochi negri și aprinși!” gândi Karl. Vor să-l omoare fiindcă nu mai vrea să meargă cu naziștii!

— Karl! se auzi chemat de o voce groasă de bărbat.

De spaimă, inima i se opri în loc. Nu mai auzise niciodată această voce. Știa totuși a cui este.

Sus, pe ultima treaptă a scării, stătea baronul, în smoching negru; părea cât un arbore de înalt.

— Ce cauți aici? întrebă aceeași voce gravă, de data aceasta ceva mai calm.

Cuvintele se rostogoleau totuși peste Karl ca niște bolovani. Ar fi vrut să fugă de la geam. Dar trebuia să treacă pe lângă baron. Făcu doi pași și se opri. Nu putu merge mai departe. Fața ca de piatră a baronului se aplecă asupra lui.

— Ei, ce-aștepti? se auzi vocea lui, puternică și dură.

„Această voce te înspăimântă mai mult decât ghearele și colții fiarelor cu ochi de sticlă”, gândi Karl. Și nu știa cum ar putea trece pe lângă baron. Văzu doar că-i cade de pe tavă luminarea stinsă. Vru s-o prindă, dar nu reuși. Luminarea se rostogoli pe trepte. Simți o amețeală și se prăbuși.

Când mătușa Maria l-a ridicat pe Karl, țigările și trabucurile fuseseră adunate. De aceasta avusese grijă domnul Iohann. Pe Karl însă îl lăsase să zacă pe jos. La urma urmei, asta nu era treaba lui.

Când mătușa Maria îl culcă pe Karl în patul lui, îi șopti la ureche:

— Karl, băiatul meu, dragul meu Karl, nu-ți pierde curajul!

CAPITOLUL UNSPREZECE

În care e vorba de niște plicuri misterioase.

Comisia de ajutor ajunge să ia o hotărâre foarte serioasă și Karl salvează viața mătușii Maria.

— Nemaipomenit! De unde au putut lua bandiții plicurile astea? Extraordinar! îți stă mintea-n loc!

Aceste cuvinte le rostise un funcționar al Gestapoului la chestura din Alexanderplatz, doar la câteva zile după serata organizată la baronul Langenhorst.

Înaltul funcționar al Gestapoului își șterse pentru a treia oară pince-nez-ul cu batista și, punându-l din nou, se uită, tot pentru a treia oară, la documentele din fața lui. Poate că citise totuși greșit.

Dar nu. Era limpede: manifeste comuniste în plicuri cu următorul antet tipărit:

PARTIDUL MUNCITORESC NAȚIONAL-SOCIALIST GERMAN CONDUCEREA SECTORULUI BERLIN.

Agentul din fața lui (cel care venise s-o aresteze pe mama lui Karl și care-l urmărise apoi pe el) zâmbea dulce-amar, ca întotdeauna.

— Nu, nu sunt false, domnule căpitan, spuse el încet. Hârtia e și ea originală, hârtie pentru scrisori oficiale.

Căpitanul izbi atât de puternic cu pumnul în masă, încât tocurile și creioanele săltară de la locul lor.

— Dar de unde le-au furat?!

Agentul își ridică umerii până la urechi.

— Nu știu. Noroc că am putut pune mâna pe aceste manifeste comuniste tocmai când erau strecurate în cazarma S.A.-ului. Nu uitați că cenzura noastră nu deschide scrisorile puse în astfel de plicuri.

Căpitanul izbi iarăși cu pumnul în masă și se ridică furios.

— Află neapărat de unde au procurat porcii de câini această hârtie! urlă ca un nebun, în timp ce se plimba înapoi și-ncolo.

— De necrezut! Un adevărat mister!

Și își șterse din nou pince-nez-ul.

— Am să aflu, zâmbi agentul. Voi cerceta peste tot. Puteți fi liniștit, domnule căpitan.

Dar domnul căpitan nu era liniștit de loc, iar nervozitatea lui se răsfârâse curând și asupra comisiei de ajutor din Ilsestrasse.

Cum? Ca urmare a nervozității căpitanului de la Gestapo, perchezițiile se intensificară. Cu prilejul unei percheziții au fost găsite la niște muncitori, în apropiere de Ilsestrasse, două mașini de multiplicat.

Acesta era motivul pentru care comisia de ajutor a fost convocată în ședință extraordinară.

— Ei, nu-i dăm drumul? întrebă în sfârșit Helmut.

— Prin urmare, încep Franz, cu jenă parcă, fără să-și ridice privirea... Prin urmare deschid ședința extraordinară a comisiei de ajutor. Lucrurile stau așa... Am creat un fond ca să-l putem ajuta pe Karl când vom da de urma lui. Casiera ține evidența. În schimb, pe Karl tot nu l-am găsit.

— Fiindcă n-am organizat căutarea, interveni Peterchen plin de reproș.

— Nu putem face nimic mai mult, continuă Franz. Dar, coborî el glasul, s-a ivit o situație mult mai urgentă. Tovarășii strâng bani pentru o mașină de multiplicat. Chiar tata îi păstrează... Săptămâna trecută, polițiștii au confiscat iar două. În tot cartierul nu mai există nicio mașină de multiplicat; nu se pot tipări manifeste... Și lipsesc încă bani... Asta-i situația.

Franz își lăsă și mai mult bărbia în piept.

— Să dăm și banii noștri pentru mașina de multiplicat, zise Liza încet, cu glasul plin de îngrijorare.

— Și dacă îl găsim pe Karl mâine dimineață?! strigă Peterchen. Atunci ce-i mai dăm?

— Doar ducem o acțiune și pentru alimente, răspunse Liza. Tot pentru Karl le strângem.

— Banii trebuie să-i dăm pentru mașina de multiplicat 1 rosti hotărât Helmut.

— Avem două mărci și cincisprezece pfenigi. Iată registrul și banii.

Liza așeză totul pe chiuvetă: banii și o coală de hârtie împăturită - „registrul”.

— Ia-i și pe-ăștia, zise Helmut adăugând cinci pfenigi...

Liza notă suma.

— Și cu alimentele cum stăm? întrebă Franz.

— Iată-le!

Liza goli în poală conținutul unui sac mic și curat, confecționat dintr-un șorț vechi.

— Numai de l-am găsi pe Karl. Că n-o să flămânzească el. Avem aici douăzeci și patru de nuci, șapte biscuiți, patru mere, o felie de salam de iarnă veritabil și trei bucăți de brânză în poleială. Pentru început ajunge.

— Dacă îl găsim pe Karl, fac rost de trei pâinișoare pe zi. Nicio grijă! spuse Helmut. Și-acum trebuie să plec. Am treabă.

Când Helmut ieși, Peterchen îl atinse pe Franz încet cu cotul. Franz îl privi și, cât era de supărat, tot zâmbi:

Peterchen se căznea să ascundă în palmă moneda de cinci pfenigi pe care Helmut o lăsase pe marginea chiuvetei.

Franz înțelese imediat despre ce este vorba. Peter „pusese deoparte” pentru Karl cei cinci pfenigi pe care-i dăduse adineauri Helmut în contul mașinii de multiplicat.

Trebuia lămurit băiatul. Dar Franz nu era dispus să-i țină acum o lungă predică. Pentru cinci pfenigi! Nu merita. Și-apoi... și lui i-ar fi părut rău să nu-i dea lui Karl, când l-or găsi, nici măcar o băncuță!

Karl își revenise după spaima din noaptea seratei. Dar nu mult după aceea i-a fost dat să trăiască o altă noapte, poate și mai agitată.

În seara aceea, Karl tocmai se dezbrăcase. Era trecut de zece. Stătea în cămașa de noapte pe

marginea patului și-o aștepta pe mătușa Maria, care mai avea treabă la bucătărie. Folosind acest prilej, Karl îl scoase pe Hopa-Mitică, să se joace puțin cu el și să-i mai audă clopoțelul. Asta îi amintea de mama lui și de odăița din Ilsestrasse. Când auzi pașii mătușii Maria, vârî iute jucăria sub pernă și se urcă în pat. Știa că nu-i stă bine unui băiat atât de mare să umble cu păpuși, chiar dacă păpușa e de oțel.

— Noapte bună, mătușă Maria! spuse Karl.

— Noapte bună, băiete! răspunse ea. Dar vocea îi era atât de obosită, încât atrase atenția lui Karl.

Mătușa Maria rămase câțva timp în mijlocul odăii, sub lampă, cu capul aplecat. Apoi se apropie încet de patul lui Karl. Se așeză lângă el greoi, respirând adânc, fără să-l privească.

Karl o pândea de sub pătură. îl cuprinse neliniștea. Mătușa Maria era obosită și tristă. Brațele îi atârnavă fără vlagă.

— Te-ai spălat ca lumea, Karl? îl întrebă după un timp, dar tot fără să-l privească.

— Da, mătușă Maria.

— Te-ai spălat și pe dinți? îl mai întrebă cu

aceeași voce stinsă.

— Da.

— Ei, atunci... dormi, băiete... dormi... dormi! Oftă iarăși adânc și păru că vrea să se ridice. Dar rămase mai departe pe marginea canapelei, cu capul aplecat și brațele atârând.

Lui Karl i se strânse inima. Ce-o fi având? Dar nu îndrăzni să întrebe nimic. În cele din urmă însă nu mai putu răbda:

— De ce ești tristă, mătușă Maria?

— Cum să nu fiu! oftă femeia. Nimic nu merge cum trebuie.

Karl își trase mâna și rosti cu greu:

— Ești tristă... pentru mama? și mâinile lui prinseră între ele degetele femeii.

— Pentru toți! suspină ea și dădu din cap. Dormi, fiule. Odihnește-te. Îți va fi dat să înduri mai multe decât noi, bătrânii... Ai nevoie de multă putere...

Karl nu pricepu la ce anume se gândea femeia. Niciodată n-o văzuse atât de abătută. Ce s-o fi întâmplat?

— Mătușă Maria, șopti după un timp, abia auzit.

Au prins-o pe mămica?

— Nu, Karl!

— Sigur?

— Sigur de tot! rosti mătușa Maria apăsător și privi atât de serios și sincer în ochii lui Karl, încât acesta o crezu.

— Și nici n-au bătut-o? mai întrebă totuși, ca să fie sigur.

— Doar ți-am spus că nu! Fii liniștit, fiule! și-l mângâie pe păr.

— Unde-i mama acum? întrebă în continuare.

— Asta nu știu. Dar e în siguranță. Hai, fii liniștit și dormi.

Mătușa Maria se ridică să plece. Dar Karl își întinse mâna după ea și n-o lăsă.

— Are ce să mănânce?

— Cum să nu! răspunse mătușa Maria cam nerăbdătoare. Apoi îl înveli.

— Are și pat? întrebă Karl de sub pătură.

Mătușa Maria se întoarse cu fața severă.

— Ea doarme de mult, iar tu tot mai trăncănești!
Noapte bună! Culcă-te!

— Noapte bună! răspunse Karl. Se întoarse cu fața la perete, își trase genunchii până la bărbie, cum obișnuia să doarmă, și închise ochii. De aceea nu văzu că mătușa Maria închide cu grijă obloanele ferestrelor. Apoi scoase din dulap un coș de rufe, pe care îl puse pe masă; încercă după aceea ușa, să vadă dacă e bine încuiată, și se înapoie la masă.

De pe fața ei dispăruse oboseala tristă de adineauri. Expresia feței îi era acum încordată, atentă și foarte hotărâtă.

Karl deschise ochii și-și scoase capul de sub pătură.

— Mătușă Maria! o chemă cu glas rugător.

— Ce mai vrei?! De ce nu dormi?

Vocea ei era aproape răstită. Veni totuși la patul lui Karl.

— Mătușă Maria, se rugă băiatul și-și întinse mâinile spre ea. Când am s-o văd pe mama?

Mătușa Maria se așeză iarăși, îi prinse mâinile și, foarte serioasă, se uită în ochii lui. Nu-i răspunse imediat. Cugetă pesemne ce să-i răspundă.

— Ascultă, Karl, începu după câțva timp. Cred că

ai s-o vezi în curând.

— E adevărat? se bucură Karl și se ridică în capul oaselor.

— Poate... chiar aici, în această casă. Dar ai grijă... n-ai voie s-o recunoști. Să te porți ca și cum ar fi o femeie străină pe care n-ai mai văzut-o vreodată. Ai înțeles? Dacă scapi un singur cuvânt sau te trădezi cu un singur gest sau privire, suntem pierduți. Toți! O vor închide și o vor chinui!

— Oh! gemu Karl.

— Așa stau lucrurile. Iar acum dormi imediat, altfel mă supăr.

Karl se întoarce cu spatele, își trase iarăși genunchii și închise ochii. „Am s-o revăd pe mama!” îi stăruia în minte. Iar când mătușa Maria îl înveli, i se păru că-l învelește chiar mama și adormi fericit.

Mătușa Maria se așează grăbită la masă, dornică parcă să recâștige timpul irosit. Ridică dintr-un gest capacul coșului. În coș însă nu erau rufe, cum își închipuise Karl, ci o mașină de multiplicat manifeste.

Mătușa Maria scoase mașina cu băgare de seamă; la fund se aflau plicuri și hârtie. Trase mai

multe coli, pe urmă le puse în plicuri. Pe plicuri sta scris: Partidul muncitoresc național-socialist german.

Când trase cea de-a cincea coală plicurile se isprăviră. Privi îngândurată spre ușă.

În clipa aceea, Karl se trezi. Cu ochii mici de somn se uită spre masă și sub becul din tavan i se păru că o vede pe mama lui. Stătea în fața mașinii de multiplicat, așa cum o văzuse de atâtea ori pe Ilsestrasse, până când, într-o zi, niște tovarăși au luat mașina într-un geamantan și au plecat. Spuneau că-i primejdios s-o mai lase acolo.

Karl se frecă la ochi, ca să vadă mai bine. Dar nu, nu era mama lui, ci mătușa Maria. Karl vru să închidă iarăși ochii, dar atunci văzu ceva ciudat.

Mătușa Maria își scoase pantofii, se apropie de ușă în vârful picioarelor și, lipindu-și urechea de ea, ascultă cu atenție. Pe urmă o deschise puțin, cu multă prudență, ascultă iarăși, o împinse încet-încet și-și scoase capul afară. Apoi se strecură în coridor și închise ușa în urma ei, fără cel mai mic zgomot.

Karl se ridică în pat. îi pierise somnul. Simțea că se întâmplă ceva neobișnuit și primejdios. Oare unde

s-o fi dus mătuşa Maria? Ce face?

Karl coborî din pat, se apropie de masă şi se uită la colile de hârtie şi la plicuri. Cunoştea aceste plicuri mari. Doar dusesese de atâtea ori poşta. Domnul baron are astfel de plicuri: „Partidul muncitoresc naţional-socialist german, conducerea sectorului Berlin”.

Scoase o coală şi începu să citească:

„Camarazi! Soldaţi din S.A! Cui îi slujiţi şi împotriva cui?Vreţi să fiţi unelte în mâinile fabricantilor, moşierilor şi bancherilor? Vreţi să loviţi în muncitorii exploataţi, asupriţi, înfometati? În fraţii voştri?...”

Faţa lui Karl ardea de emoţie. Deci asta făcea mătuşa Maria în timpul nopţii! Tipărea manifeste! Manifeste pentru soldaţii din S.A., induşi în eroare. Pentru ca aceştia să înţeleagă în sfârşit ce crimă săvârşesc! Mătuşa Maria nu se temea de baron. Unde s-o fi dus acum?! Totuşi e un act necugetat din partea ei să lase aici maşina şi scrisorile. Mama nu făcea niciodată aşa ceva.

Karl auzi deodată un zgomot pe coridor. Sări la uşă şi ascultă. Îşi dădea seama că orice zgomot putea

fi primejdios pentru mătușa Maria. Nimeni nu trebuie să se trezească. Nimeni să nu observe ce face mătușa Maria!

Deschise încet, încet, dar de cum crăpă ușa, o dâră de lumină se strecură de pe coridor. „Asta nu e bine”, gândi Karl. Ar trebui să stingă mai întâi lumina. Întrerupătorul e aici, lângă ușă. Răsuci butonul. Apoi privi afară pe furiș.

Vedea tot coridorul, fiindcă razele lunii străbăteau prin fereastră. Afară, un vânt vijelios mână norii prin fața lunii: umbre și lumini se urmăreau într-un joc fără astâmpăr pe pereți, cercevelele zăngăneau ușor.

Pe coridor se aliniau în lungul lor șir ușile albe, palid luminate. Unde s-o fi dus mătușa Maria? între uși, pe postamente negre, vase mari ședeau parcă de strajă. O pisică neagră străbătu coridorul de-a curmezișul.

Pisica se opri deodată, se uită la el și-și zbârli coada. Ochii îi sclipeau ca două luminări aprinse. Apoi dintr-un salt fu sus, pe un postament, și dispăru în spatele vasei.

Vaza se clătină puțin. Karl rămase cu respirația tăiată. Dacă răstoarnă vaza, totul e pierdut!

Vaza rămase neclintită. Dar afară, furtuna dezlănțuită producea un mare vacarm. Canatul unei ferestre scârțâia, zbatându-se să se smulgă din cârlig. Îi va trezi pe toți! Pesemne n-a fost bine închis.

Karl își auzi bătăile inimii. Tocmai când voia să fugă la fereastră s-o închidă bine, aceasta se deschise brusc și cu mare zgomot, iar perdelele albe fluturară pe coridor.

Prea târziu! Precis că s-a auzit în casă 1 Aha I În camera domnișoarei Lisbeth răsunau pași. Apoi cineva răsuci cheia în broască.

Băiatul trase ușa. Lăsă doar o crăpătură îngustă de tot, prin care să pândească. Domnișoara Lisbeth, numai în jupon și cu părul despletit, trecu pe lângă el, aprinse lumina și se îndreptă spre fereastră, ca s-o închidă. Sigur că după asta se va întoarce în camera ei. Atunci totul e salvat.

Dar domnișoara Lisbeth nu se grăbi să intre în cameră.

Se uită jur-împrejur cu neîncredere, ca și cum ar

fi mirosit ceva suspect, și trecu încet mai departe. Ajunse la ușa băii. Merse mai departe. Coridorul era luminat. Mătușa Maria nu se va putea întoarce fără să fie văzută. Dar unde o fi acum?

Mătușa Maria se afla în camera domnului baron. Tocmai trăsese sertarul din dreapta al biroului și scosese din el un teanc întreg de plicuri, când auzi zgomotul ferestrei deschise de vânt.

Împinse repede sertarul la loc, sări la ușă și ascultă. Observă prin gaura cheii că cineva aprinsese lumina pe coridor. Era domnișoara Lisbeth.

Mătușa Maria își încleșta dinții și-și strânse pumnii. Toți nervii, toți mușchii i se încordară. Stătea așa, nemișcată, în camera obscură și asculta. Auzi cum domnișoara Lisbeth se apropie de ușă și se oprește o clipă; probabil că a auzit ceva suspect.

Mătușa Maria știa că atâta timp cât omul respiră, nu e încă nimic pierdut. Dar trăia un moment de cumplită încercare. Era chestiune de viață și de moarte.

Când văzu că domnișoara Lisbeth i-a întors spatele și s-a oprit în fața ușii baronului, o idee îi

străfulgera lui Karl prin minte.

Încet, fără zgomot, ieși din camera mătușii Maria și prin spatele domnișoarei Lisbeth, ușor și repede, ca o pisică, se furișă până la ușa băii. Îngândurată, cu privirea ațintită pe ușa baronului, dincolo de care i se păruse că aude zgomot, domnișoara Lisbeth nu-l observă. Karl deschise ușa băii și o trânti cu zgomot, ca și cum ar fi ieșit în clipa aceea de acolo.

Domnișoara Lisbeth se întoarse îngrozită:

— Oh, tu erai?! zise. De ce faci atâta gălăgie, netotule? Deși-l ocăra, se vedea bine că-i mai liniștită. Ai să-i trezești pe stăpâni. Prostule! Du-te și te culcă imediat!

Karl, fără să-i pese că e certat, își văzu de drum. Nici când domnișoara Lisbeth îl ajunse din urmă și-i dădu brutal un pumn în spate Karl nu se supără; important era faptul că putea stinge lumina de pe coridor. Răsuci butonul, intră în camera lui și închise ușa. Așa! Acum o să poată și mătușa Maria să se întoarcă.

Karl se urcă repede în pat și închise ochii, prefăcându-se că doarme. Dar inima îi bătea tare.

Peste puțin timp auzi cum se deschide ușa. Mătușa Maria se întoarce în cameră.

Aprinse lumina. Apoi Karl o auzi șoptind:

— Bine că a stins lumina! Ce copil deștept! Ia te uită! A acoperit și mașina cu coșul. Bravo, băiete!

Minunat!

Karl simți cum îi crește inima de fericire și mândrie. Dar își ținea ochii strâns închiși.

După aceea, mătușa Maria veni încet lângă patul lui și șopti emoționată:

— Nu te mai prefăce, știu că nu dormi!

Și se așeză pe marginea patului.

— Se prefacă că doarme, repetă și, aplecându-se deasupra lui, îl sărută.

— Mătușă Maria! șopti Karl, cu fața îmbujorată.
A fost palpitant!

CAPITOLUL DOISPREZECE

În care Karl recunoaște o spălătoreasă, dar uită bomboanele de ciocolată în buzunar.

Karl își aștepta mama din clipa în care mătușa Maria îi spusese că are s-o vadă. A așteptat-o a doua zi. La fel și în toate zilele următoare! O aștepta, dar zadarnic! Poate mâine! Și așa, în fiecare seară se culca dezamăgit și trist în patul lui. Iarăși nimic! Dar poate mâine!

Înainte, cea mai plăcută distracție pentru Karl era să iasă cu privighetoarea la plimbare, cu mașina. Mai nutrea încă speranța că se va întâlni cu vechii săi prieteni. De aceea ținea mereu pregătită în buzunar adresa înfășurată pe o bucățică de plumb.

Dar acum îi venea greu să plece. De fiecare dată era mai îngrijorat, ca nu cumva mama să vină în lipsa

lui. De multe ori inventa cu mare şiretenie fel de fel de pretexte ca să poată rămâne acasă ori măcar să se întoarcă repede. Când se-ntorcea, primul lucru era s-o caute pe mătuşa Maria şi s-o întrebe:

— A fost?

Când băiatul intra gâfâind în bucătărie, mătuşa Maria ştia ce-are s-o întrebe. Bucătăreasa dădea atunci din cap negativ. Karl ofta uşurat. Deci n-a pierdut prilejul s-o vadă!

Din ziua în care a aflat că are s-o vadă pe mama lui, Karl strângea toate bomboanele de ciocolată pe care le primea de la privighetoare. Se prefăcea că are bomboană în gură şi că o suge. În realitate însă, bomboana dispăruse de mult în buzunarul lui. Câteodată, când privighetoarea era cu ochii pe el, trebuia să bage măcar de formă bomboana în gură, dar pe urmă o scotea, o ştergea bine şi o punea alături de celelalte. „Pentru mama nu-i nimic dacă am ținut puțin bomboana în gură!” se gândea el.

Era într-o dimineață de marți. Karl trebuia s-o însoțească pe privighetoare cu mașina. Tare era supărat! N-avea nicio scăpare. Tocmai terminase

treburile prin bucătărie, când domnul Iohann îl chemă în sufragerie să-i dea o cutie de țigări pentru baroneasă. Privighetoarea fuma atât de mult, încât se întâmpla adesea să i se termine țigările pe drum. Afară de asta, Karl mai primi o cutie cu piramidoane pentru cazul când pe stăpână ar apuca-o dureri de cap.

Karl își lăsase chipiul pe pervazul ferestrei, în bucătărie, așa că se întoarse să și-l ia. În fața ușii însă se opri. Auzi vocea domnișoarei Lisbeth în ușa dinspre coridor:

— Mătușă Maria, a venit spălătoreasă!

Dar Karl nu mai putu s-o vadă pe spălătoreasă, deoarece domnișoara Lisbeth trăsese ușa.

Spălătoreasă purta o pălărie rotundă, trasă adânc pe frunte. De sub pălărie priveau niște ochi frumoși, serioși și energici. Pe umeri avea o năframă în dungi și pe braț un coș.

— Bună ziua! salută ea încet și modest, dar cu o voce în care vibra un înțeles tainic.

Mătușă Maria, care mesteca tocmai în supă, ridică sprâncenele. Recunoscu imediat vocea Hedvigăi

Brunner. Dar nu se întoarce spre ea decât după un timp și zise cu indiferență:

— Va să zică noua spălătoreasă? Ai picat cam prost.

Așteaptă puțin, să-ți dau și eu cârpele de bucătărie...

Mătușa Maria mai trebăluie în jurul sobei de gătit, pe urmă trase oala la o parte de pe foc, își șterse mâinile și zise:

— Aș vrea să dau și eu la spălat câteva rufe de-ale mele. Se poate? Plătesc separat.

Și aruncă o privire scurtă, plină de înțeles, spre Hedviga Brunner.

— De ce să nu se poată. Cu plăcere! răspunse spălătoreasă cu fața neschimbată. Își lăsă doar genele, ceea ce însemna: am înțeles, sunt gata.

— Le aduc imediat, spuse mătușa Maria și ieși pe coridor. Când trecu pe lângă spălătoreasă, îi strânse mâna, fără să fie observată.

Domnișoara Lisbeth n-avea cum să vadă toate acestea, fiindcă tocmai răsturna pe ciment lada cu rufe murdare.

Mătușa Maria se duse repede în camera ei și zăvorî ușa. Apoi deschise dulapul, scoase de sub lenjerie cincisprezece plicuri și le ascunse între rufele murdare.

Între timp, în bucătărie, Hedviga Brunner își pusese coșul ei mare pe jos și separa prosoapele murdare de cârpele de șters praful.

În clipa aceea, Karl intră în bucătărie să-și ia chipiul, fiindcă Buickul fusese tras la scară și privighetoarea era gata de drum.

Spălătoreasă, aplecată aproape până la pământ, număra rufe. Karl observă numai o năframă în dungi, aruncată peste umeri, și pălăria albastră. Fața nu i-o putea vedea. De altfel nici nu dădea importanță acestui lucru. Ce-l interesa pe el o spălătoreasă străină?

Când își luă chipiul, Karl gândea în sinea lui: „Ce păcat că trebuie să plec de-acasă! Poate chiar azi vine mama!”

Și trecu pe lângă spălătoreasă aplecată, care încă număra rufe murdare. Ba o atinse aproape cu cotul.

Nici spălătoreasă nu-l băgă în seamă pe băiat. Se uita mereu în jos, preocupată cu număratul lenjeriei.

— Șaptesprezece prosoape și douăsprezece cârpe de șters praful, numără domnișoara Lisbeth.

Karl deschisese ușa spre coridor și, înainte de a păși pragul bucătăriei, se opri pentru o clipă să-și strângă puțin cureaua chipiului sub bărbie.

— Ia și fețele astea de masă. Dar nu cumva să le speli cu peria, că le distrugi! Sunt prea fine! atrase atenția domnișoara Lisbeth, tocmai când Karl voia să închidă ușa în urma lui.

Dar vocea care răspunse îl opri ca electrizat:

— Știu, domnișoară. O să am grijă!

Karl se întoarse cu iuțeala fulgerului. „Cine a rostit aceste cuvinte? Spălătoreasă? Asta-i vocea mamei!”

Femeia cu năframa în dungi se ridică. Stătea însă cu spatele spre coridor. „Să fie mama?” După statură da, cu toate că năframa îi ascundea umerii și gâtul. Și de aici, din coridor, nu-i vedea nici fața, nici părul.

Simți mai mult spaimă decât bucurie. Trebuie să se întoarcă neapărat în bucătărie, să vadă fața femeii

cu năframa în dungi, deși privighetoarea îl așteaptă în mașină. Ce bucluc o să iasă din asta! Dar poate că mama e chiar aici, în fața lui!

— Deci șaptesprezece prosoape, douăsprezece cârpe de șters praful, numără domnișoara Lisbeth, patru fețe de masă și șervețele... Stai, câte sunt...

Domnișoara Lisbeth se aplecă să numere din nou șervețelele.

Karl, cu respirația tăiată, cu pași mărunți, fără zgomot, se întoarce în bucătărie. Încet, pași în fața spălătoresei, ca să-i poată vedea fața.

— Nu știi câte șervețele au fost? întrebă domnișoara Lisbeth plină de nerăbdare. Ai numărat doar cu mine...

În clipa aceea, Karl văzu fața spălătoresei. Numai o porțiune mică, fiindcă femeia privea în altă parte, spre domnișoara Lisbeth. Dar ar fi fost de ajuns să-i vadă numai o ureche ca să-și recunoască mama.

Picioarele lui Karl parcă au prins rădăcini. Știa că nu trebuie să se trădeze. Dar ce poate face? Ochii i s-au umezit, buzele îi tremură și cu degetele răsuțește mereu, în neștire, nasturii strălucitori ai livrelei.

— Nu știu, răspunse Hedviga Brunner la întrebarea domnișoarei Lisbeth. Stați să vedem...

Nu-și termină fraza. Hedviga Brunner auzi sau simți ceva. Nici ea nu știa ce. Parcă ar fi atins-o o răsuflare fierbinte.

Își întoarse capul și-l văzu pe Karl.

Ca o lampă ce se aprinde în întuneric, așa se luminează fața ei plină de griji. Fără să vrea, mâinile i se întinseră să mângâie.

Noroc că domnișoara Lisbeth număra nervos șervețelele.

Neclintiți și tăcuți, mama și fiul se priveau drept în ochi. N-aveau voie nici măcar să schițeze un zâmbet, ca să nu se trădeze, dar privirile lor îi uneau ca o strângere de mână.

Totul dură doar câteva secunde. Căci din nou răsună vocea domnișoarei Lisbeth:

— Numără și dumneata încă o dată șervețelele...

Hedviga Brunner se dezmetici. Se reculese și se întoarse repede.

— Da, că rog, zise cu glas încet și se ghemui lângă șervețele.

— Să vă ajut eu, spuse Karl roșind.

Se aplecă lângă mama lui și, ca din întâmplare, îi atinse mâna cu o mângâiere mută, fulgerătoare... Numai o clipă, dar simți căldura mamei!

Abia acum observă domnișoara Lisbeth că băiatul e încă acolo. îl știa de mult plecat la mașină.

— Tot aici ești? strigă înspăimântată. Nerodule! De când te așteaptă doamna baroneasă! Netrebnicule! jși-l lovi fără milă pe Karl, încât acesta se clătină și căzu. Sărind în picioare imediat, o văzu o clipă pe mama lui gata să-i sară în ajutor. Ochii îi scânteiau și fața i se înroșise, dar pe loc își aplecă privirea din nou, ca să-și ascundă mânia. „Dacă n-ar trebui să se ascundă, i-ar arăta ea, mama mea, domnișoarei Lisbeth!”

— Karl, unde ești!? Fugi la mașină! se auzi de afară glasul supărat al domnului Iohann.

Acum era luat în focuri și din față și din spate. Îl ocărau și domnișoara Lisbeth și domnul Iohann.

Iar când Karl alergă pe coridor spre ieșire, se lovi de mătușa Maria, care tocmai se întorcea cu rufe ce trebuiau date la spălat. îl luă și ea la rost.

— Ce te-a apucat?! strigă femeia la el. Ce tot umbli fără rost de colo până colo?!

Îl ocărau toți trei în cor, iar pe domnul Iohann îl mai apucă și accesul lui obișnuit de tuse.

În timp ce cobora pe scări, sărind câte trei trepte, Karl se gândea: „Mai prost e că mama, auzind toate acestea, o să creadă că întotdeauna mă ocărăsc așa și-o să fie tare mâhnită”.

Și totuși era atât de fericit! O văzuse pe mama lui! O văzuse și, desigur, avea s-o mai vadă. O să mai vină, în chip de spălătoreasă.

În mașină mai era o doamnă străină. De aceea privighetoarea era supărată foc. Până și jigodia cea de Miki latră la el. Cum simțea că atmosfera îi era neprielnică lui Karl, javra începea să latre la el.

Karl zâmbi totuși. Situația era primejdioasă, dar pur și Simplu nu se putea stăpâni să nu zâmbească. Îl năpădise, copleșitor, un val fierbinte de fericire.

Dar tocmai asta îl salvă. Fiindcă atunci când zâmbea, îi apăreau în obraji gropițele.

— Vai, ce groom încântător! exclamă străina, zâmbind.

Miki încetă să latre. Era cel mai bun semn că pericolul a trecut. Privighetoarea nu spuse niciun cuvânt și porniră.

În clipa aceea, Karl își aduse aminte că nu i-a dat mamei sale bomboanele de ciocolată strânse pentru ea. Și cât de ușor i-ar fi fost să le strecoare în coș! Ei, nu-i nimic! La prima ocazie!

Hedviga Brunner luă lotuși ceva odată cu rufele murdare. Când mătușa Maria înfășură cu grijă cămășile și le băgă cu mâinile ei în coșul de rufe, întrebă:

— Când crezi că vor fi gata?

— Cam... în patru zile, răspunse spălătoreasă.

Ochii celor două femei străluciră cu multă seriozitate când își adresară aceste cuvinte, căci nu era Vorba de niște rufe date la spălat, ci despre chestiuni mult mai importante...

CAPITOLUL TREISPREZECE

În care Karl lasă un coș la florărie, iar bătrâna Lola are veleități de cal de curse.

Evenimentele luară însă cu totul altă întorsătură.

Mătușa Maria era din zi în zi mai indispusă. Karl observase că, din noaptea aceea, n-a mai lucrat la mașina de multiplicat. Și o auzea suspinând în timpul nopții.

N-o întrebă nimic. Odată însă, când stătea abătută pe marginea patului, femeia îi spuse dând din cap cu deznădejde:

— Nu știu cât o să mai poată dura așa.

Mătușa Maria știa ce spune. Munca ei de aici, cu manifestele, nu era bine organizată. Ar fi trebuit numai să sustragă plicuri și să le scoată din casă, nu să și multiplice manifestele aici. Mai devreme sau mai târziu, poliția va afla acest lucru și totul va cădea. De aceea era mătușa Maria atât de îngrijorată...

Stătea cu ochii pironiți în pământ, dar deodată se ridică, vrând parcă să se scuture de ceva...

Într-o zi, cinci zile după ce Karl o văzuse pe mama lui, se întâmplă marea nenorocire.

Karl trebuia să iasă cu domnișoara Lisbeth să cumpere flori și nu voia să plece, căci în ziua aceea urma să vină mama. Și-i era teamă că va sosi acasă prea târziu. Dar era mult onorata zi de naștere a prea

venerabilei mame a înălțimii sale baroneasa și trebuiau neapărat cumpărate flori. Altă dată, domnișoara Lisbeth obișnuia să cumpere singură florile. Ce-i veni acum să-l ia și pe el?!

În dimineața aceea, domnișoara Lisbeth părea deosebit de nervoasă. Nici nu intră în bucătărie. Deschise doar ușa, aruncă o privire aspră, plină de îngrijorare spre mătușa Maria și-l chemă pe Karl.

— Karl, spuse ea mai încet ca de obicei, hai cu mine!

Îl luă de mână, ceea ce nu obișnuia să facă, și ținându-l astfel ieși solemn din casă. Îl strângea de încheietură de-ai fi putut crede că-i este teamă să nu fugă. Iar când cotiră după colț, se mai uită o dată înapoi, de parcă ar fi știut că în palatul Langenhorst se va întâmpla ceva deosebit.

„Ce-o fi având?” gândi Karl și se uită la domnișoara Lisbeth. Fața acesteia era roșie de emoție, dar nu scotea niciun cuvânt.

— Întârziem mult? întrebă Karl. Am o mulțime de treabă acasă.

— Lasă, acum nu-i nevoie de tine. Vei ajunge la

timp, răspunse domnișoara Lisbeth.

Dar cu ce ton ciudat rostise aceste cuvinte! Karl se frământa. Ce-o fi vrut să spună? Oare bănuiește ceva?

Intrară într-o mare florărie. Karl ținea coșul. Toate vânzătoarele erau ocupate. În timp ce așteptau, o femeie scundă, dolofană intră și salută prietenos.

— Bună dimineața, domnișoară Lisbeth!

— În sfârșit, bine că te mai vede omul și pe dumneata, doamnă Bunke!

— Chiar că nu ne-am mai văzut de mult...

Domnișoara Lisbeth și bondoaca doamnă Bunke își strângeau mâinile.

— Ei, cum o mai duci? întrebă doamna Bunke zâmbind (avea și ea gropițe).

— Oh! dădu din mână domnișoara Lisbeth. Nu mă mai întreba! și își întoarse îngrozită fața de la ceva nevăzut.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă curioasă femeia dolofană și clipi din ochi plină de compătimire.

— Sunt așa de nervoasă și de agitată, dragă doamnă Bunke, dar știi, așa de nervoasă și de agitată,

cum nici nu-ți poți închipui!

— Nu mai spune! Dar de ce, domnișoară Lisbeth? Povestește-mi și mie!

— Nici prin minte nu ți-ar putea trece, doamnă Bunke. Îți spun, e ceva de necrezut câte se pot întâmpla în ziua de azi! Dar eu am prevăzut! Știam eu că așa se va întâmpla!

— Dar ce e, domnișoară Lisbeth? Mă îngrozești!

Domnișoara Lisbeth se aplecă spre durdulia doamnă și-i șopti la ureche:

— Nu pot să-ți spun nimic în fața copilului. Vino puțin mai încolo. Apoi se adresă lui Karl: Rămâi aici și ai grijă de coș. Trebuie să mă uit la ceva.

Altă dată Karl se sinchisea prea puțin de pălăvrăgelile domnișoarei Lisbeth. De data asta însă avea toate motivele să fie curios, mai ales că auzise ce i-a șoptit grăsanei. În el se trezi o bănuială.

Și în timp ce femeile ocoliră palmierii din mijlocul florăriei ca să se ascundă în spatele lor, Karl luă coșul în mână și înainta și el pe partea cealaltă. La adăpostul acestor palmieri auzea perfect tot ce vorbesc cele două femei:

— Hai, povestește-mi o dată! o rugă doamna Bunke, arzând de nerăbdare.

— Nu, totuși nu pot să spun! E ceva strict secret! Politic, doamnă Bunke!

— Daaa? Ei, atunci într-adevăr nu se poate spune, încuviință doamna Bunke și clipi cu mult respect.

— Ai să te miri, doamnă Bunke. Totuși ceva pot să-ți spun!...

— Dacă e secret, atunci nu!...

— Secret polițienesc! șopti domnișoara Lisbeth la urechea doamnei Bunke.

— Doamne ferește! Atunci nici nu vreau să aud! clipi doamna Bunke speriată și vru să și plece.

Dar domnișoara Lisbeth nu mai putea rezista dorinței de a trăncăni. O ținu de braț și-i șopti:

— O știi pe bucătăreasa noastră, pe mătușa Maria?

— Cum să nu, țopăi durdulia îngrijorată. Dar dacă e secret... mai bine să nu-mi spui.

Domnișoara Lisbeth nu-i mai dădea drumul.

— Dumitale îți spun, doamnă Bunke.

— Nu, nu, nu! mai bine nu! se apără desperată doamna Bunke.

Dar nimic n-o ajută. Ținând-o strâns, domnișoara Lisbeth îi șopti:

— Ascultă! Vine azi poliția la noi s-o aresteze pe bucătăreasa noastră! Cu siguranță că au și ridicat-o.

Auzi dumneata! Era comunistă! închipuiește-ți! Bucătăreasa baronului Langenhorst comunistă! Ți-ar fi putut trece una ca asta prin minte?! Dar eu am știut întotdeauna! Prea era proletară! Și închipuiește-ți! Spălătoreasă care venea la noi... avea întotdeauna la ea manifeste și bombe. Am auzit azi-dimineață. Un ofițer de la poliție vorbea cu domnul baron. Dar această arestare trebuie făcută discret, foarte discret. Nimeni să nu observe, înțelegeți? Spălătoreasă trebuie să vină azi și o așteaptă poliția. Iar pramatia asta de băiat nu trebuie să observe nimic. De aceea l-am luat cu mine. Îl păzesc.

Da, da. I se va lua și lui interogatoriul, și el e suspect, fiindcă bucătăreasa l-a recomandat. E de pe la țară, de undeva... Ei, ce spui, doamnă Bunke? în palatul Langenhorst! Dacă prea stimata doamnă

baroneasă, bătrâna, ar afla ceva, ar muri de indignare!...

Doamna Bunke nu mai clipea. Privea înainte cu ochi sticloși.

— Bucătăreasa comunistă! bâlbâi ea îngrozită. Dar aia îți pune otravă în mâncare!

Karl nu mai auzi sfârșitul povestirii. Când domnișoara Lisbeth rostise cuvântul „spălătoreasă”, înțelese îndată în ce primejdie se afla mama lui. Repede acasă! Trebuie s-o anunțe la timp! Și Karl o zbughi din florărie.

Când domnișoara Lisbeth se înapoie de după palmieri ca să-l țină pe Karl sub observație, văzu coșul părăsit.

Karl alerga cât îl țineau picioarele. Dacă ajunge acasă prea târziu și n-o poate anunța la timp, mama e pierdută! Fugea prin mulțimea de oameni ca o nevăstuică, dar se tot împiedica de câte cineva. Toți se întorceau după el. Îl suduiau, îl înjurau, îl amenințau. Ce importanță aveau însă toate astea? Dacă cineva ar fi încercat să-l oprească, Karl l-ar fi răsturnat și l-ar fi călcat în picioare.

Trebuia acum să traverseze strada. Nici nu-i trecu prin minte să fugă până la colț și să aștepte acolo până va opri sergentul circulația.

Dispăru printre mașinile care goneau. O femeie de pe trotuar scoase un țipăt. O mașină mare frână brusc. Următoarea intră în ea. Mașinile se opreau îngrămădindu-se. Șoferii înjurau de mama focului. Agentul de circulație fluiera amenințător. De sub mașină ieși un băiat murdar, cu fața julită, cu nasul plin de sânge.

Dar înainte ca sergentul să fi ajuns la fața locului, băiatul și dispăruse după colț.

Karl alerga cu sufletul la gură. Dar era încă departe de palatul Langenhorst. Un junghi ca un cuțit ascuțit îi trecu prin genunchiul lovit. Abia își târa piciorul. Dar trebuie! Trebuie! Mai repede!

Fața îi era scăldată în lacrimi și sudoare. Sângele îi zvâcnea în tâmples. Deodată i se făcu negru înaintea ochilor. Se opri o clipă și se ținu de un felinar. Mai departe! mai departe! Dar simțea că nu mai poate să alerge. Și mai avea mult...

Se uită desperat în jur și deodată... Crezu că

visează: „*Hut și Fuchs – brutărie de lux!*”

Într-adevăr! Tocmai trecea pe-acolo Helmut. Bătrâna Lola, în trap domol, izbea asfaltul cu copitele-i late. Încă un sprint rapid. Oricât l-ar dura! Karl ajunge furgoneta. Piciorul lovit alunecă de pe scară. Dar Helmut l-a recunoscut. îl apucă de guler și-l ridică lângă el pe capră.

— Tu ești, Karl!

Dar n-au timp să se bucure de revedere. Helmut îl vede plin de praf, sudoare și sânge la nas și își dă seama că e ceva grav și urgent. Karl vorbește repezit, cu respirația întretăiată, dar Helmut înțelege esențialul, anume că doamna Brunner e în drum spre palatul Langenhorst, unde o așteaptă poliția, și că prietenul său, Karl, trebuie să ajungă neapărat înaintea ei, ca s-o prevină.

— Hai, Lola, hai, draguța mea! Acum să arăți ce știi! o îndemnă și șfichiui calul cu biciul între urechi.

Helmut îi dădu biciul lui Karl, iar el apucă hăturile cu amândouă mâinile.

— Lovește-o tu, îi strigă, dar nu mai era nevoie.

Săltând din cap, Lola pornise într-o goană

nebună pe strada Scharnhorst. Zbura ca un adevărat cal de curse. Părea că a simțit și ea ce e în joc. Furgoneta „*Hut și Fuchs - brutărie de lux*” zdrăngănea mai să se desfacă în bucăți, lăsând în urmă nu numai trăsuri, dar chiar și mașini.

În colțul străzii Hedemann, un agent de circulație tocmai își ridică brațul. Toate mașinile opriră.

— Atinge-o! strigă Helmut.

Încă o lovitură de bici și furgoneta verde a brutăriei zvâcni ca o săgeată printre vehiculele oprite. Buna, drăguța Lola, cu spinarea aburindă, trecu în goană pe lângă șoferii năuciți.

Agentul de circulație strigă ceva. Dar nu se înțelegea ce anume. Trecură de el. Acum în strada Gottfried Keller!

Să ajungă în piața Wagner; de-acolo, palatul Langenhorst e la doi pași! în clipa aceea însă răsună în spatele lor un fluierat de polițist și un păcănit suspect ce se apropia. Probabil că îi urmăreau cu motocicletă.

Dar băieții nici nu se gândeau să încetinească. Buna, drăguța Lola galopa nebunește. Păcănitul se

apropia totuși foarte repede.

În sfârșit, iată piața Wagner.

Sergentul cu motocicletă ajunsese furgoneta cu pâine tocmai aci. Helmut trăgea de hățuri și în sfârșit opri lângă parc. Sergentul opri și el alături. Un băiat zvelt, de vreo paisprezece ani, cu broboane de sudoare pe nasul caraghios, cârn, sări de pe capră și începu să-i povestească plin de respect motociclistului cum i s-a speriat calul. Pe strada Scharnhorst, cineva ducea o oglindă, și calul s-a speriat. Ce vină are el că nu l-a putut opri până aci?

Sergentul motociclist avea și alte griji. Apoi nu s-a întâmplat niciun accident, nicio nenorocire. Și nici nu-i poți pretinde unui băiețel să oprească așa repede un cal speriat.

Ca urmare, îi dădu drumul ucenicului de brutar, care luase o mutră tare nenorocită. Ceva nu înțelegea totuși:

— Nu mai era cineva cu tine pe capră?...

Furgoneta era înaltă, nu i-ar fi putut vedea pe cei de pe capră. Totuși parcă a văzut pe cineva sărind pe partea cealaltă.

— Încă cineva? întrebă Helmut mirat și se uită cu o mutră bleaga spre capră. Sergentul era convins că se înșelase.

Helmut își ceru încă o dată iertare, salută politicoș și se urcă pe capră. Lola își săltă capul și izbi nervos caldarâmul cu copita, ca și cum ar fi așteptat să fie iarăși lovită cu biciul.

— Nu te supăra, buna mea Lola, că te-am fugărit atâta! îi vorbi Helmut cu blândețe. A fost pentru o cauză dreaptă. Pentru asta ai să primești o porție de zahăr.

Lola își ciuli urechile. Curgea sudoarea pe ea, plămânii îi lucrau ca niște foale, dar se mai liniștise.

— Nu ne-am terminat încă misiunea, dragă Lola, continuă să-i vorbească Helmut. Hai aici, în colț, la umbră, să mai respiri nițel. S-ar putea să mai fie nevoie de noi. Poate vom mai avea o cursă ca asta de făcut.

Reușise să se înțeleagă cu Karl că-l așteaptă la colț în partea cealaltă a parcului Wagner. Parcă poți să știi ce se mai poate întâmpla în palatul Langenhorst? Și dacă n-ar fi nevoie în alt scop de furgonetă, Helmut

tot ar fi rămas la pândă, ca să anunțe cel puțin unde trebuie că s-a întâmplat ceva rău.

Opri la colț. De acolo nu vedea palatul Langenhorst, dar Helmut știa că se află imediat după colț.

După aceasta sări de pe capră și deschise ușa din spate a furgonetei. Făcu puțină ordine în interior, dar altfel de cum obișnuia. Scoase scândura lată care împărțea trăsura în două și o așeză pe-o margine. În felul acesta încăpea și un om, dacă se ghemuia. Pe urmă împinse în lături coșurile cu pâine, să facă loc la mijloc chiar și pentru două persoane. Helmut era un băiat ordonat și grijuliu.

Închise la loc ușa, dar nu urcă pe capră. Se uita cu atenție în toate părțile. Piața Wagner era aproape pustie. Pe aici locuiau numai oameni bogați, în case proprii. Nu erau nici magazine, nici restaurante. Și în general în aceste vile locuiau oameni puțini. De aceea, circulația nu era mare. Nici sergenții de stradă nu se prea abăteau pe aici. Oamenii bogați doar n-aveau de ce să fie supravegheați.

Helmut era un băiat calm, cu greu îl puteai

scoate din sărite. Acum însă trebuia să facă uz de toată voința de care dispunea ca să-și păstreze sângele rece.

„Bietul Karl! gândi. Prin câte nu trece acest copil! Poate nici nu-și dă seama ce primejdie îl amenință. Cum ar *putea* s-o anunțe pe mama lui fără să se trădeze? De n-ar cădea și el victimă!”

Helmut scrâșni din dinți. În orice caz nu-și va părăsi prietenul. Nu-i va părăsi pe Karl și pe doamna Brunner chiar dacă ar risca să fie arestat și el. Va face tot ce-i va fi în putință. Fie ce-o fi!

Mâinile lui Helmut, vârate în buzunarele pantalonilor, se strânseseră în pumn.

CAPITOLUL PAISPREZECE

În care și Hopa-Mitică ia parte la luptă. Ciubărul de mortar e coborât de pe o schelă, iar buna Lola trebuie să tragă o greutate neobișnuită.

În timp ce traversa în goană parcul Wagner, spre palatul Langenhorst, Karl își făcu în minte planul cum și unde să-și aștepte mama. Trebuia s-o întâmpine pe stradă, căci dacă apucă să intre, nu mai e nimic de

făcut. O arestează. Dar dacă a venit între timp? Va trebui să intre întâi, să afle ce s-a întâmplat. După aceea poate ieși în stradă, s-o aștepte pe mama. Dar de unde va veni? Câte întrebări grele!... Acum însă, repede în casă!

În poartă se ciocni de un domn care – cu bricheta în mână – voia tocmai să-și aprindă țigara. Karl făcu un pas înapoi, gata să-l ocolească. Dar de spaimă încremeni, întocmai ca insectele care se prefac moarte când le ține omul în palmă.

Domnul cu țigara era chiar agentul care l-a pândit în Ilsestrasse și l-a urmărit apoi în tramvai. Tot încercând să-și aprindă țigara, agentul se uita și el la micul lacheu în livrea.

„Totul s-a sfârșit! Totul e pierdut!” îi trecu lui Karl fulgerător prin minte.

Dar agentul nu schiță de loc surprinderea. Karl își reveni, se strecură pe lângă el și fugi în sus, pe scările late de marmură albă.

Agentul privi în urma lui. I se părea cunoscut băiatul. Dar unde l-a mai văzut? Nu-și amintea. O fi lacheul familiei Langenhorst, cel pe care va trebui să-l

cerceteze mai pe urmă, fiindcă l-a recomandat bucătăreasa. El e, n-are cine altcineva să fie. Dar dacă a intrat în casă, totul e în regulă. N-are pe unde ieși, chiar de-ar mirosi ceva. Și la interogatoriu va vedea el de unde-l cunoaște.

Agentul își încercă din nou bricheta, care nu voia să ia foc. Trebui să încerce de patru ori până reuși în sfârșit s-o aprindă, și poate tocmai acest lucru l-a salvat pe Karl, fiindcă gândurile agentului zburară în altă parte.

Între timp, Karl străbătu în fugă coridorul. Peste tot era liniște și pustiu. A sosit cumva prea târziu? Nu. Dacă ar fi arestat-o pe mama, pe cine așteaptă agentul la poartă? Deci trebuie să iasă repede în întâmpinarea ei. Să vadă numai ce s-a întâmplat în casă.

Karl se apropie de odaia mătușii Maria. Apăsă pe clanță. Deschise. I se strânse inima. Își amintea de ușa din Ilsestrasse. Și asta rămăsese de asemeni deschisă după percheziție.

Privi înăuntru. Ei da! Aceeași priveriște ca în Ilsestrasse. Sertarele golite, toate răvășite și împrăștiate pe podea. Saltelele sfâșiate. Coșul de rufe

în care ținea mașina de multiplicat era aruncat în mijlocul odăii.

Totul la fel! Numai că mătușa Maria n-a putut să fugă pe acoperiș cum a fugit atunci mama. Sărmana! Biata mătușă Maria! Desigur au luat-o.

Dar pe Karl îl rodea mai adânc cealaltă mare grijă pe care trebuia s-o rezolve acum, imediat. S-o avertizeze pe mama lui!

Intră repede în odaie și se scutură în grabă. Ar fi bătut la ochi așa, prăfuit cum era. Când să plece însă, lângă coșul de rufe zări omulețul de oțel. Hopa-Mitică! îl ridică repede și în pieptul micului luptător al Frontului Roșu răsună iarăși clopoțelul. Ca întotdeauna, își ținea și acum pumnul de oțel sus, gata să lovească.

Asta îi dădu curaj lui Karl.

— Hai să mergem! șopti. Aranjăm noi totul!

În drum spre bucătărie se întrebă: „Dar dacă mă întreabă unde a rămas domnișoara Lisbeth, ce răspund? Și ce se întâmplă dacă între timp domnișoara Lisbeth sosește acasă?

Fie ce-o fi! Un singur lucru e important: s-o

anunțe pe mama la timp! Toate celelalte îi erau indifferente.

De la fereastra bucătăriei, un alt agent și domnul Iohann priveau atât de atenți în stradă, încât nici nu observară că băiatul e în ușă.

Domnul Iohann tocmai suspina, arătând ceva afară:

— Trebuie să vină. Uitați-vă, domnule plutonier, pe-aici, pe lângă grilaj, trebuie să treacă.

Karl își dădu seama imediat despre ce este vorba.

Mama nu sosise încă, dar putea pica dintr-o clipă în alta.

Se întoarce. Voia să coboare în stradă, să fugă în întâmpinarea ei. Atunci îl auzi pe domnul Iohann:

— Uite-o! Vine! Acea e, domnule plutonier! A cotit din Brunnhildestrasse. Femeia cu năframă în dungi și cu coșul pe braț... Da, ea e. Acum trece pe lângă afișier...

Gândurile se îmbulzeau în capul lui Karl. Era prea târziu să alerge. Dacă mama a cotit din Brunnhildestrasse și a trecut de afișier, înseamnă că

va ajunge înaintea lui la poartă.

Karl intră în bucătărie. Tremura tot. Își strânse tare pumnii, încercând astfel să se îmbărbăteze singur. Acum totul depindea numai de el. N-avea voie să-și piardă capul.

Se apropie de fereastră. Poate de aici îi va putea face semn mamei!...

— Și acum - calm! murmură plutonierul. Să nu miroasă ceva. Dumneata rămâi aici, domnule Iohann.

Și nicio mișcare! Ai înțeles? Aici, pe schele, văd că lucrează zidari. Să nu observe nimic. Pricepi? O lăsăm să intre înăuntru. Altfel te pomenești că intervin nespălații ăștia. Să nu facem panică. Vom duce femeia fără zgomot sub poartă.

Agentul ieși fuga pe coridor, împingându-l pe Karl la o parte ca pe un scaun lăsat în drum.

Domnul Iohann pândea de la fereastră, cu gâtul întins și cu ochii aproape ieșiți din orbite. Își ținea mâna în fața gurii, de teamă parcă să n-o sperie pe spălătoreasă cu răsuflarea lui șuierată. Era așa de absorbit, încât tot nu-l observă pe băiat.

Karl, în spatele domnului Iohann, se ridică pe

vârfuri să vadă în susul străzii.

Iat-o!

Venea calmă, fără să bănuiască nimic. Acum va ajunge în dreptul gardului, apoi la colț... Și-acolo o așteaptă agentul. Vai!

Karl se întoarce dintr-o singură mișcare și se năpusti spre ușă. Toate le făcea inconștient. Voia să fugă ia mama lui. Dar în ușă se trezi. E prea târziu. N-are când să ajungă în stradă. Intră totuși în bucătărie și se opri dezorientat. Poate ar fi mai bine totuși să alerge în stradă! Fugea de colo-colo ca un șoricel prins în cursă.

Deodată se repezi spre fereastră, fără să-i mai pese de domnul Iohann. Îi era totuna.

Mama ajunsese în dreptul gardului. O vedea prin grilaj. Acum va ajunge la colț! Și nu se uita sus, să-i facă semn!

Karl ajunse la fereastră.

— Fugi de-aici! șuieră domnul Iohann și-l luă pe Karl de guler, să-l tragă înapoi.

În clipa aceea, Karl strigă cât putu de tare:

— Mamă! Mamă! Fugi!

Femeia cu năframă în dungi privi în sus. Nu mai văzu pe nimeni la fereastră, dar se întoarse și o luă la fugă. La primul colț lăsă coșul de pe braț și-și aruncă năframa și pălăria. Când coti pe Brunnhildestrasse, avea cu totul altă înfățișare.

La fereastră nu mai era nimeni, pentru că domnul Iohann îl smucise înapoi pe Karl. Era atât de uluit, încât nu mai putea decât să îngaime răgușit:

— Ce, ce-nseamnă asta? Ce e? Ce e?

Karl îi rezezi un pumn în stomac, se smuci din mâinile lui și se întoarse la fereastră. Dar domnul Iohann îl trase iarăși.

Începu o luptă aprigă, disperată. Domnul Iohann era de două ori mai înalt decât Karl și poate tot de atâtea ori mai puternic. Dar nu întotdeauna forța hotărăște soarta unei încăierări. De multe ori, totul depinde de îndârjirea, ardoarea, convingerea cu care se avântă fiecare în bătălie.

Karl lupta așa cum se cuvine să lupte un tânăr antifascist care iubește libertatea. Cu mâinile, cu picioarele, cu unghiile și cu dinții. Ca un pui de leu!

Masa din bucătărie se răsturnă cu zgomot.

Cioburi de farfurii, castroane, pahare scrâșneau sub tălpile lor.

Karl își vârî mâna în buzunar și apucă strâns omulețul de oțel. Era mai bun decât orice box. Înarmat cu el, se năpusti asupra domnului Iohann.

— Acum să te văd, bețivanule! strigă cu ochi scânteietori. Trăiască Frontul Roșu! se trezi strigând deviza de luptă. Trăiască Frontul Roșu! Ți-arăt eu ție, lichea bătrână!

Pumnul luptătorului de oțel pătrunse prin livrea și prin pieptul scrobit al cămășii. Domnul Iohann simți o durere ascuțită. îl apucă un acces de tuse și se clătină, dar tot îl mai ținea pe Karl de haină.

Căzu pe podea și-l trase odată cu el și pe Karl. Băiatul se descheie repede și, lăsând livrea cu găitane în mâinile domnului Iohann, sări în picioare.

Domnul Iohann, pe podea, tușea istovit, lovind totuși ca un nebun în haina goală. Dintr-o singură săritură, Karl ajunse pe pervazul ferestrei.

Obrajii îi ardeau, ochii îi străluceau, gâfâia.

— Trăiască Frontul Roșu! îi strigă cu ură lacheului întins pe jos.

Fără livrea cu găitane de lacheu, Karl se simțea mai ușor, mai liber. Mama era salvată. Acum fie ce-o fi!

— Trăiască Frontul Roșu! Așa! mai strigă o dată înapoi, în bucătăria boierească, apoi se cațără de pe pervazul ferestrei pe schelă.

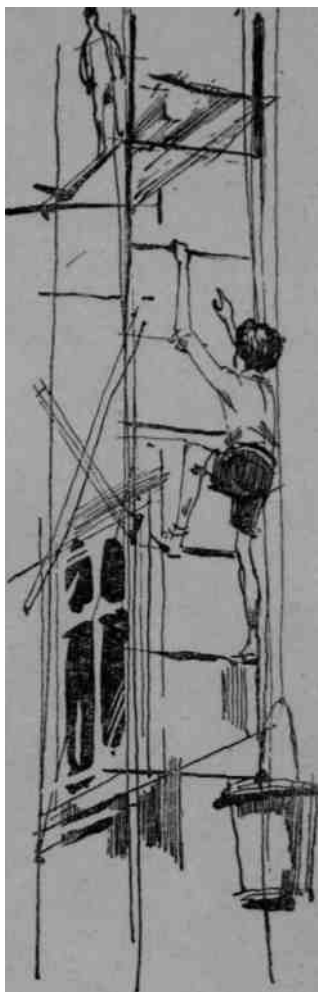
Karl privi în curte. Pe acolo nu putea să fugă. L-ar înhăța polițiștii. Deci, în sus! Pe acoperiș! Și mama tot așa a scăpat. Poate scapă și el. Începu să se cațere pe schelă, tot mai sus, ca o veveriță. Întotdeauna a fost bun la gimnastică. Acum îi prindea bine.

Entuziasmul luptei nu se stinsese încă în el. Era amețit, îmbătat de bucurie și fericire.

— Trăiască Frontul Roșu! răsună din nou, plin de dârzenie, glasul sonor de copil din văzduhul străveziu-albastru al frumoasei zile de mai.

Zidarii care lucrau sus, pe schelă și cei de jos, care mestecau mortarul, tresăriră uimiți.

— Trăiască Frontul Roșu!

Deci nu li se păruse adineauri. Cât de melodios răsunau aceste cuvinte rostite tare, la lumina zilei! Ca un cântec de luptă, ca un îndemn dătător de speranțe și încredere!

Între timp, doi polițiști năvăliră în bucătărie.

Lacheul mai zăcea pe podea, zguduit de tuse.

— Unde-i pezevenghiul acela? urlă unul dintre polițiști vânat de mânie. A gonit femeia!

Domnul Iohann nu putea răspunde. Tușea mereu și arăta spre fereastră.

— Ce face?! urlă polițistul spre el. Păi trebuie să-l interogăm și pe el. I-a dat drumul măgarul ăsta bătrân. Acum trebuie să ne ducem după el!

Săriră amândoi pe fereastră și de-acolo pe schelă. Sus de tot îl mai zăriră pe băiețelul cu cămașa albastră și pantaloni scurți. Dar n-o să se apuce acum să se cațere ca maimuțele și să-și riște viața pentru un puști păduchios! O scândură înclinată ducea în sus, de la un nivel la celălalt. Urcară pe aceasta până la ultima platformă, unde lucrau doi zidari (cei care îl jigniseră odată atât de rău pe Karl), apoi mai sus, până în vârf.

Când agenții, transpirați și gâfâind, ajunseră în sfârșit sus, pe acoperiș, nici urmă de băiat. Se întoarseră pe schelă, unde cei doi muncitori tocmai opriseră pentru o clipă lucrul, căci nu mai aveau mortar. Coborau pe scripete un ciubăr gol.

— Unde-i băiatul care se cățara adineaori pe aici?

urlară într-un singur glas cei doi agenți.

Muncitorii se uitară liniștiți la copoi și-și continuară munca.

— Nu știu. Lucram, spuse unul.

— Ba eu parcă am văzut pe cineva. Nu era unul cu pantaloni scurți și cămașă albastră?

— Ba da, ba da! Unde a dispărut?

— Poate s-a cățarat pe acoperiș, își dădu părerea celălalt muncitor, arătând din cap spre acoperișul înclinat.

Cu mâinile țineau frânghia de capătul căreia era legat ciubărul cel mare.

Și în timp ce polițiștii se cățarau spre muchia acoperișului, ciubărul cobora încet, legănându-se între cer și pământ. Nu părea să fie chiar gol. Dar nu se putea vedea în el, căci era acoperit cu haina unuia dintre cei doi muncitori.

Jos, la picioarele schelei, stau alți patru muncitori și privesc cu atenție încordată la ciubăr. Când ajunse în sfârșit jos, îl apucară toți patru, îl

desfăcură de pe frânghie și îl scoaseră prudenți pe poarta din spate a grădinii. Ciubărul, într-adevăr, nu era prea ușor. Ce are înăuntru însă nu se poate vedea, că e încă acoperit cu haina muncitorului.

Muncitorii se întoarseră la schelă. Ciubărul de lângă poartă prinse deodată viață. Haina zvârlită neglijent se mișcă. Un cap blond, de copil, se ivi de sub ea, aruncând priviri furișe în toate părțile. Pe urmă, Karl sări din ciubăr și îmbrăcă repede haina muncitorului.

În colțul dinspre parcul Wagner, Helmut era din ce în ce mai neliniștit și mai nervos. Ar da o raită prin fața palatului Langenhorst, dar nu poate părăsi locul. Dacă tocmai atunci vine Karl din altă parte?

Deodată auzi un strigăt. N-a fost cumva glasul lui Karl? Ce s-a întâmplat? Lui Helmut i se strânse inima. Ochii lui, plini de îngrijorare, priveau fix spre Brunnhildestrasse.

Atunci apăru doamna Brunner. Helmut fluieră. Hedviga Brunner îl văzu, dar se apropie foarte încet, prevăzătoare. Dacă s-ar grăbi ar atrage atenția. „Cât e de calmă!” se miră Helmut.

Deschise ușa din spate a furgonetei și spuse doar atât:

— Intrați!

Hedviga Brunner se strecură înăuntru, și Helmut închise ușa după ea. Cât mai departe de aici! Unul a sosit. Dar mai trebuia să-l aștepte pe Karl. Helmut sta rezemat de trăsură și asculta ce-i spune doamna Brunner dinăuntru. Nu l-a văzut pe Karl. I-a auzit numai strigătul. Îi dădea de veste, dar nu știe de unde a strigat. Dacă l-au prins sau a izbutit să fugă? Nu știe. Dar să mai aștepte. Poate totuși a fugit și vine aici.

Era o așteptare grea, apăsătoare. Helmut auzi deodată un fluierat slab dinspre parc. Din spatele unei tufe, Karl – într-o haină prea mare pentru el, plină de var – îl întreba cu privirea: „E liber drumul?”

Când Helmut îl înghesui pe Karl în trăsură, îi veni să râdă. Ce ochi o să mai facă! La o astfel de întâlnire nu se așteaptă!

Abia urcă Helmut pe capră, că și apărură două mașini ale poliției. Polițiștii începeau cercetările pe străzile din jurul palatului Langenhorst.

Poliția operează rapid. Dar tinerii proletari germani sunt mai rapizi decât ei.

Buna Lola păsea acum agale spre casă, ascultând cu plăcere cântecul pe care Helmut obișnuia să-l fluiere:

*Malvina are soț coafor și-i încântată de-al ei odor,
Ce mult îl iubește! Căci pentru coafură și pentru
manichiură Nu mai plătește!*

Dar Karl nu era pe deplin mulțumit. Îi era necaz că bomboanele de ciocolată păstrate pentru mama rămăseseră în buzunarul livrei.

CUPRINS

CAPITOLUL ÎNTÂI

În care e vorba de o țigară pătată de sânge, de un Hopa-Mitică și un cuptor

CAPITOLUL DOI

În care cineva îl găsește pe Hopa-Mitică și
Karl părăsește casa

CAPITOLUL TREI

În care furgoneta brutarului sosește tocmai la timp, și Karl râde în hohote

CAPITOLUL PATRU

Despre lanțul de veghe al copiilor și despre omul cel gras care e cât pe ce să pricinuiască o nenorocire. Dar Helmut salvează situația, iar Franz va ajunge martir al solidarității

CAPITOLUL CINCI

Despre o noapte îngrozitoare, în care Karl vede un copil salvat de la înec, multe flori și pantofi, precum și un câine lup

CAPITOLUL ȘASE

În care este vorba despre bulevarde frumoase, arbori negri în noapte, un vis ciudat despre o dorință a lui Karl, care se împlinește 60

CAPITOLUL ȘAPTE

Despre întâlnirea cu mătușa Maria. Karl află că o să aibă multă treabă și că o să călătorească toată ziua cu mașina

CAPITOLUL OPT

În care apare din nou mama lui Karl, dar tace. Comisia de ajutor își începe activitatea. Peterchen pornește în căutarea lui Karl, iar Helmut e cât pe ce să-l găsească

CAPITOLUL NOUĂ

Despre livreaua albastră, despre Buickul cu două locuri, despre bomboane și despre viața în palatul Langenhorst

CAPITOLUL ZECE

În care e vorba despre un cap atârnat în cui și despre ochii sclipitori ai celor mai sălbatice animale

CAPITOLUL UNSPREZECE

În care e vorba de niște plicuri misterioase.

Comisia de ajutor ajunge să ia o hotărâre foarte serioasă și Karl salvează viața mătușii Maria 107

CAPITOLUL DOISPREZECE

În care Karl recunoaște o spălătoreasă, dar uită bomboanele de ciocolată în buzunar... 118

CAPITOLUL TREISPREZECE

În care Karl lasă un coș la florărie, iar bătrâna Lola are veleități de cal de curse...124

CAPITOLUL PAISPREZECE

În care și Hopa-Mitică ia parte la luptă.

Ciubărul de mortar e coborât de pe o schelă, iar buna Lola trebuie să tragă o greutate neobișnuită...

Dat la cules 29.06.1962. Bun de tipar 02.10.1962